

Tygodnik ciechanowski

nr 17

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁONSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

www.ciechpress.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU

NR 17 (2261)

25 KWIETNIA 2023 R.

NAKŁAD 9 900 EGZ.

NR INDEKSU 379646

cena

4,50 zł
W TYM 5% VAT

Miał być tylko tranzyt, a są zapchane magazyny

Wojenne zboże

Zboże z Ukrainy, które miało tylko przejeżdżać przez nasz kraj, „zatrzymało się” w naszych magazynach w ilości ponad 4 mln ton. Stało się „gorącym kartoflem” politycznym, który spowodował największy protest rolników od kilku lat. Mają pełne swoje magazyny, nie mogą go sprzedać po opłacalnej cenie, a za trzy, cztery miesiące kolejne żniwa...

Pod koniec ubiegłego roku pojawiły się informacje, które rozeszły się „lotem błyskawicy”, że importuje się „zboże techniczne”, „czyszczywo dla młynów”, jako opał do pieców itp. Ale według przepisów nie ma takich kategorii towarów. Jak się okazuje była to formalna sztuczka podczas odpraw granicznych, które pozwalało przyspieszyć import bez dokładniejszej kontroli. Już w Polsce zboże zmieniało się w konsumpcyjne. Najbardziej stratni są w tej sytuacji rolnicy, którzy nie mogą od dłuższego czasu sprzedać swojego zboża po opłacalnej cenie.

W.D.

**Czytaj na
str. 3, 4 i 26**

Majówka na Mazowszu

Przed nami długi weekend majowy. A na Mazowszu nie brakuje miejsc, w których można się zrelaksować, podziwiać piękne widoki i spróbować przysmaków lokalnej kuchni.

Specjalne atrakcje przygotowały mazowieckie skanseny, muzea czy zamki. Majówka to idealny czas na krótkie podróże w nieznane zakątki Mazowsza!

Czytaj na str. 5, 8-9

**Najkrócej żyją mężczyźni
z powiatu makowskiego**

To tu żniwiarz odwiedza najwcześniej

Średnio o niemal 10 lat krócej żyją mężczyźni z powiatu makowskiego od mężczyzn zamieszkujących Sopot (78,4), czyli miasta, gdzie mężczyźni oraz kobiety (83,2) żyją najdłużej na tle kraju. Niecałe 69 lat. To najniższy wynik w Polsce i o ponad 3 lata mniej niż pierwotnie zakładali naukowcy.

kuj

Czytaj na str. 2

Sołectwa ze wsparciem Mazowsza

Do 30 gmin z subregionu ciechanowskiego trafi wsparcie na realizację 154 inwestycji w ramach programu „Mazowsze dla sołectw 2023”. Wiele zadań dotyczy oświetlenia ulicznego – jego modernizacji czy zakupu i montażu lamp solarnych, ale sołectwa podejmują i inne inicjatywy.

W Rydzewie w gminie Ciechanów zostanie przeprowadzona termomodernizacja świetlicy wiejskiej, a w Kanigówku doposażony plac zabaw, w Gładczynie Szlacheckim w gminie Zatory zostanie zagospodarowany plac wiejski, a w Bęgnie w gminie Gzy zostaną zamontowane wiaty przystankowe. Na te i inne inwestycje władze regionu przeznaczyły ponad 1,5 mln zł.

IK

Czytaj na str. 7

W powiatach

**TEM Tygodnik
gazeta mławska**

Czy jest recepta na śmieciarzy? Nie tylko Modła

Z części tzw. wąwozu w Modle, pozostałości po rozpoczętej inwestycji kolejowej przed 80-90 lat, usunięto odpady. Ale nie rozwiązuje to problemu. Na całym tym zagłębieniu zalega mnóstwo śmieci.

Niedawno sprawą zainteresowała się Fundacja Ochrony Środowiska Grand Agro z siedzibą w Warszawie, alarmując wójta gminy Wiśniewo, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i policję. Chodziło jej głównie o jedną działkę, który jego właściciel (osoba prywatna) zaczął zasypywać. Kolejny kawałek tego dołu już wcześniej zrównał z powierzchnią otaczającego gruntu inny rolnik, w ten sposób powiększając swoje pole.

K.J.

Czytaj na str. 11

**tygodnik
MAKOWSKI**

Ach, co to był za ślub

Takie śluby nie zdarzają się często, a okoliczności tego akurat związku oraz sami nowożeńcy Jadwiga i Paweł – dziś już Wysocy – wypowiadając przed ks. Stanisławem Dziekanem sakramentalne: „... i ślubuję ci miłość, wierność i że cię nie opuszczę aż do śmierci...” sprawili, że wzruszenie pojawiło się na twarzach wszystkich weselnych gości.

Państwo Wysocy obydwoje są pensjonariuszami makowskiego Domu Pomocy Społecznej. Pani Jadzia przebywa tu od 20 lat, pan Paweł od 7 miesięcy. Obydwoje są też doświadczeni trudnym, często bolesnym, w całym tego słowa

znaczeniu życiem i zmęczeniu nieuleczalnymi chorobami, z którymi muszą się mierzyć każdego dnia.

AM

Czytaj na str. 14

**Lepiej nie ryzykować
i stać w miejscu, czy...**

Zaryzykować i się rozwijać

Na temat sytuacji ekonomicznej, gospodarczej gminy Zuromin oraz przyszłości mieszkańców rozmawiamy z burmistrzem **Anetą Goliat**.

kuj

Czytaj na str. 13

Najkrócej żyją mężczyźni z powiatu makowskiego

To tu żniwiarz odwiedza najwcześniej

Niecafe 69 lat – tyle właśnie wynosi średnia długość życia dla mężczyzny zamieszkującego powiat makowski. To najniższy wynik w Polsce i o ponad 3 lata mniej niż pierwotnie zakładali naukowcy.

Średnio o niemal 10 lat krócej żyją mężczyźni z powiatu makowskiego od mężczyzn zamieszkujących Sopot (78,4), czyli miasta, gdzie mężczyźni oraz kobiety (83,2) żyją najdłużej na tle kraju. Tak wynika z najnowszych badań opublikowanych w pracy „Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania, 2022” Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego, Państwowego Instytutu Badawczego.

Naukowcy analizowali m.in. wpływ pandemii w latach 2020-2021 i związanych z nią czynników na przeciętną

TERYT	Powiaty o najkrótszym trwaniu życia	Długość życia	Zmiana długości życia
1411	makowski	68,9	-3,14
1062	m. Piotrków Trybunalski	69,0	-2,07
0612	opolski	69,2	-2,52
0225	zgorzelecki	69,3	-2,29
0212	lwówecki	69,3	-1,90
2009	sejneński	69,3	-4,01
1438	żyrdowski	69,3	-2,13
1004	łęczycki	69,4	-2,28
3205	gryficki	69,4	-2,56

długość życia kobiet oraz mężczyzn. Okazało się, iż oprócz znacznej umieralności na COVID-19 doszło do opóźnienia diagnostyki chorób ze względu

na ówczesne funkcjonowanie ochrony zdrowia, ale także społeczną niechęć do odwiedzania we wskazanym czasie placówek medycznych, z obawy przed zarażeniem. Konsekwencją wymienionych w publikacji zjawisk jest nagły spadek oczekiwanej długości życia, zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet. Polacy wciąż najczęściej umierają z powodu chorób układu krążenia. W publikacji można jednak zauważyć niepokojący wzrost umieralności dosłownie z roku na rok. Aby zobrazować przedstawimy

dwie grupy wiekowe (współczynnik umieralności rośnie wraz z wiekiem). W 2020 roku zmarły 94 osoby w przedziale wiekowym 30-34 lata. W 2021

roku, w tej grupie wiekowej, zmarło 300 osób. Natomiast w grupie dopiero co emerytalnej (dla kobiet) i przedemerytalnej (dla mężczyzn), czyli w wieku 60-64 lat, statystyka przedstawia się następująco: w 2020 roku zmarło 3.116 osób, zaś rok później 7.391 osób. To wzrost zgonów w tej grupie wiekowej o 137 procent! Szokujące.

Naukowcy, na podstawie dostępnych danych z GUS, wyliczają także spodziewany wzrost/spadek przeciętnej długości życia mieszkańców Polski. Przeciętna długość życia kobiet już przed pandemią miała niewielką tendencję spadkową. Oczekiwano, że w 2021 roku przeciętna długość życia kobiet wyniesie 81,6 (w roku 2019 było to 81,8). Tymczasem nastąpił gwałtowny spadek tych wartości. Według danych na rok 2021 średnia długość życia kobiet w Polsce spadła do 79,7. Tymczasem oczekiwana średnia długość życia mężczyzn miała tendencję rosnącą. W 2021 roku, według wcześniejszych wyliczeń, miała osiągnąć 74,2 (w 2019 roku było to 74,1). W 2021 roku wartość ta spadła do 71,8.

Mimo to nadal mężczyźni w Polsce żyją przeciętnie dłużej niż mężczyźni zamieszkujący powiat makowski – 68,9 roku.

- Byłam naprawdę zaskoczona, kiedy o tym usłyszałam. W Urzędzie Stanu Cywilnego nie prowadzimy takiej statystyki, nie analizujemy w jakim wieku umierają nasi mieszkańcy. Nie zauważyłam również w ostatnim czasie zwiększonej umieralności – wskazuje Ilona, kierowniczka makowskiego USC.

Pani Ilona zastanawiała się chwilę nad tym, co może być przyczyną takiego stanu rzeczy, ale nie przyszło jej na myśl nic, co wyróżniałoby mieszkańców powiatu makowskiego na tle innych mieszkańców chociażby sąsiednich powiatów.

Jedna z Makowianek zauważyła w rozmowie z nami, że na słupach pojawia się sporo „klepsydr”.

- I to nie tylko z zakładu pogrzebowego w Makowie, ale też z sąsiednich, np. z Karniewa. Można zauważyć, że umiera coraz więcej młodych osób i w średnim wieku, to przykre – wskazuje.

Wcześniej, dla Onetu, w tej sprawie wypowiadał się starosta makowski, a także zwykli mieszkańcy. Nikt nie był w stanie wskazać jednoznacznie, co jest przyczyną tak wczesnego umierania mężczyzn w ich regionie.

Obszarowo powiat makowski jest duży, typowo rolniczy. Może wpływ na to ma ciężka praca na roli? A może alkohol, z którym niejednym mieszkańcem ma problem? Warto byłoby się przyjrzeć czynnikom wpływającym na krótsze życie mężczyzn, aby przeciwdziałać temu zjawisku.

Tymczasem sąsiedni dla powiatu makowskiego powiat pułtuski też nie należy do miejsc, gdzie mężczyźni cieszą się stosunkowo długim życiem. Z raportu Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego dowiadujemy się, że pułtuszczykanie żyją średnio 69,5 roku, co jest wynikiem lepszym niż w powiecie makowskim, ale na tle kraju powiat zajmuje 6 miejsce pod względem krótkiego życia mężczyzn. W zestawieniu znalazł się także ex aequo powiat działowski (również 69,5). Na krótkiej liście (25 pozycji) jest także powiat przasnyski, gdzie życie mężczyzn trwa nieco dłużej – 69,7 roku.

Co z kobietami? Nie zostały ujęte w raporcie ani jako najdłużej żyjące, ani najkrócej. W naszych okolicach ujęte za to zostały powiaty sierpecki (77,5 roku), gdzie kobiety żyją niemal najkrócej w kraju (pierwszą lokatę zajął Chorzów z wynikiem 77 lata). Nieco dłużej przeżywają mieszkanki powiatu płońskiego – 78,4 roku.

Niestety, żaden powiat północnego Mazowsza nie może poszczycić się najdłuższym życiem mieszkańców na tle kraju.

kuj

„Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci”

Wisława Szymborska

Z dużym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp.
Bogdana Zajac

Pani Krystynie Zajac

- Wicestaroście

oraz całej rodzinie pogrążonej w żałobie
wyrazy szczerego współczucia,
żału oraz słowa otuchy
składają

Przewodniczący
Rady Powiatu Mławskiego
Jan Łukasik
wraz z Radnymi

Starosta Mławski
Jerzy Rakowski
wraz z Zarządem Powiatu Mławskiego
i Pracownikami Starostwa
Powiatowego w Mławie

FCP-143

Życzenia Wielkanocne do redakcji nadeszła:

Wiceprezes Rady Ministrów – Henryk Kowalczyk, poseł do Parlamentu Europejskiego – Adam Bielan, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – Arkadiusz Czartoryski, wiceminister klimatu – Jacek Ozdoba, starosta Powiatu Ciechanowskiego – Jan Andrzej Kaluszkiewicz, wicestarosta Powiatu Ciechanowskiego – Marek Marcinkowski, przewodniczący Rady Powiatu Ciechanowskiego – Sławomir Morawski, starosta żuromiński – Ireneusz Rejmus, starosta działowski – Paweł Cieślinski, wicestarosta działowski – Krzysztof Aurast, przewodniczący Rady Powiatu Działowskiego – Michał Struzik, starosta pułtuski – Jan Zalewski, wicestarosta pułtuski – Beata Jóźwiak, przewodniczący Rady Powiatu Pułtuskiego – Tadeusz Nalewajk, burmistrz Miasta Mława – Sławomir Kowalewski, przewodniczący Rady Miasta Mława – Lech Prejs, burmistrz Gminy i Miasta Żuromin – Aneta Goliat, burmistrz Miasta Płońsk – Andrzej Pietrasik, przewodniczący Rady Miejskiej Płońsk – Henryk Zienkiewicz, burmistrz Działowa – Grzegorz Mrowiński, przewodniczący Rady Miasta Działowa – Romuald Remiszewski, wójt Gminy Opinogóra Górna – Piotr Czyżyk wraz z pracownikami Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy, przewodniczący Rady Gminy – Jolanta Grochowska wraz z Radą Gminy Opinogóra Górna, dyrektor Domu Polonii w Pułtusk – Michał Kisiel wraz z pracownikami, dyrektor Muzeum Słachty Mazowieckiej w Ciechanowie wraz z pracownikami, dyrekcja i pracownicy Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, dyrektor Szkoły w Gołotczyźnie – Marek

Rutkowski, dyrektor ZSCKR im. J. Dziubińskiej w Gołdkowie wraz z całą społecznością szkolną, I Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie – Anna Kuźniewska, dyrektorka i pracownicy Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – prezes Hanna Murawska, zarząd współpracownicy i dzieci, kierownik, pracownicy i uczestnicy Ośrodka Wsparcia w Ciechanowie, Jan Strykowski – stały czytelnik z Mławy.

Młodzieżowa Rada Powiatu Ciechanowskiego, Zespół SEMSTORM, Dowódca 5 Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej – plk. dr Paweł Lech, Mazowiecka Izba Gospodarcza w Ciechanowie, Kolej Mazowieckie KM, Społeczność Szkoły Podstawowej nr 5 im. Wł. Broniewskiego w Ciechanowie, dyrektor oraz pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Głinojecku, kierownik M-GOPS w Żurominie – Andrzej Wiśniewski wraz z pracownikami, Artur Adamski – dyrektor MOSiR w Raciążu wraz z pracownikami, Kulturalna Ekpa Miejskiego Domu Kultury w Makowie Mazowieckim, Grzegorz Świątalski wraz z pracownikami KRUS w Przasnyszu, Zarząd, Rada Nadzorcza i Pracownicy Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Północne Mazowsze Sp. z o.o. w Ciechanowie, Burmistrz Pułtusa Wojciech Gregorczyk, Przewodniczący Rady Miejskiej w Pułtusk Ireneusz Purgacz, Stowarzyszenie FILMFORUM, Zespół Libris Polska.

**Za wszystkie życzenia
bardzo dziękujemy**

Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

ZAPRASZAMY

CZYNNE:
Pon - Pt: 8-18
Sob: 9-17

esklep@sigma-max.pl **sigma-max.pl**

CIECHANÓW
ul. Augustańska 35
☎ 23 323 33 00

DZIAŁDOWO
ul. Kochanowskiego 1a
☎ 23 323 33 00 / 220

PUŁTUSK
ul. Aleja Wojska Polskiego 13b
☎ 23 323 33 00 / 235

PŁOŃSK
ul. Warszawska 66
☎ 23 323 33 00 / 230

MŁAWA
ul. Długa 22/25
☎ 23 323 33 00 / 225

PRZASNYSZ
ul. Ostrołęcka 28
☎ 23 323 33 00 / 240

Miał być tylko tranzyt, a są zapchane magazyny

Wojenne zboże

Zboże z Ukrainy, które miało tylko przejeżdżać przez nasz kraj, „zatrzymało się” w naszych magazynach w ilości ponad 4 mln ton. Stało się „gorącym kartoflem” politycznym, który spowodował największy protest rolników od kilku lat. Mają pełne swoje magazyny, nie mogą go sprzedać po opłacalnej cenie, a za trzy, cztery miesiące kolejne żniwa...

Żywność z Ukrainy, w tym zboże, jest sprowadzana do krajów UE, a więc również do Polski, bez cła od wiosny 2022 roku. Decyzja o zwolnieniu ukraińskich produktów z opłat celnych miała ułatwić funkcjonowanie ukraińskiej gospodarki w warunkach wojennych oraz umożliwić eksport ukraińskiej żywności zwłaszcza do czasu, gdy Rosjanie blokowali szlak transportowy przez Morze Czarne. 22 lipca 2022 r. szlak ten został odblokowany po podpisaniu tzw. porozumienia zbożowego. Obowiązuje ono do 18 maja i może zostać przedłużone.

Według różnych źródeł, w tym ukraińskich, od naszych wschodnich sąsiadów do Polski, od lipca 2022 r. do marca 2023 r. trafiło 4 mln ton zboża, paszy i nasion roślin oleistych.

Skala bezcłowego importu

Portal Wirtualna Polska wylicza, że daje nam to piąte miejsce na liście importerów ukraińskich produktów z wymienionych grup towarów. Przed nami są Rumunia, Chiny, Turcja i Hiszpania. Za nami: Włochy, Węgry, Holandia, Egipt i Niemcy. Do wszystkich tych krajów trafił co najmniej milion ton produktów z Ukrainy.

W sierpniu, czyli już po zapowiedzi premiera, że minister Kowalczyk zapa-

nuje nad importem, dociera do nas 234 tysiące ton produktów z Ukrainy (głównie rzepaku). We wrześniu było to już 423 tysiące ton. Tym razem oprócz 148 tys. ton rzepaku do Polski przyjechało 139 tys. ton kukurydzy i 66 tys. ton pszenicy. Październik to kolejny wzrost: 555 tys. ton importu, z czego na zboża (kukurydza, pszenica, jęczmień) przypada już 280 tys. ton.

Widać więc wyraźnie, że zapowiedzi blokady importu nie miały odzwierciedlenia w rzeczywistości.

Różne nazwy tego samego towaru

Pod koniec ubiegłego roku pojawiły się informacje, które rozeszły się „lotem błyskawicy”, że importuje się „zboże techniczne”, „czyszczone dla młynów”, jako opał do pieców itp. Według przepisów nie ma takich kategorii towarów. Jak się okazuje była to formalna sztuczka podczas odpraw granicznych, które pozwalało przyspieszyć import bez dokładniejszej kontroli, zwłaszcza przez dwie inspekcje: sanitarną i weterynaryjną. Pierwsza z nich kontroluje produkty z importu przeznaczone do spożycia przez ludzi. Dzięki „deklaracjom”, że ziarno nie jest produktem spożywczym, można było przyspieszyć odprawę bez czekania na wyniki kontroli. Już w Polsce zboże zmieniło się w konsumpcyjne. Podobne „manewry” stosowano także przy imporcie pasz, aby uniknąć kontroli inspekcji weterynaryjnej.

Wściekli rolnicy

Najbardziej stratni są w tej sytuacji rolnicy, którzy nie mogli od dłuższego czasu sprzedać swojego zboża po opłacalnej cenie. Wielu z nich posłuchało byłego już ministra rolnictwa, który pod koniec ubiegłego roku sugerował, żeby nie pozbywać się zboża, bo na wiosnę będzie „w dobrej cenie”.

jednak wyjątki. Otóż zgodnie z rozporządzeniem, przewóz produktów z Ukrainy przez Polskę będzie możliwy na podstawie przepisów unijnych o tranzycie zewnętrznym albo na podstawie konwencji o wspólnej procedurze tranzytowej, pod warunkiem, że tranzyt przez nasz kraj zakończy się w portach morskich w Gdańsku, Gdyni, Swinouj-

z innymi produktami rolnymi importowanymi z Ukrainy w ogromnej ilości – jaj, mięsa, miodu czy oleju. Polska stała się w ostatnim roku największym importem towarów z tego kraju. Nie wiadomo, jaka część tych produktów jest wytworzona według unijnych, wyśrubowanych standardów.

W.D.

Można powiedzieć, że wyszli na tym jak przysłowiowy „Zabłocki na mydle”. Skala ich protestów, próba blokady kolejowego przejścia granicznego z Ukrainą, wymusiła m.in. dymisję poprzedniego ministra rolnictwa, obietnicę skupu zboża z opłacalnymi dopłatami. Rolnicy jednak nie wierzą do końca w te zmiany i nadal protestują.

Czasowe embargo i co dalej?

W miniony piątek w nocy opublikowano nowe rozporządzenie. Wprowadza ono do 30 czerwca 2023 r. zakaz przywozu pochodzących lub przywożonych z terytorium Ukrainy na terytorium Polski produktów rolnych wymienionych w załączniku do rozporządzenia. Są

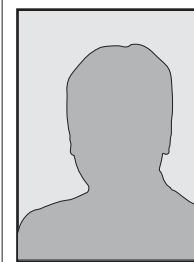
ściu lub Szczecinie lub poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Embargo ogłosiły także Węgry, Słowacja, Rumunia i Bułgaria.

System kontroli tranzytu tego surowca przez Polskę ma być bardzo dokładny, z zastosowaniem systemu SENT, który umożliwia śledzenie transportu na każdym jego etapie.

Ekspert przyznając, że sam system jest szczelny i trudno go ominąć, to jednak przedstawia wątpliwości. Obecnie nie wiemy, gdzie to zboże ma zostać wysłane, do krajów Unii czy z powrotem do Ukrainy? Jeśli to zboże nie przeszło procedury dopuszczenia do obrotu w Polsce, to jakie państwo unijne zechce je odebrać?

Wydów nadmiaru ukraińskich zbóż z Polski, to tylko część kłopotów. Co

Radostaw Kownacki, właściciel gospodarstwa rolnego:

- Moim zdaniem pomysł ograniczenia czy zakazu importu ukraińskiego zboża do Polski jest dobry. Zapewne decyzja ta spowodowana jest licznymi protestami rolników.

Od niespełna roku zboże to wjeżdżało do naszego kraju. My rolnicy oraz cała opinia publiczna miała informację, że zboże to jedynie przejedzie przez terytorium Polski. Brak kontroli lub luki podczas tego procesu spowodowały, że wiele podmiotów, w szczególności firm paszowych widząc łatwy zysk, kupowało ten surowiec. Nie tylko zboża, ale również inne produkty pochodzenia rolniczego, w tym mleko zaczęto sprowadzać do Polski, co doprowadziło do załamania rynku produktów rolnych. Uszczelnienie procesu przewozu przez nasz kraj produktów rolniczych z ogarniętej wojną Ukrainy i dostarczanie ich w głąb Unii Europejskiej na pewno przyczyniłoby się do poprawy obecnej sytuacji.

Informacje na temat ilości zboża w silosach ma zapewne ARiMR, której pracownicy kilka tygodni temu pozyskiwali je od rolników telefonicznie. Wśród moich znajomych istnieje problem zalegania zboża, gdyż pytanie nie jest teraz „po ile?”, ale „gdzie?” sprzedać.

Dodatkową sprawą jest fakt, że po znacznym spadku cen ziarna kukurydzy część rolników do tej pory nie otrzymała pieniędzy od firm skupujących, które zagwarantowały im wysokie ceny, a same nie miały jak sprzedać surowca.

Rząd zapowiedział powszechny skup zboża, który jest obecnie składowany w magazynach za minimalną cenę 1400 zł za tonę. Niestety nie jest jasne o jaki rodzaj zbóż chodzi oraz według jakich kryteriów będzie prowadzony. Nie wiadomo, czy tym, którym się udało jednak sprzedać surowiec, ale po dużo niższej cenie również zostanie wyrównana ta strata.

Opłacalność zawsze wynika z różnicy poniesionych kosztów, a cen sprzedaży. Największą rolę odgrywała tu cena nawozów oraz paliwa w poprzednim sezonie.

Dokończenie na str. 4

Adam Witkowski, kierownik powiatowego oddziału ODR w Żurominie:

- Na terenie powiatu żuromińskiego nie ma większej dyskusji na temat problemu zbóż wśród mniejszych gospodarstw rolnych. Tutejsi rolnicy albo już sprzedali swój ubiegłoroczny plon, albo wciąż go magazynują, czekając na korzystniejszą cenę. Ze swojej strony doradzam im, że im wcześniej sprzedadzą zboże, tym lepiej, gdyż ciężko aktualnie przewidzieć, co się wydarzy w kolejnych miesiącach. W zupełności innej, znacznie gorszej sytuacji są osoby, które zajmowały się skupem zboża. Można zaryzykować stwierdzenie, że cała ta sytuacja z napływem ukraińskiego, tańszego zboża zniszczyła takie skupy doprowadzając je na skraj lub nawet do bankructwa. Wiem, że mają problem z wypłacalnością, gdyż w ubiegłym roku skupcy wykupiły zboże od rolników po wyższej cenie, a teraz ta cena spadła. Nie ma także komu sprzedać tego zboża... Rolnicy domagają się wypłaty należności za swoje plony, dochodzi do konfliktów i przykrych sytuacji. Skupcy wypłacają rolnikom zaległe kwoty w miarę możliwości, a te nie są wielkie.

W powiecie żuromińskim mamy obecnie inny problem związany ze spadkiem cen mleka z ok. 3 zł na 1,90 zł za litr. Rolnicy skarżą się, że oprocentowanie kredytów zostało zwiększone, a dochód z mleka spadł niemal o połowę. To sprawia, że niektóre gospodarstwa rolne znalazły się w trudnej sytuacji finansowej.

Wracając jednak do zbóż i wprowadzonych rozwiązań dodam, że wstrzymany import już przecież ruszył, zresztą nie to stanowiło problem, a zatrzymywa-

nie zbóż z Ukrainy na rynku krajowym. Największym obecnie problemem, którego, w mojej ocenie, nie ma możliwości rozwiązania do czasu najbliższych żniw, jest zapełnienie polskich magazynów. Zalega tam ponad 10 mln ton zboża. Odblokowanie na czas magazynów wydaje się niemożliwe. Z taką oceną spotykam się także wśród rolników. Nasze porty nie mają odpowiedniej wydolności, ale rząd zapewnia, że da się to zrobić. Tylko gdzie zostanie to wywiezione?

Co do dopłat do zboża, ma to swoje wady i zalety. Przede wszystkim najpierw trzeba je sprzedać, a jak wspominałem wcześniej, jest to aktualnie bardzo trudne, ponieważ nie ma rynku zbytu.

Wysłuchała: kuj

Jarosław Majewski, mieszkaniec gminy Gliniojeck:

- Jestem mocno rozczarowany stanowiskiem rządu w tej sprawie. Ukraińcy oczywiście pomagać trzeba, jednak

powinno się to robić z głową – zboże miało trafić do całej Unii Europejskiej, nie tylko do Polski. W obecnej sytuacji cała pomoc jest udzielana kosztem polskich rolników. Ukraińskie zboże importowane bez cła jest dużo tańsze niż to produkowane w kraju. Speculanci kupują tańsze, importowane zboże, a my mamy problem ze sprzedażą naszego chociażby po kosztach jego produkcji. Upraszczając: przez takie rozwiązania praca rolnika w Polsce jest nieopłacalna. Nie tylko rolnicy są pokrzywdzeni: do Polski trafia nieprzebadane zboże, które nielegalnie trafia do fabryk i przetwórci. To oznacza, że wkrótce wszyscy Polacy będą spożywać produkty, które mogą być po prostu szkodliwe dla zdrowia. Jeśli chodzi o obietnicę przez rząd dopłaty, to pomogą polskim rolnikom przetrwać. Jednak to rozwiązanie jest dalekie od doskonałości: rząd nie ma swoich pieniędzy, za dopłaty zapłacimy więc my

Mławianin 2022

Prezes z charyzmą

Wręczenie i oficjalne nadanie Tadeuszowi Stabachowi tytułu „Mławianina Roku 2022” tradycyjnie, od 24 lat, odbyło się w dniu święta patrona miasta, św. Wojciecha. Choć w mławskiej szkole muzycznej była uroczystość oficjalna, nie zabrakło jednak humoru, śpiewu i ciekawych opowieści laureata oraz... kolorowych hawajskich koszul.

Akt nadania tytułu Mławianin Roku 2022 wręczyli laureatowi władze Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej – Henryk Antczak i dr Leszek Arent oraz Ewa Juszkiewicz, a statuetkę Św. Wojciecha zastępca burmistrza Szymon Zejer. Laudację wygłosił Robert Zaborowski, ubrany w hawajską koszulę członek Stowarzyszenia „Mława – Miasto Zabytkowe”, którego prezesem jest Tadeusz Stabach.

– Zapewne koledzy wybrali mnie na prezesa, bo jestem najstarszy i najcięższy – żartował laureat.

Dziękując za wyróżnienie podkreślił, że traktuje je jako wyraz uznania dla działania wspólnego w Stowarzyszeniu „Mława – Miasto Zabytkowe”.

– W tych wszystkich rzeczach, które tu zostały wymienione reprezentuję Stowarzyszenie. I ci ludzie, którzy dzisiaj,

bez mojej wiedzy ubrali się w kolorowe, hawajskie koszule, są w równej mierze co i ja, laureatami tego tytułu – podkreślił Tadeusz Stabach.

Starosta, Jerzy Rakowski podkreślił, że laureat posiada „porażającą” wiedzę o historii Mławy, jej wielu wręcz szcegółkach, które często umykają uwadze, a po czasie okazuje się, jak były i są ważne w bieżącej codzienności miasta.

W części artystycznej uroczystości odczytano wiersze córki Kamili Stabach, a o muzyczną oprawę w różnych stylach – od piosenek z okresu międzywojennego poprzez bluesa, aż do muzyki country zapewniły Ewa Stabach, Olga Sobolewska i Wojciech Dudkiewicz.

Uroczystości związane ze świętem patrona miasta rozpoczęły się w niedzielę przed południem w kościele pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika, gdzie odprawiona została msza. Następnie pod pomnikiem św. Wojciecha, gdzie złożono kwiaty.

W.D.

Mławianin 2022 na honorowym miejscu i oczywiście w... hawajskiej koszuli

FOT. STABACH

Tobiasz Bocheński wojewodą mazowieckim

Tobiasz Bocheński objął funkcję wojewody mazowieckiego, zastępując Konstantego Radziwiłła. Nominację odebrał z rąk premiera Mateusza Morawieckiego 18 kwietnia.

Nowy wojewoda jest doktorem nauk prawnych o specjalności doktryny polityczno-prawne. Ukończył studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. W 2012 roku objął stanowisko sekretarza ds. naukowych Centrum Myśli Polityczno-Prawnej im. Alexis de Tocqueville'a. Od

25 listopada 2019 roku pełnił funkcję wojewody łódzkiego.

Przypomnijmy, że dotychczasowy wojewoda Konstanty Radziwiłł został ambasadorem Polski na Litwie.

(za MUW) RK

FOT. KRYSZTOF MAJUKPR

Dokończenie ze str. 3

Jerzy Rzymowski, starosta żuromiński:

– Chciałbym powiedzieć coś więcej w tym zakresie, jednak wychodzę z założenia, że aby wygłosić trafną opinię trzeba dosyć dobrze zgłębić temat, natomiast ja wiem tyle, ile dowiem się od mieszkańców i z mediów. Wydaje się, że problem ze zbożem jest bardzo poważny. Z jednej strony ogarnięta wojna Ukraina, która potrzebuje pomocy, z drugiej strony pokrzywdzeni rolnicy, którzy z kolei potrzebują rozwiązań. Fakt jest taki, że ukraińskie zboże miało tylko przejechać przez Polskę. Rząd i instytucje za to odpowiedzialne nie dopilnowały, żeby pociągi nie „zjeżdżały na bocznice”. Firmy wykorzystały okazję. Dziś się piętnuje takich przedsiębiorców, choć wcześniej im się nie zbaraniało z tej okazji korzystać.

Wszystko dzieje się, takie odnoszę wrażenie, z opóźnieniem. Teraz wprowadzane są szczegółowe procedury, mające na celu zabezpieczenie tranzytu przez Polskę, chociaż już w ubiegłym roku

ludowcy zgłaszali takie projekty. Zgodnie z prognozami tegoroczne zbiory mają być rekordowe. Co wtedy? Uważam, że działania władz są chaotyczne i niespójne, co prowadzi do efektów, które właśnie obserwujemy.

kuj

Kolejne kradzieże...

Zniknęły dwa mercedesy

To już kolejne kradzieże samochodów w powiecie makowskim. Dwóch właścicieli straciło auta warte po 100 tys. zł każdy.

Z terenu prywatnej, zamkniętej posesji w Chodkowie-Zalogach (gm. Płoniawy-Bramura) zniknął brązowy Mercedes-Benz CLA z 2015 roku, warty ok. 100 tys. zł. Do kradzieży doszło w nocy z wtorku na środę (18/19 kwietnia br.). Sprawą zajmują się makowscy kryminalni.

Tę samą noc ukradziono jeszcze jeden samochód, także marki Mercedes-Benz – model C300. Auto koloru białego skradzione zostało z Nowego Szczepolina (gm. Sypniewo). Zaparkowane było przy posesji. Jego wartość szacowana jest na ok. 105 tys. zł.

Policja apeluje do osób, które mogły widzieć oba auta już po kradzieży o kontakt. Każda informacja może okazać się pomocna w odnalezieniu sprawców (najprawdopodobniej tych samych).

W ciągu kilku, kilkunastu godzin od kradzieży zwykle auto jest już rozebrane na części w tzw. dziupli, czyli kryjówce złodziei. Sprawcy posługują się specjalistycznym sprzętem umożliwiającym im zagłuszanie sygnału GPS i otwieranie elektronicznych zamków. Od policji słyszymy, że coraz częściej łupem padają samochody odpalane bez użycia klucza (na przycisk). Statystycznie w Polsce udaje się zatrzymać ok. 20 procent sprawców kradzieży aut. kuj

FOT. RPP W PŁONSKU

Płocochowo

Dwa zderzenia samochodów, sześć osób w szpitalu

Do wypadków drogowych doszło w ciągu kilku dni w Płocochowie niedaleko Pułtusza.

Rano 17 kwietnia zderzyły się ford i mercedes, zaś wieczorem 12 kwietnia nastąpiło czołowe zderzenie volkswagena i suzuki. Na skutek wypadków do szpitala trafiło sześć osób.

Volkswagen i suzuki zderzyły się czołowo 12 kwietnia około godziny 22 na łuku drogi w Płocochowie. Autami kierowały kobiety. Obie były trzeźwe. Ze względu na poniesione obrażenia zostały przewiezione do szpitala.

– Przypuszczalną przyczyną zdarzenia było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze – mówi st. kpt. Konrad Chrzanowski, oficer prasowy Komendy Powiatowej Państwowej Straży w Pułtusku.

Do drugiego wypadku w tej samej miejscowości doszło 17 kwietnia około godziny 7.30. Droga wojewódzka nr 571 jechał fordem 51-letni mężczyzna. Skręcając w lewo, nie ustąpił pierwszeństwa mercedesowi prowadzonemu przez 19-latkę, który w tym samym czasie wyprzedzał pojazd. Przeprowadzone badania alkomatem wykazały, że kierujący byli trzeźwi.

Uczestnicy wypadku, cztery osoby, z obrażeniami zostali przewiezieni do szpitala.

– Policjanci na miejscu wykonali oględziny, sporządzili szkice zdarzeniowe oraz zabezpieczyli ślady. Dalsze postępowanie szczegółowo wyjaśni przebieg i okoliczności zderzenia osobówek – informuje mł. asp. Anna Kowalczyk, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku. Okoliczności pierwszego z wypadków również wyjaśnia pułtuska policja.

Policjanci apelują o rozwagę i ostrożność oraz przestrzeganie przepisów ruchu drogowego. IK

Wypadek w Karnkowie, jedna osoba w stanie ciężkim

16 kwietnia około godziny 18.30 w miejscowości Karnkowo (gmina Czerwińsk nad Wisłą) osobowa skoda uderzyła w słup energetyczny, wskutek czego jedna osoba została przetransportowana do szpitala w stanie ciężkim.

– Z policyjnych ustaleń wynika, że auto jechało w kierunku Łbowa. Kie-

rująca nim sobą straciła panowanie nad pojazdem, skoda zjechała na lewą stronę, a następnie na pobocze i uderzyła w słup. Na miejscu funkcjonariusze zastali trzy osoby: dwóch mężczyzn w wieku 19 i 45 lat oraz 44-letnią kobietę. Młodszy z mężczyzn w stanie ciężkim został przetransportowany pogotowiem lotniczym do szpitala. Policjanci sprawdzili stan trzeźwości 45-latkę – mieszkańca gm. Czerwińsk. Mężczyzna miał w organizmie blisko 1,5 promila

alkoholu. Kobieta, obywatelka Ukrainy, również była nietrzeźwa. Miała w organizmie 2,4 promila – poinformowała kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Policja informuje, że oboje zostali zatrzymani w policyjnym areszcie do wyjaśnienia, a auto zabezpieczono na strzeżonym parkingu. Funkcjonariusze ustalają zaś dokładny przebieg tego zdarzenia oraz to, kto faktycznie kierowała skodą. RK

Majówka na Mazowszu

Przed nami długi weekend majowy. A na Mazowszu nie brakuje miejsc, w których można się zrelaksować, podziwiać piękne widoki i spróbować przysmaków lokalnej kuchni. Specjalne atrakcje przygotowały mazowieckie skanseny, muzea czy zamki. Majówka to idealny czas na krótkie podróże w nieznaną zakątki Mazowsza!

Dla tych, którzy nie mają jeszcze planów na długi weekend, przygotowaliśmy przegląd ciekawych propozycji mazowieckich instytucji kultury. Znajdą coś dla siebie zarówno amatorzy folkloru, jak i fani kolejnictwa czy historii. Tych, którzy zdecydują się zostać na Mazowszu, czeka majówkowy zawrót głowy! Biesiady, pikniki, pokazy jazdy konnej, konkursy kulinarne, warsztaty plastyczne, wystawy, koncerty, kiermasze produktów regionalnych, przejażdżki zabytkową kolejką – to tylko część atrakcji!

Do odkrywania naszego województwa zachęca marszałek **Adam Struzik**. – Mazowsze jest piękne i różnorodne, a długi majowy weekend to świetna okazja, żeby poznać nasz region z nieco innej strony – jego kultury, historii, kuchni, przyrody. Przy okazji możemy wesprzeć mazowiecką branżę turystyczną. Niezależnie od obranego kierunku życzę Państwu udanego wypoczynku!

Do mazowieckich instytucji kultury zaprasza wicemarszałek **Wiesław Raboszuć**. – Często nie doceniamy tego, co mamy na wyciągnięcie ręki. A tuż za rogiem czekają placówki z bardzo ciekawą i urozmaiconą ofertą kulturalną, które dodatkowo są położone w malowniczej okolicy sprzyjającej relaksowi. Nie trzeba spędzać kilku godzin w samochodzie, by móc odpocząć w pięknych i ciekawych miejscach.

Pociągiem na majówkę

Podczas majówki warto ruszyć w podróż w nieznaną i odkryć uroki innych, nieco dalszych części Mazowsza. Do zwiedzania naszego regionu

Już 29 kwietnia turyści znów pojadą pociągami Retro do Puszczy Kampinoskiej!

7 maja skansen zaprasza na „Myśliwskie gotowanie na polanie”. W konkursie na najsmaczniejszą potrawę będą rywa-

Wystawy i koncert Piotra Rubika – to propozycje Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie

pociągiem zachęcają Koleje Mazowieckie, które przygotowały dla podróżnych bilet wycieczkowy obowiązujący od 28 kwietnia (od godz. 18) do 3 maja.

Biesiada w Sierpcu

Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu zaprasza 1 i 3 maja na wielką majówkę wzorowaną na dawnych biesiadach na powietrzu. W zagrodach chłopskich będzie można zobaczyć, jak dawniej wyglądały wiosenne zajęcia domowe i gospodarskie. Przygotowano konkursy i zabawy, kiermasz produktów regionalnych, a na scenie amfiteatru wystąpią zespoły folklorystyczne.

W Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu 1 i 3 maja odbędzie się wielka majówka wzorowana na dawnych biesiadach na powietrzu

lizować najlepsi kucharze, wytwórcy produktów regionalnych i koła gospodyń wiejskich. Zwiedzający spróbują specjałów przygotowanych według dawnych receptur, a na kiermaszu kupią produkty lokalnych wytwórców. Nie zabraknie koncertów zespołów ludowych i pokazów obrzędowości wiejskiej.

Bryczką w Radomiu

Muzeum Wsi Radomskiej przygotowało atrakcję dla fanów koni. Na wydarzenie plenerowe „Koń w tradycji polskiej” zaprasza 3 maja od godz. 10. Goście obejrzą m.in. paradę konnych

kurs w powożeniu zaprzęgami, a piknik zakończy szarża ułańska.

Muzeum Wsi Radomskiej 3 maja zaprasza na wydarzenie „Koń w tradycji polskiej”

U ciechanowskich szlachciców

Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie zaprasza 30 kwietnia oraz 2 i 3 maja w godz. 10-18. W te dni w Zamku Książąt Mazowieckich turyści będą mogli obejrzeć wystawy. A 2 maja muzeum zachęca do udziału w organizowanych wraz z władzami miasta obchodach Dnia Flagi, w ramach których o godz. 18 na dziedzińcu zamku odbędzie się koncert Piotra Rubika.

Weekend w Dolinie Liwca

Dolina Liwca to idealne miejsce na wypocinek na łonie natury – spływ kajakowy, wycieczkę rowerową czy

pojazdów, pokaz koni sportowych w skokach przez przeszkody, a także zaprzęg straży ogniowej w akcji. Najmłodsi będą mogli przejechać się na kucyku i wziąć udział w warsztatach plastycznych. Chętni zwiedzą teren skansenu bryczką lub chłopskim wozem. Odbędzie się kon-

Wybierając się na majówkowy odpoczynek do Doliny Liwca, warto zajrzeć do zamku w Liwie

spacer brzegiem rzeki. Zamek w Liwie to z kolei prawdziwa gratka dla fanów historii. Mieszczące się w nim Muzeum Zbrojownia liczy ponad 900 eksponatów – od militariów, przez obrazy, po stylowe meble. W gotyckich piwnicach czy na zamkowej wieży można obejrzeć ciekawe wystawy. Podobno na zamku straszy, a duch pojawiający się codziennie o północy to Żółta Dama, której zazdrosny mąż ściął głowę. Goście, którzy 2 maja odwiedzą zamek, poznają losy skazanej na śmierć kasztelanowej liwskiego zamku.

Imieniny w Opinogórze

Muzeum Romantyzmu będzie czynne dla zwiedzających przez całą majówkę w godz. 10-18. 2 maja placówka zaprasza na tradycyjne „Imieniny Zygmunta”, które uczci projektem „Słowoobrazy & Romantyczność”. W ramach wydarzenia odbędą się: wystawa zbiorowa prac plastycznych, panel dyskusyjny z udziałem zaproszonych artystów i poetów, warsztaty plastyczno-literackie czy recytacja wierszy.

Dla miłośników kolei

Muzeum Kolejki Wąskotorowej w Sochaczewie szykuje dla zwiedzających nie lada gratkę! Już 29 kwietnia na tory wraca zabytkowy pociąg Retro. Placówka przygotowała na inaugurację sezonu wiele atrakcji, wśród nich m.in. zwiedzanie skansenu lokomotyw, prezentację czynnych pojazdów, przejazd zabytkowym pociągiem do Wilcza Tułowskiego, spacer z przewodnikiem po Puszczy Kampinoskiej i ognisko w Osadzie Puszczańskiej.

Patriotyczne Ostrołęka i Warszawa

Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce zaprasza 3 maja w godz. 10-15 na rodzinną imprezę patriotyczną „Biało-czerwona. Obowiązkowo!”. Uczestnicy wspólnie uczą Dzień Flagi i Święto Konstytucji 3 maja. W programie są: patriotyczno-historyczna gra przestrzenna, warsztaty projektowania bawełnianej torby, wykonywania kokard i breloczków z filcu, robienia kwiatków z bibuły, a także kawiarnia z biało-czerwonymi deserami i koncert pieśni patriotycznych.

Na świętowanie 232. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja zaprasza także warszawskie Muzeum Niepodległości. Uroczystości rozpoczną się o godz. 11. Zaplanowano wydarzenie historyczno-artystyczne „Pro Bono Poloniae” obejmujące prelekcję historyczną wraz z prezentacją multimedialną i koncert piosenek, które powstały „ku pokrzepieniu serc”.

W Opinogórze przeciw wojnie

W minionym tygodniu do opinogórskiej oranżerii zawitał Mazowiecki Wędrowny Instytut Europejski im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego. Projekt zainicjowany został przez fundację „My Obywatele Unii Europejskiej” jego imienia i Muzeum Niepodległości w Warszawie, w który to projekt zaangażowany jest także marszałek województwa mazowieckiego. Jego celem jest pokazanie roli i znaczenia Unii oraz jej oddziaływania na życie codzienne mieszkańców Mazowsza.

Uczestnicy spotkania mieli okazję obejrzeć niezwykle inscenizację historyczną – fragmenty „Konstytucji dla Europy, jako ustawy mającej zapobiec wojnom”. Odczytali ją, w atmosferze grozy i niepokoju Powstania Listopadowego, wśród świateł i krwi – Olgierd Łukaszewicz, Stanisław Biczysko i Monika Goździk. Tekst ten, który można uznać za projekt pierwszej w historii konstytucji zjednoczonej Europy powstał na polu bitwy o Olszynkę Grochowską, 25 lutego 1931 roku, w przerwach między walkami. Wtedy to powstaniec Wojciech Jastrzębowski po raz pierwszy powiedział o połączeniu się państw europejskich dla zapewnienia pokoju między narodami.

Wojciech Jastrzębowski jest postacią, którą należy przypomnieć społeczeństwu – obok tego, że był powstańcem listopadowym, był również przyrodnikiem, meteorologiem, leśnikiem, ojcem ergonomii, pedagogiem, a także krajoznawcą i wynalazcą. W panelu dyskusyjnym, który towarzyszył inscenizacji wzięli udział: Olgierd Łukaszewicz (aktor, założyciel fundacji „My Obywatele UE”), Marek Grela (ambasador RP przy Unii Europejskiej), Piotr Czyż

Uczestnicy spotkania mieli okazję obejrzeć niezwykle inscenizację historyczną

żyzk (wójt gminy Opinogóra), Elżbieta Szymanik (z-ca dyrektora EFS), Konrad Wojnarowski (przewodniczący komisji promocji województwa i współpracy zagranicznej Sejmiku Mazowieckiego). Uczestnicy debaty poruszyli tematy dotyczące historii powstania UE i Polski w UE, mówili o zasadach jej jedności i znaczeniach funduszy europejskich dla lokalnej społeczności. O gminnych inwestycjach zrealizowanych ze środków unijnych mówił Piotr Czyż, zaś Elżbieta Szymanik przytoczyła kwoty, jakie otrzymał subregion ciechanowski, a z których korzystamy wszyscy na co

dzień – obwodnica Ciechanowa czy kolej Warszawa-Gdańsk.

- Wiele wizji i marzeń Wojciecha Jastrzębowskiego – mówiła Elżbieta Szymanik, - które powstały na polu Olszyny Grochowskiej, w obliczu tych wszystkich poległych się spełniło. Jest to taki hołd dla nich. Wizja braterstwa, wizja związana z bezpieczeństwem, wizja z pomocniczością i solidarnością, która wtedy tam powstała odbija się dziś w zjednoczonej Europie.

EWA STANGRODZKA-KOZŁOWSKA

W panelu dyskusyjnym, który towarzyszył inscenizacji wzięli udział m.in. (od prawej): Olgierd Łukaszewicz, Marek Grela, Piotr Czyż, Elżbieta Szymanik, Konrad Wojnarowski

My Polacy mamy wielkie marzenia

...i zamieniamy je w konkretne plany

Fundusze uruchamiane przez polski rząd pozwalają na wielkie inwestycje w kluczowe obszary gospodarki.

Chcesz sprawdzić rządowe inwestycje w Twojej okolicy?

Szukaj tablic informacyjnych i dowiedz się więcej na:

mapainwestycji.gov.pl

Rządowe Inwestycje
Blisko Ludzi

Do 30 gmin z subregionu ciechanowskiego trafi wsparcie na realizację 154 inwestycji w ramach programu „Mazowsze dla sołectw 2023”. Wiele zadań dotyczy oświetlenia ulicznego – jego modernizacji czy zakupu i montażu lamp solarnych, ale sołectwa podejmują i inne inicjatywy. W Rydzewie w gminie Ciechanów zostanie przeprowadzona termomodernizacja świetlicy wiejskiej, a w Kanigówku doposażony plac zabaw, w Gładczyń Szlacheckim w gminie Zatory zostanie zagospodarowany plac wiejski, a w Bęgni w gminie Gzy zostaną zamontowane wiaty przystankowe. Na te i inne inwestycje władze regionu przeznaczyły ponad 1,5 mln zł.

W tym roku, tak jak w latach ubiegłych, w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2023 – „Mazowsze dla sołectw 2023” gminy mogły ubiegać się o wsparcie na zadania realizowane w sołectwach do 10 tys. zł dla każdego z nich. Do tych zadań należą: termomodernizacja budynków, tworzenie terenów zielonych, wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, rozwój twórczości folklorystycznej i budowa obiektów sportowych.

Prace na placu wiejskim w Gładczyń Rządowym – mężczyźni zamontowali ogrodzenie

– Mamy trudne czasy. Rosnąca inflacja i wzrost cen dają się nam wszystkim we znaki. Tym bardziej dla wielu gmin nasza inicjatywa jest często jedyną opcją, by zrealizować inwestycje, na które brakuje środków w lokalnym budżecie – podkreśla marszałek Adam Struzik.

– Wspieramy mieszkańców w realizacji ich pomysłów. Chcemy w ten sposób pomóc im stworzyć przyjazną przestrzeń, w której będą się nie tylko czuć komfortowo, ale też do której będą chcieli wracać – twierdzi wicemarszałek Wiesław Raboszek.

– Dzięki MIAS lokalne samorządy realizują wskazane przez mieszkańców inicjatywy. To doskonały sposób, by wspólnie tworzyć warunki do godnego życia i odpoczynku w środowisku wiejskim – zwraca uwagę Konrad Woj-

Sołectwa ze wsparciem Mazowsza

Mazowsze dla sołectw

154 projekty

sołectwie z subregionu ciechanowskiego z dofinansowaniem samorządu Mazowsza

25. Mazowsze

narowski, radny województwa mazowieckiego.

Program od początku cieszył się dużym zainteresowaniem samorządów. W tym roku, jak podkreślają wójtowie gmin: Zatory – Grzegorz Falba i Gzy – Cezary Wojciechowski oraz sołtysi, szansę na otrzymanie pomocy miały tylko te sołectwa, które nie skorzystały z dofinansowania w latach 2018-2022. W części gmin zostały tylko dwa, trzy sołectwa, a w niektórych gminach żadne nie mogło już ubiegać się o wsparcie.

Kobiety zbierały kamienie i porządkowały teren przy dawnym sklepie w Gładczyń Rządowym

Inicjatywy sołectw

Najwięcej sołectw w tegorocznej edycji, ponad 100, zdecydowało się zrealizować zadania dotyczące oświetlenia ulicznego: jego wykonania, uzupełnienia, modernizacji, rozbudowy czy budowy. Na zakup i montaż lamp solarnych pozyskały środki gminy: Dzierżgów w powiecie mławskim, Nowe Miasto w powiecie płońskim, Pokrzywnica w powiecie pułtuskim i Grudusk w powiecie ciechanowskim. Lampy solarne pojawiają się też w Olszewie-Bołakach w gminie Stupsk w powiecie mławskim, a w Pieńpolu w tej samej gminie – lampy hybrydowe. W miejsko-wiejskiej gminie Pułtusk zostanie zamontowane oświetlenie uliczne przy drogach gminnych w: Pawłównu, Szygówku i Zakrecie. Rozbudowa oświetlenia ulicznego nastąpi w Bagienicach-Nowych w gminie Kuczbork-Osada w powiecie żuromińskim. Oświetleniem zajmą się również gminy: Czerwińsk nad Wisłą czy Naruszewo w powiecie płońskim oraz Winnica w powiecie pułtuskim.

Mieszkańcy zabiegają również o modernizację świetlic wiejskich. Na ten cel posłużyły środki w Dobrej Woli i Lewiczynie w gminie Lipowiec Kościel-

ny w powiecie mławskim, Młeczówce w gminie Lubowidz i Felcynie w gminie Lutocin w powiecie żuromińskim, Pniewie Wielkim w gminie Regimin, Rąbieżu Gruduskim w gminie Grudusk i Rydzewie w gminie Ciechanów. Remont dachu świetlicy planuje sołectwo Cwiklin w gminie Płońsk, a nową

Trwa termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Rydzewie; prace podzielono na etapy

kuchnię Konopaty w gminie Lubowidz. Gmina Raciąż świetlicę w Kraśniewie podda modernizacji i buduje świetlicę w Małej Wsi – trwa II etap prac.

Kolejne inwestycje ważne dla sołectw to zagospodarowanie terenu: rekreacyjnego jak w sołectwie Dukt-Krusz w gminie Gliniojeck, działki gminnej w Żałużu-Imbrzykach w gminie Opinogóra Górna czy w Kraszewie Falkach i Starym Komuniu w gminie Raciąż, terenu w Kopańcu i placu wiejskiego w Gładczyń Szlacheckim w gminie Zatory. Natomiast zadanie o nazwie „poprawa bezpieczeństwa i świadomości informacyjnej” zrealizuje sześć sołectw z gminy Baboszewo, natomiast Cieszkowo zakupi wyposażenie dla sołectwa, a Gliniojeck – wyposażenie bojowe dla OSP w Gliniojecku.

By dzieci miały się gdzie schronić

Dwa sołectwa Borza Strumiany i Bęgni, oba w gminie Gzy w powiecie pułtuskim, wybrały nietypowe zadania. Zakupią i zamontują wiaty przystankowe, o czym zdecydowała podczas zebrania większość mieszkańców.

– Mieszkańcy powiedzieli, że chcą coś zrobić dla dzieci i młodzieży. Jak uczniowie czekają na autobus, żeby nie stali w deszczu, żeby mieli się gdzie schronić – opowiada Marek Kownacki,

Budynek w Rydzewie, który kiedyś należał do wsi, a teraz do niej należy

sołtys wsi Bęgni, który przejął funkcję po swoim ojcu Piotrze, wieloletnim sołtysie i radnym. – Złożyliśmy wniosek na jeden przystanek, ale Urząd Gminy zaproponował złożenie na dwa.

Wiaty przystankowe zostaną zamontowane przy drogach powiatowych: Gzy – Ostaszewo na terenie Bęgni i Ostaszewo – Szyszki.

– Tylko te dwa sołectwa, położone obok siebie, kwalifikowały się do udziału w programie – wyjaśnia wójt gminy Gzy Cezary Wojciechowski. – Wcześniej również składaliśmy wnioski na przystanki, ale też na lampy solarne, place zabaw, siłownie plenerowe – wylicza.

W 2019 r. sołectwo próbowało pozyskać środki z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich (FIO), niestety nie otrzymało wystarczającej liczby punktów. Mimo to nie zraża się.

– Małymi kroczkami dostosowujemy nasz lokal i teren wokół. Doprowadzamy przejęty plac do kultury, jednocześnie angażujemy naszą społeczność do działania – mówi Lidia Dukalska. – Mieszkańcy się angażują, i młodzież, i starsi, a teren ładnieje. Mam nadzieję, że w tym roku uda nam się te prace skończyć.

Ze środków MIAS sołectwo planuje zakupić plenerowe urządzenia do ćwiczeń i zabawy.

– Od lat bierzemy udział w programie „Mazowsze dla sołectw”. Wszystkie dofinansowania są w tej samej wysokości 10 tys. zł, gmina dokłada drugie tyle. Głównie stawialiśmy na oświetlenie uliczne, ale realizowaliśmy i inne inwestycje. Tam, gdzie znajdują się świetlice, jest większa różnorodność zadań – informuje wójt gminy Zatory Grzegorz Falba. – W tym roku z programu skorzysta pięć naszych ostatnich miejscowości. Jeśli nie zmienią się zasady, nie będziemy mogli w nim dalej uczestniczyć.

Budynek ma być wizytówką wsi

Nie tylko modernizację, ale termomodernizację budynku świetlicy wiejskiej prowadzi sołectwo Rydzewo w gminie Ciechanów.

– Budynek remontujemy etapami dzięki funduszom sołectkim, a teraz pozyskaliśmy środki z MIAS. Efekty są coraz bardziej widoczne. To stary budynek, konieczne było zrobienie jego elewacji i ocieplenie – mówi Piotr Łazarski, sołtys Rydzewa.

Zaznacza: – Mieszkańcy zgodnie chcieli, byśmy wyremontowali

ten budynek, który kiedyś miała wieś i który znów do niej należy. Obecnie pomagają przy pracach.

Zmienia się również teren wokół świetlicy, został wyrównany i posiano na nim trawę.

– Chcemy, żeby ten budynek ładnie wyglądał. Ma być wizytówką wsi. Znajduje się w środku miejscowości, przy sklepie, gdzie dużo ludzi przyjeżdża. W tamtym roku została przebudowana droga (powiatowa, przy udziale środków samorządu województwa mazowieckiego – od IK), jest nowa remiza OSP i chcemy, żeby po termomodernizacji świetlicy, wszystko się ładnie komponowało – wyraża życzenie Piotr Łazarski.

Sołtysowi Rydzewa i jego sołectwu oraz innym sołectwom, biorącym udział w programie „Mazowsze dla sołectw 2023” życzymy powodzenia w realizacji zadań i dobrych inicjatyw.

IK

Muzeum Mazowieckie w Płocku

Płocka secesja – nadawanie piękna

Ekspozycja stała „Secesja – sztuka przełomu wieków”, od 2005 roku mieści się na czterech piętrach kamienicy secesyjnej przy ul. Tumskiej 8, wybudowanej w 1910 roku przez rodzinę Górnickich jako nowoczesna kamienica czynszowa.

W odrestaurowanym budynku zaprezentowano zbiory artystyczne z przełomu XIX i XX w., systematycznie pozyskiwane do kolekcji muzealnej od lat 70. XX wieku, kiedy to sukces pierwszej w muzealnictwie polskim wystawy „Secesja w Polsce” zorganizowanej w 1967 roku w Muzeum Mazowieckim Płocku, przyczynił się do wytyczenia nowego kierunku płockich zbiorów.

Główny nacisk w formułowaniu kolekcji położono na rzemiosło artystyczne, bowiem jednym z głównych postulatów artystycznych przedstawicieli secesji było nadanie piękna przedmiotom codziennego użytku i przywrócenie rzemiosłu rangi sztuki. Dlatego to właśnie ta dziedzina najbardziej wybrzmiewa na ekspozycji stałej, której połowa przestrzeni wystawienniczej, bowiem blisko 10 sal, została zaaranżowana w formie wnętrz mieszkalnych średniozamożnej rodziny mieszczańskiej. Każdy z prezentowanych pokoi stanowi niepowtarzalną adaptację konkretnego wnętrza. Prezentowana jadalnia, salon, buduar, pokój dziecięcy czy sypialnia ilustrują oryginalną wizualizację wnętrz w stylu *art nouveau* i jego europejskich odmian. Tam odnajdziemy obiekty z różnych kręgów kulturowych: wiedeńskiej secesjonstil, niemieckiej *jugendstil*, belgijskiej i francuskiej *art nouveau*, włoskiej *stile floreale* czy polskiej secesji.

Koncepcja wystawy wytycza dwie ścieżki jej narracji. Z jednej strony prezentacja walorów artystycznych

FOT. TOMASZ TOPCZEWSKI

Salon

Jadalnia

omawianych wnętrz i eksponatów stanowiących ich wyposażenie prowadzi nas do formalnej charakterystyki stylu, gdzie wijące się rozedrgane wici roślinne spotykają się z powściągliwą geometryzacją form i kształtów. Z drugiej zaś strony dokonujemy próby przywołania obrazu życia codziennego ówczesnego mieszczaństwa w jego obyczajowości, kulturze i tradycji. We

wnętrzach tych wybrzmiewa malarstwo artystów Młodej Polski reprezentowane przez martwe natury, pejzaże czy portrety. Jednak pełen obraz tendencji i problematyki poruszanej w twórczości polskich artystów tamtego czasu prezentujemy w galerii malarstwa i rzeźby Młodej Polski. Artyści młodopolscy dołączyli do nurtu europejskich przemian (studiując w Mona-

Buduar

Gabinet Pana Domu

chium czy Paryżu byli w centrum tych przeobrażeń). W ich twórczości jak w zwierciadle odnajdziemy wpływy impresjonizmu, symbolizmu oraz dekoracyjnej i dynamicznej linii secesji. Tendencje te sąsiadowały z fascynacją japończykami, kultem natury i neoromantyzmem. Zabarwionym ucieczką do świata baśni i mitologii czy ludowych wierzeń. Wszystko to w duchu wszechogarniającego fin de siècle dekadentyzmu i poczucia osamotnie-

Popiersie kobiety

Aparat telefoniczny

Elementem dopełniającym kompletny obraz sztuki przełomu XIX i XX wieku i dokonania ówczesnych artystów i projektantów są galerie rzemiosła artystycznego, w których prezentujemy kolejno kolekcję szkła secesyjnego, ceramiki europejskiej oraz metaloplastyki i biżuterii tego czasu.

MAŁGORZATA SZADKOWSKA,
kierownik Działu Sztuki Muzeum Mazowieckiego w Płocku

Wystawa „Secesja”
Muzeum Mazowieckie
w Płocku
ul. Tumska 8
Czynne – godz.
10.00 – 16.00,
od 1 maja 10.00 – 17.00

Lenard Sobieraj,
dyrektor Muzeum Mazowieckiego w Płocku:

- W ciągu ostatnich kilkunastu lat Muzeum Mazowieckie w Płocku, jednostka organizacyjna Samorządu Województwa Mazowieckiego, zmieniło się z placówki regionalnej w muzeum wyjątkowe w skali krajowej i europejskiej, w swoisty muzealny kombinat rozpisany na wiele wystaw stałych, działów i oddziałów.

Do flagowej wystawy „Secesja” [przeczytasz o niej obok – red.], dołożyliśmy kolejne ekspozycje:

- X wieków Płocka

Opowiadając o dziejach miasta i regionu nowoczesną prezentację „X wieków Płocka. Płock w przestrzeni kulturowej Mazowsza, Polski, Europy” muzeum otworzyło w 2010 roku w nowej części kamienicy secesyjnej przy ul. Tumskiej 8. Wystawa wiecie szlakiem najważniejszych wydarzeń i zjawisk wielowiekowej historii najstarszego mazowieckiego miasta. Jest bardzo nowoczesna, wspólnie łączy zabytkowe obiekty z multimediami. Jej duma to jedna z największych w Polsce makieta dawnego Płocka.

- Muzeum Żydów Mazowieckich

Od 2013 roku filią MMP jest Muzeum Żydów Mazowieckich. Mieści się w dawnej synagodze (ul. Kwiatka 7), w budynku, który przed zupełną ruiną uratowało Stowarzyszenie Synagoga Płocka, które wymarzyło sobie takie muzeum w Płocku, zdobyło dofinansowanie, przeprowadziło remont i przekazało MMP prowadzenie tej niezwykłej placówki. Od 10 lat MZM jest miejscem ciekawych wystaw, koncertów, spotkań i rozmów w duchu dialogu i tolerancji.

- Spichlerz

W 2015 r., dzięki reorganizacji zadań Spichlerza, zabytkowego magazynu na zboże przy ul. Kazimierza Wielkiego 11 b, który do tej pory spełniał funkcje magazynowe i wystaw czasowych, w tej ciekawej przestrzeni muzeum otworzyło dwie etnograficzne wystawy stałe: „Kultura Mazowsza w ludowej wizji świata” oraz „Sztuka Dalekiego Wschodu. Płockie skarby buddyjskiej Azji”.

- Skansen Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiączemnie Polskim

Koncepcja rozwoju Działu Etnografii, oprócz stworzenia dwóch wymienionych wyżej wystaw, zakładała przeprowadzenie badań naukowych związanych z tematem osadnictwa olenderskiego w dolinie Wisły. W 2018 r. powstał Skansen Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiączemnie Polskim – skupiające olenderskie chałupy, zabudowania gospodarcze, dawny kościół, szkołę, cmentarz. Położony wśród pól i łąk skansen to ulubione miejsce letnich wypadów mieszkańców Płocka, Warszawy, Łodzi. Niebawem w jego skład wejdzie dawny kościół menonitów w pobliskim Wymysłu. MMP planuje stworzyć na basie skansenu olenderski szlak rowerowy i promować tego typu turystykę.

- Muzeum Wisły Środkowej i Ziemi Wyszogrodzkiej w Wyszogrodzie

Od 2019 r. oddziałem Muzeum Mazowieckiego w Płocku jest Muzeum Wisły Środkowej i Ziemi Wyszogrodzkiej w Wyszogrodzie. Kilka miesięcy temu Samorząd Województwa Mazowieckiego odkupił od Towarzystwa Naukowego Płockiego budynek, w którym mieści się ta regionalna placówka o niezwykle ciekawych zbiorach. MMP planuje rozbudowę tego miejsca i stworzenie na jego bazie plenerowego muzeum poświęconego życiu na Wiśle.

- Art déco

Rok 2021 był dla muzeum rokiem przełomowym. Skończyliśmy 200 lat i dzięki wsparciu Samorządu Województwa Mazowieckiego i UE otworzyliśmy kluczową dla naszego kierunku rozwoju wystawę stałą „Sztuka dwudziestolecia międzywojennego – art déco”.

Na dwóch piętrach wyremontowanej kamienicy prezentujemy blisko dwa tysiące obiektów reprezentujących sztukę polską i światową – meble, ceramikę, szkło, metal, malarstwo i rzeźbę. Nowoczesna aranżacja, atmosfera lat 20-tych ubiegłego wieku, wysoka klasa kolekcjonowanych przez 15 lat obiektów – wszystko to sprawiło, że nowa wystawa spotkała się wręcz z entuzjastycznym odbiorem specjalistów i zwiedzających.

- Galeria płocczan i Bolesław Biegas

W chwilę potem, w listopadzie 2021 roku, także przy ul. Kolegiatnej 6, otworzyliśmy kolejną wystawę stałą – prezent dla płocczan. Jest to „Galeria płocczan XX wieku. Galeria Themersonów” poświęcona wybitnym mieszkańcom miasta. W kwietniu 2022 wystawę „Bolesław Biegas” poświęconą malarstwu i rzeźbie tego fascynującego artysty.

Podsumowując – od 2004 r. Muzeum Mazowieckie w Płocku dynamicznie rozwija się w trzech kierunkach. Są to regionalizm połączony z historią, sztuka oraz wielokulturowość Płocka i okolic. Nasze zbiory liczą blisko 100 000 obiektów artystycznych, historycznych, archeologicznych, etnograficznych i numizmatycznych, posiadamy największe w Polsce kolekcje i wystawy stałe poświęcone secesji i art déco. MMP to ponad 7000 m² powierzchni wystawienniczej, 3500 m² powierzchni magazynowej, trzy oddziały oraz ponad 100 pracowników.

W roku 2022 odwiedziło nas blisko 110 tys. osób z całego świata.

Serdecznie zapraszam do Muzeum Mazowieckiego w Płocku wszystkich ciechanowian, mieszkańców miasta szczególnie mi bliskiego. Przez blisko 20 lat pracowałem na rzecz ciechanowskiej kultury i wspominam ten czas z dużym sentymentem. Będzie nam niezwykle miło gościć Państwa.

Wystawa „Bolesław Biegas” w Muzeum Mazowieckim w Płocku

Syn księżęcy, natchniony pasterz

Od 25 lat w ofercie Muzeum Mazowieckiego w Płocku funkcjonuje ekspozycja twórczości Bolesława Biegasa, rzeźbiarza i malarza urodzonego w 1877 roku w Koziczynie na Mazowszu (wieś leżąca 4 km. od Ciechanowa), uważanego za czołowego przedstawiciela kierunku symboliczno-secesyjnego, którego indywidualna forma twórczości do dzisiaj zadziwia wyjątkowym zróżnicowaniem i bogactwem tematyki.

Wystawa mieszcząca się na ul. Tumskiej 8 na parterze secesyjnej kamienicy obejmuje 57 obiektów (36 rzeźb gipsowych, 4 rzeźby z terakoty, 3 rzeźby w brązie, 13 obrazów oraz oryginalną tkaninę z ornamentem wykonanym wg projektu Bolesława Biegasa). Z wystawianych 57 obiektów 4 są własnością Muzeum Mazowieckiego w Płocku a pozostałe 53 pochodzą z kolekcji Towarzystwa Historyczno-Literackiego/Biblioteki Polskiej w Paryżu i zostały użyczone muzeum w wieloletni depozyt.

Większość eksponowanych obiektów stanowią rzeźby gipsowe powstałe w pierwszej dekadzie XX wieku, najstarsze datowane na 1918 rok to dwie wersje projektu pomnika Hommage Aliantów ofiarom wojny. Z trzynastu eksponowanych obrazów większość powstała w drugiej dekadzie XX wieku, dwa najstarsze z 1945 roku noszą tytuły „Milcząca perwersja” i „Sataniczne spojrzenie”. Unikatowym obiektem jest tkanina lniana z ozdobnymi motywami zaprojektowanymi przez Biegasa a aplikowanymi i wyszywanymi przez chłopki z Masłówki k/Kijowa (Ukraina), gdzie rozległe posiadłości miał baron Henryk Trütschel, który wraz z żoną Jadwigą wspierał materialnie Bolesława Biegasa, traktując go niemal jak syna.

Obecna aranżacja opiera się na osiach widokowych, które ukierunkowują widza na konkretne grupy obiektów pogrupowanych w cyklu tematyczne: rzeźby dwustronne, rzeźby

1900 r. - dom rodzinny Bolesława Biegasa w Koziczynie

jednostajne. Chłostała je szaruga, gryzła bieda, nurtowały choroby. Na wiosnę życia padał śnieg. Wiele epizodów z jego życia jest nadal okrytych aurą tajemnicy. Artysta sam zniszczył większość dokumentów dotyczących swojego życia prywatnego, tym samym pozostawiając historykom szerokie pole do spekulacji na temat własnych losów. Aura niedopowiedzenia, tajemniczości okrywała go od czasu przybycia do Paryża. André Salomon, poeta i pisarz, który towarzyszył poczynaniom artystów tworzących nowoczesną sztukę, w swoich wspomnieniach „Souvenir sans fin” (Wspomnienia bez końca) pisze, że jednym z pierwszych artystów, jakich spotkał, był Polak Bolesław Biegas, który obnosił ze sobą po mieście swoją legendę. Miał ich wiele, więc wahał się między legendą o synu księżęcy i natchnionym pasterzu. Nie było żadnej szansy wyjaśnienia tego przez samego Biegasa. Był prawie niemową, wydając ze swych ust tylko pluskające sylaby, jakby woda w strumieniu szemrała po liściach rzeżuchy. Długie blond włosy, cienkie wąsy, mała bródka, niewielkiego wzrostu i tuszy, oko wilgotne. Można go sobie wyobrazić jako tego, który gra na instrumencie zastępującym nad Wisłą kobzę.

Obraz „Tytan mgielnej burzy”

Bolesław Biegas - wystawa

Rzeźba „Hommage Aliantów ofiarom wojny”

realistyczne, wampiry wojny, mistyka nieskończoności, projekty pomników poświęconych ofiarom wojny. Od ciemnej tonacji wnętrza odstępstwa stanowią dwa aneksy zaakcentowane innym kolorem dla podkreślenia wymowy eksponowanych tam obiektów. Dyskretnie, punktowe światło wydobywa eksponaty z półmroku sal ekspozycyjnych a błyszcząca posadzka oferuje odbicia obiektów zwielfokratniając je co potęguje oniryczną pełną refleksów i cieni twórczość Bolesława Biegasa. Podpisy oraz opisy towarzyszące wystawie funkcjonują we francuskiej i angielskiej wersji językowej. Celem

wystawy jest upowszechnianie osoby Bolesława Biegasa – artysty niepospolitego oraz dalsze utrzymywanie się awangardzie placówek muzealnych propagujących jego twórczość. Badanie dorobku artysty działającego w rejonie Ciechanowa i Płocka, którego nieodkryte prace nadal mogą znajdować się w posiadaniu nie zdających sobie sprawy z ich wartości mieszkańców ziemi płockiej i ciechanowskiej

Udostępniając stałą wystawę twórczości Bolesława Biegasa muzeum popularyzuje wiedzę na temat jego twórczości i przybliża wiadomości na

temat jego związków z Mazowszem. Przypomina o pastusku z Koziczyna który dzięki talentowi i pomocy osób realizujących pozytywistyczną ideę „pracy u podstaw”, zdobył sławę i trwale zapisał się w środowisku paryskiej bohemy początku XX wieku. Przyszły artysta dzieciństwo miał trudne. Katalog „Bolesław Biegas – rzeźba i malarstwo” wydany w Warszawie w 1915 roku tak je opisuje Dzieciństwo

1912 Bolesław Biegas w swojej pracowni przy 3 bis rue de Bagnneux w Paryżu obok popiersia Wiktorii Lipkowskiej.

pełne łez niewypłakanych i pozbawiona nadziei młodość zaciężyła, jak mgła jesienna, na duszy artysty. Nie zaznało wesela pachole wiejskie. Przy pracy, na łące, koło chaty, otoczonej moczarami i szafirem dalekich pól, płynęły mu dnie za dniami, płynęły mroczne, posępne,

Dokonania i osiągnięcia Biegasa opisywała lokalna prasa: „Głos Płocki”, „Echa Płockie i Łomżyńskie” oraz „Mazur”. Ciekawe, czy oryginały rzeźb Biegasa, jakie w pierwszych latach XX stulecia posiadali ciechanowianie, przetrwały do dnia dzisiejszego. Czy w ciszy zapomnienia, na strychu lub w piwnicy, spoczywa nieodkryta dotąd rzeźba jego autorstwa? Może wizyta na obecnej wystawie sprawi, że po zapoznaniu się z tak charakterystyczną twórczością Bolesława Biegasa, ktoś gdzieś dokona odkrycia jego zapomnianej rzeźby, powiększając tym samym liczbę jego dzieł, jakie przetrwały do czasów obecnych, i wzbogaci swoją rodzinną historią ciechanowski epizod w biografii artysty.

SZYMON ZAREMBA
Kurator wystawy
Dział Sztuki, Muzeum
Mazowieckie w Płocku

Wystawa
„Bolesław Biegas”
Muzeum Mazowieckie
w Płocku
ul. Tumska 8
Czynne – godz.
10.00 – 16.00,
od 1 maja 10.00 – 17.00

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Organizacje z terenu powiatu ciechanowskiego, w tym Koła Gospodyń Wiejskich i Ochotnicze Straże Pożarne, otrzymały dotacje na realizację zadań m.in. w zakresie kultury, nauki, ochrony i promocji zdrowia, ratownictwa i ochrony ludności. Pozyskane przez nie środki pochodzą z budżetu powiatu ciechanowskiego.

Prawie 58 tys. zł przekazano organizacjom na zadania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Najwyższe dofinansowanie 18 tys. zł otrzymało Towarzystwo Miłośników Ziemi Ciechanowskiej na wydanie książki autorstwa Piotra Mitera zatytułowanej „Historie w zdjęciach zapisane. Przedwojenni Policjanci Północnego Mazowsza”. Dotację w wysokości ponad 12,5 tys. zł uzyskała Fundacja Tak dla Rodziny, realizująca projekt „Gloria Victis w 160. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego”. Kwotę 6 tys. zł przyznano Ochotniczej Straży Pożarnej w Watkowie na organizację XVIII Mazowieckiego Majowego Muzykowania. Po 5 tys. zł uzyskały Stowarzyszenie Muzyczne Victoria na organizację koncertu z okazji Święta Niepodległości i Związków Literatów na Mazowszu na tegoroczne obchody jubileuszu 25-lecia. Około 3,7 tys. zł trafiło do Stowarzyszenia Klub Korona, organizatora patriotycznego rajdu rowerowego z Ciechanowa do Sarnowej

Dotacje dla organizacji

Na kulturę, naukę, ochronę zdrowia i ratownictwo

Przedstawiciele organizacji ze starostami, sekretarzem i skarbnikiem powiatu

Góry i z powrotem, a około 2,7 tys. zł do Stowarzyszenia Irte Alte w Gąsolinie na realizację zadania „Integracja poprzez kulturę”. W tej grupie znalazły się Koła Gospodyń Wiejskich w Targoniach i Kołaczku; pierwsze uzyskało 3,2 tys. zł na realizację zadania „KGW aktywnie razem z dziećmi”, a drugie 1,5 tys. zł na zadanie „Wszystko dla Pań”.

Kwotę 54 tys. zł przyznano łącznie organizacjom, realizującym działania w zakresie ochrony i promocji zdrowia. Na prowadzenie Punktu informacyjno-konsultacyjnego METANOIA Filia Ciechanów Centrum Psychologiczno-Pastoralne METANOIA uzyskało dofinansowanie w wysokości 33,6 tys. zł. Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża otrzymał około 13,9 tys. zł na zadanie: „Nie bądź bierny – naucz się pomagać!”, zaś Stowarzyszenie Klub Korona otrzymało 5 tys. zł na zadanie „Ochrona i promocja zdrowia. <<Nie-

chaj pożywienie będzie lekarstwem, a lekarstwo pożywieniem>> – Hipokrates”. Na wydarzenie „Aktywna Kobieta” pozyskało około 1,4 tys. zł Stowarzyszenie Irte Alte.

Na zadania w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania starosta i Zarząd Powiatu przeznaczyli 20 tys. zł. Kwotę tę uzyskała Fundacja Na Rzecz Rozwoju Nowoczesnej Edukacji i Wspierająca Nowoczesne Technologie Robo Coding, która organizuje i prowadzi zajęcia z robotyki i programowania „Kreatywnie Robotyczni” dla młodzieży.

Natomiast na zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności przeznaczono łącznie 30 tys. zł. Ciechanowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe otrzymało 8 tys. zł na upowszechnianie wiedzy z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, bezpiecznego zachowania nad wodą i ratownictwa

wodnego. Ochotnicza Straż Pożarna w Sońsku za przyznaną kwotę 4,2 tys. zł zakupi sprzęt i wyposażenie ochrony osobistej strażaka. Na podobny cel uzyskały dotacje: OSP w Gostkowie – ok. 2,3 tys. zł, OSP w Ciechanowie – 2,1 tys. zł, i OSP w Gąsolinie – 1,2 tys. zł. OSP Lekowo zakupi opryskiwacz STIHL SR 450, OSP w Szulmierzu – namiot, OSP w Kraszewie i OSP w Ojrzeńcu – podkresywarki, na co pozyskały odpowiednio kwoty: 2,1 tys. zł, 2 tys. zł i po 1,8 tys. zł. OSP w Jarlutach Dużych uzyskało 2,2 tys. zł na przygotowanie jednostki do działań ratowniczo-gaśniczych, zaś OSP w Młocku na doposażenie torby medycznej PSP R1 – 700 zł. W tym gronie znalazło się i OSP w Mierzanowie, do którego trafiło 1,6 tys. zł.

Ponad 5 tys. otrzymały organizacje działające na rzecz osób z niepełnościami. Oddział Terenowy Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem

w Ciechanowie uzyskał 3,9 tys. zł na realizację zadania „Integracja – łącznikiem ze światem pełno- i niepełnosprawnych”, zaś Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział Ciechanów uzyskało 1,3 tys. zł na organizację konferencji „Oblicza SM, czyli jak żyć ze stwardnieniem rozsianym?” (na temat organizacji pisaliśmy więcej w „TC” nr 14 z 4 kwietnia).

Organizacje pozarządowe wykazały się kreatywnością oraz dużym zaangażowaniem. Do realizacji zadań publicznych zostały wybrane 54 oferty – poinformował starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz, który wspólnie z wicestarostą Markiem Marcinkowskim podpisał 16 marca umowy z przedstawicielami stowarzyszeń, fundacji, KGW i OSP. Pogratulowały organizacjom również sekretarz Monika Gwoździak i skarbnik Hanna Dworecka.

W imieniu organizacji za dofinansowanie podziękowała Teresa Bończak ze Stowarzyszenia Muzycznego Victoria, która zaprosiła zebranych na koncert dla Niepodległej połączony z obchodami 120. rocznicy istnienia Chóru Victoria.

Otrzymałyśmy dwie dotacje na różne cele, to znaczy, że jest zaufanie do nas – powiedział Adam Szczaniecki, prezes Stowarzyszenia Klub Korona, który zastąpił na tym miejscu Kazimierza Zbikowskiego, obecnie pełniącego funkcję prezesa honorowego. Zaprosił na wydarzenie organizowane przez stowarzyszenie, w tym rajd rowerowy, i śledzenia strony internetowej <https://klubkorona.pl/>.

Łączna kwota dotacji z powiatu dla organizacji pozarządowych wyniosła około 370 tys. zł, z tego 200 tys. zł trafiło do klubów i organizacji sportowych (o nich w „TC” nr 13).

IK

Ciechanowskiej Targi Edukacji i Pracy

Firmy zatrudnią fachowców

Ponad 80 wystawców - firm, szkół, uczelni, instytucji - zaprezentowało swoje stoiska podczas Targów Edukacji i Pracy, który odbyły się w czwartek, 20 kwietnia w miejskiej hali sportowej przy ulicy 17 Stycznia w Ciechanowie. Organizatorami wydarzenia były Powiatowy Urząd Pracy oraz Powiatowe Centrum Usług Wspólnych.

Wydarzenie wróciło do Ciechanowa po przerwie pandemicznej. Tegoroczne targi organizatorzy kierowali do uczniów, młodzieży, osób poszukujących pracy lub tych, którzy chcieliby wkroczyć na nową ścieżkę rozwoju zawodowego. Z frekwencji i zainteresowania mieszkańców zadowolony był m.in. ciechanowski starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz, który oficjalnie otworzył tegoroczne targi. - Dobra edukacja równa się dobrej pracy. Cieszę się, że zainteresowanie tym wydarzeniem jest tak duże - powiedział na początku targów starosta.

Na stoiskach zainteresowani mogli zapoznać się z lokalnym rynkiem pracy, ofertami czy możliwością wstąpienia chociażby w szeregi służb mundurowych.

Sporym zainteresowaniem cieszyły się stoiska informacyjne ciechanowskiej policji. - Zainteresowani mogli dowiedzieć się, na czym polega praca policjanta oraz jak wygląda procedura przyjęcia do służby w Policji. Funkcjonariusze udzielili niezbędnych wiadomości na temat rekrutacji, omówili poszczególne etapy postępowania kwalifikacyjnego, a także przekazali informacje dotyczące spełnienia warunków formalnych przyjęcia oraz predyspozycji, które mogą się przydać w zawodzie - wyjaśnia mł. asp. Magda Zaremska.

Podczas targów swoje stoiska zaprezentowało ponad 80 wystawców

Wśród wystawców znaleźli się m.in. przedstawiciele prywatnych firm, działających na terenie Ciechanowa i regionu - zarówno tych dużych, zatrudniających po kilkaset pracowników, jak i mniejszych przedsiębiorstw, czasami jednoosobowych.

Celem targów było przede wszystkim wsparcie młodzieży w planowaniu kształcenia i rozwoju kariery zawodowej, ale też przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy - powiedział dyrektor PUP w Ciechanowie, Robert Morawski.

W powiecie ciechanowskim nie brakuje ofert pracy, a mimo to wciąż ponad 9 proc. mieszkańców regionu jest bez pracy. To ponad 2,8 tys. ludzi. **erM**

Nowy wiadukt po wakacjach

Już za kilka miesięcy mieszkańcy Ciechanowa będą mogli korzystać z wiaduktu pieszko-rowerowego pomiędzy ulicami Skłodowskiej-Curie i Ceramiczną na Krubinku. Aktualnie trwają prace montowania wiaduktu nad torami kolejowymi. Polskie Linie Kolejowe poinformowały przed kilkoma dniami, że cała inwestycja zakończy się na jesieni br.

Intensywne prace trwają już od kilku miesięcy. Właśnie rozpoczął się montaż konstrukcji stalowych. Nowy obiekt ma liczyć blisko 30 metrów długości. Znajdować się na nim będzie chodnik dla pieszych i ścieżka dla rowerzystów. - Wiadukt zapewni bezpieczeństwo w ruchu kolejowym i lepszą komunikację w mie-

FOT. RM

ście. Poprawi się komunikacja mieszkańców, którzy do tej pory musieli korzystać z wiaduktu przy ulicy Kasprzaka, oddalonego o prawie 1,5 kilometra - wyjaśnia Karol Jakubowski, rzecznik PLK.

Wiadukt przy ulicy Ceramicznej powstaje we współpracy PKP i Gminy Miejskiej Ciechanów. Łączna kwota zadania to ok. 4 mln zł, z czego 3,8 mln to wkład PKP. Wykonawcą inwestycji jest konsorcjum firm: PBW Inżynieria Jacek Garbacz w sp. z o.o. oraz DRO-MOSTTOR Polska sp. z o.o. **erM**

**POWIAT
MŁAWSKI**

Z części tzw. wąwozu w Modle, pozostałości po rozpoczętej inwestycji kolejowej przed 80-90 lat, usunięto odpady. Ale nie rozwiązuje to problemu. Na całym tym zagłębieniu zalega mnóstwo śmieci.

Niedawno sprawą zainteresowała się Fundacja Ochrony Środowiska Grand Agro z siedzibą w Warszawie, alarmując wójta gminy Wiśniewo, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i policję. Chodziło jej głównie o jedną działkę, a konkretnie fragment owego wąwozu, który jego właściciel (osoba prywatna) zaczął zasypywać. Kolejny kawałek tego dołu już wcześniej zrównał z powierzchnią otaczającego gruntu inny rolnik, w ten sposób powiększając swoje pole.

Zgłoszenie, wójt, postępowanie

W ślad za tym doniesieniem wójt Grzegorz Woźniak wszczął postępowanie administracyjne sprawie wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów ze wspomnianego miejsca. Zawiadomienie o tym znajdujemy z Biuletynie Informacji Publicznej. Czytamy w nim m.in.: „W dniu 30.03.2023 r. przeprowadzono oględziny przez pracowników Urzędu Gminy w Wiśniewie przy udziale przedstawicieli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska –

Czy jest recepta na śmieciarzy?

Nie tylko Modła

Delegatura w Ciechanowie. Ustalono, że do istniejącego zagłębienia terenu są przywożone odpady komunalne, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego (lodówka), odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady betonu, gruz betonowy z rozbiórek i remontów, gruz ceglany, zmieszane odpady betonu i gruzu ceglano, odpady ceramiczne i elementy wyposażenia, odpady z remontu dróg, tworzywa sztuczne, plastikowe wyposażenie samochodów, gleba, ziemia. W hałdach nawiezionej ziemi ujawniono ciecz o mętnym zabarwieniu i charakterystycznym gnilnym zapachu wyglądającą jak wody wykorzystywane w procesach technologicznych. Nie były to ścieki z opróżniania zbiorników bezodpływowych, ani też wody z opadów atmosferycznych. Część wylanych odpadów ciekłych została już zasypała ziemią, o czym może świadczyć wilgotność ziemi dookoła”.

Wójt po zakończeniu postępowania administracyjnego (strony mają prawo zgłaszania uwag i wniosków) wyda stosowną decyzję. Tymczasem właściciel rzeczonyj działki twierdzi, że już usunął z niej odpady, czyli dostarczył je na własny koszt na legalne składowiska. Zaznacza, iż ma to na dowody w postaci kwitów. Do tego ogroził drutem swoją posiadłość i umieścił na niej tabliczkę z napisem „Zakaz wywozu”.

- Zareagował natychmiast, co się nieczęsto zdarza - uważa Kazimierz Mroczkowski, prezes Fundacji Grand Agro.

Czym jest ten tzw. wąwóz?

Najwyraźniej jest to nie tyle naturalne, ile sztuczne zagłębienie terenu, o długości 800 m, szerokości 10-15 m, głębokości 1-1,5 m. Rozciąga się od wiaduktu nad magistralą kolejową Warszawa – Trójmiasto w kierunku Otoczni. Prawdopodobnie jest to pozostałość po

rozpoczętej w latach 30. zeszłego wieku – przez państwo polskie – budowie linii kolejowej Mława - Ostrołęka. Prawdopodobnie ten obiekt próbowali wykorzystywać okupanci niemieccy w latach II wojny światowej. Podobno mieli tu zbudować rampę. Używamy trybu przypuszczającego nie bez powodu: indagowani przez nas lokalni historycy, nie potrafili podać szczegółów.

Tak czy inaczej, to zagłębienie terenu (grunty prywatne), teraz szczelnie porośnięte przez drzewa i krzewy, od dawna jest po prostu składowiskiem tego, w domach (gospodarstwach rolnych) jest niepotrzebne. Wśród tej bujnej roślinności, nie licząc pozostałości po remontach budynków, przewracają się opony, wiadra, meble, pojemniki po farbach, a także worki z nieznaną zawartością. Mowa o tym, co jest tylko widoczne gołym okiem. Niewykluczone, że pod warstwą ziemi kryją się większe ilości pospolitego paskudztwa.

Śmieci są wszędzie

Modła, niestety, ilustruje znacznie szerszy problem. Weźmy pod uwagę chociażby podmławski las. Ten nader ładny kawałek ziemi, pokryty na ogół dorodnymi sosnami, świerkami i dębami, z licznymi, oznakowanymi trasami turystycznymi, pieszo-rowerowymi, wiodącymi przez teren bohaterskich

Obrazy z Modły

walk żołnierza polskiego we wrześniu 1939 roku, jest stale zanieczyszczany przez spacerowiczów i cyklistów, a także przez kierowców owych qudów, z reguły młodocianych, którzy na ogół pędzą, nie zważając na pieszych. Ten obszar (Nadleśnictwo Dwukoły) jest przynajmniej raz w roku sprzątany przez uczniów, ale zaraz potem pojawiają się na nim papiery, butelki, torby foliowe, a nawet stare telewizory.

Same centrum Mławy i jego bezpośrednie otoczenie ładnie wygląda, ale jeśli się przyjrzymy jej peryferiom, na gruntowych drogach czy niezabudowanych parcelach dostrzeżemy mnóstwo najprzeróżniejszych bzdur.

Więcej. Na terenach gmin w powiecie mławskim, a zwłaszcza w lasach, też

widzimy ogromne ilości śmieci wszelakich. Pojawiają się one nawet w betonowych schronach bojowych i innych obiektach na „pozycji mławskiej”, np. w Sławogórze Starej, z września 1939 roku.

Ba, w pobliżu Wiśniewa niedawno znaleziono kilka sztuk martwych sztuk bydła. Ktoś je tam wyrzucił. Chciałoby się powiedzieć, że to jest wręcz gwałt zadany naturze

Dlaczego?

Zadajemy sobie to pytanie, opisując barbarzyństwo na przyrodzie. System odbioru odpadów komunalnych w Polsce zupełnie nieźle się sprawdza, a w każdym razie to, co zbywa w naszych domach, możemy zapakować w worki w ściele określonych kolorów, które za stałą (obowiązkową) opłatą z zabiorą firmy wyznaczone przez gminy. A jeśli jest coś ponadto, na przykład gruz po remoncie domu, to możemy to dostarczyć do legalnego składowiska, płacąc za to stosunkowo niewiele.

Zatem dlaczego część śmieci ląduje w ustronnych miejscach? Pewien wójt (prosi nieujawnianie jego nazwiska w gazecie), jest przekonany - i chyba ma rację - że działa tu prawo zwyczajowe: ot, dziadek i ojciec wywoził śmieci do lasu, więc i wnuk i syn kontynuuje tę niechlubną tradycję.

Jest to pytanie o tyle zasadne, że przynajmniej od 20 lat w szkołach jest prowadzona edukacja proekologiczna. Dzieci i młodzież zaznajamiani są z podstawowymi zasadami ochrony środowiska. Zupełnie elementarnymi, takimi jak na przykład, że nie wolno wyrzucać papierka po cukierku czy lodach na ulicy; należy go umieścić w koszu.

Nauka więc idzie w las? Być może ci, którzy teraz się uczą w szkołach różnych szczebli, jako dorośli rozumieją, że powinni się troszczyć o to, co przyroda nam łaskawie ofiarowała.

A swoją drogą, niezbędne jest zaostreżenie przepisów prawnych. Dzisiaj sprawa wyrzucenia śmieci w miejscu niedozwolonym, jeśli zostanie ustalony, co się zdarza nader rzadko, to dostanie kilkusetzłotowy mandat.

K.J.

X Mławskie Targi Pracy

Praca czeka na robotników, techników, inżynierów

W sytuacji niskiej stopy bezrobocia, z jaką obecnie mamy do czynienia, coraz częściej pracodawcy szukają pracowników, a nie odwrotnie. Taki wniosek płynie z X. Mławskich Targów pracy, które, jak poprzednie, zorganizowały Powiatowy Urząd Pracy i Starostwo Powiatowe w Mławskiej Hali Sportowej. Ręczystwo jest bardziej zróżnicowane.

Tę imprezę nadano rangę wydarzenia. Dość powiedzieć, że zjawili się na niej poseł Arkadiusz Iwaniak, przedstawicielka poseł Anny Cicholskiej oraz, oczywiście, władze samorządowe ze starostą Jerzym Rakowskim i wiceburmistrzem Szymonem Zejerem.

Zaprezentowało się 68 przedsiębiorstw i instytucji. Niejeden wystawca przygotował materiały informacyjne w języku ukraińskim lub rosyjskim. To znak czasów: deficyt siły roboczej na lokalnym rynku po części wypełniając cudzoziemcy.

Przed stoiskami wielu firm, m.in. LG Electronics (poszukuje inżynierów, techników i monterów), ustawiały się kolejki potencjalnych pracowników, którzy na

Tegoroczne Mławskie Targi Pracy cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony potencjalnych pracowników, ale chyba mniejszym niż w poprzednich latach

miejsu składali wypełnione przez siebie druki zgłoszeniowe (CV). - Są one następnie szczegółowo analizowane. Po każdym takim targach zwykle pozyskujemy kilka osób do pracy - mówi przedstawiciel spółki Lubas w Wieczni Kościelnej, której wyroby z poliuretanu obecne są na kilku kontynentach.

Przyjrzyjmy się ofertom niektórych mniejszych miejscowych przedsiębiorstw. Np. Zakład Mięśny Czaplicki zatrudni pracowników biurowych oraz rozbiórki mięsa i produkcji, LX Pantos - operatorów wózków widłowych, magazynierów i specjalistów ds. logistyki, a Doris również pracowników biurowych i magazynierów oraz pracowników fizycznych. Można by odnieść

wrażenie, że zaczyna brakować szczególnie wykwalifikowanych buchalterów i magazynierów?

Propozycje jednostek cywilnych (gospodarczych) uzupełniały służby mundurowe. Na dopływ świeżej ciekawości: Komenda Powiatowa Policji w Mławie, Państwowa Straż Pożarna, Wojskowe Centrum Rekrutacji w Ciechanowie (żołnierze zawodowi, żołnierze ochotnicy służby zasadniczej, żołnierze służby terytorialnej), Oddział Specjalny Żandarmerii Wojskowej oraz Nadwiślański Oddział Straży Granicznej. Mogą to być interesujące rzeczy dla ambitnych dziewcząt i chłopców, takich, którzy gotowi są narażać własne zdrowie i życie na niebezpieczeństwo.

popegeerowski), dzisiaj należy do najniższych w województwie warmińsko-mazurskim.

Nie zabrakło agencji pośrednictwa: Kono, która prowadzi rekrutację obywateli krajów wschodnich do pracy w polskich przedsiębiorstwach, i Promedica 24, która angażuje kobiety do pracy w opiece społecznej w Polsce i Niemczech.

Spotkaliśmy też znane lokalne firmy zajmujące się szkoleniem zawodowym (doksztalcaniem), takie jak Pracownia Rozwoju „Inkubator”, Nauka - Organizacja i Technika czy Oskar. Z kolei Centrum Edukacji i Pracy OHP w Ciechanowie zachęcało do udziału w bezpłatnych kursach. Można na nich zdobyć zawód

kosmetyczki, fryzjera, operatora koparko-ladowarki, uprawnienia energetyczne GI. Mogą to być istotne propozycje przynajmniej dla części młodzieży.

Zauważmy też obecność na targach Mazowieckiego Regionalnego Funduszu Pożyczkowego w Warszawie. Ta spółka udziela przedsiębiorstwom pożyczek w wysokości do 1,5 mln zł. Stopa procentowa, ustalona przez Komisję Europejską, wynosi 6,62 w skali roku. Karentcja w spłacie kapitału do 12 miesięcy.

Według „Barometru zawodów 2023”, opracowanego przez Mazowiecki Wojewódzki Urząd Pracy dla powiatu mławskiego, deficyt pracowników dotyczy tu nie tylko tradycyjnych profesji budowlanych (murarze, tynkarze, spawacze) czy kierowców i monterów maszyn, ale i inżynierów, samodzielnych księgowych, pielęgniarzek i położnych. Brakuje również - i to jest nader niepokojące - nauczycieli przedmiotów zawodowych. Po prostu inżynierowie nie chcą pracować w szkołach za stosunkowo niewielkie pieniądze. To jest zresztą ogólnopolski dylemat, który czeka na rozwiązanie przez resort edukacji i nauki.

Zgonie z „Barometrem” równowaga występuje, jest chodź o m.in. takie zawody, jak agenci ubezpieczeniowi, dziennikarze i redaktorzy, nauczyciele wychowania wczesnoszkolnego czy tapicerzy.

Nie popadajmy wszakże w przesadny optymizm. Na rynku pracy preferowane są osoby młode. Starsze, jak np. pani Krystyna (imię zmienione), mająca lat ponad 40, po wychowaniu swoich dzieci i po śmierci swego ojca (którym się opiekowała), z trudem znalazła pracę. Niejednokrotnie była uważana za już „bezpłodną”.

K.J.

**POWIAT
PŁOŃSKI**

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Płońsku wzięli udział w tegorocznym „Marszu Żywych”. Wraz z nimi zjawili się również burmistrz Płońska Andrzej Pietrasik oraz przedstawiciele urzędu miejskiego.

„Marsz Żywych” jest corocznym wydarzeniem edukacyjnym, przyciągającym uczniów z całego świata, ale także ocalałych z Holocaustu, upamiętniającym w ten sposób jego ofiary. Tego dnia uczestnicy maszerują w ciszy z Auschwitz do Birkenau, największego kompleksu nazistowskich obozów koncentracyjnych, gdzie następnie odbywa się ceremonia. Inicjatywa istnieje od 1988 roku.

Płończczanie na „Marszu Żywych”

Burmistrz wzięło następnie udział w uroczystościach 80. rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim, wspól-

nie z delegacją partnerskiego miasta Płońska, izraelskiego Kiryat Motzkin. **RK**

Powiat pozyskuje 300 tys. na oświetlenie

Jak informuje płońskie starostwo, powiat pozyskał dofinansowanie w wysokości 300 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, które zostanie przeznaczone na modernizację oświetlenia w Zespole Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku oraz Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Jońcu.

W Zespole Szkół nr 1 ma zostać wymienione 409 starych opraw oświetleniowych jarzeniowych i halogenowych na oprawy LED, zaś w SOSW liczba ta wynosi 244. Ma to pozwolić na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej oraz kosztów energii elektrycznej poniesionych za oświetlenie budynków o blisko 50%.

Całkowita wartość zadania to niemal 390 tys. zł, zaś termin realizacji do 31.12.2023 r. **RK**

Oszukany przez „kupującego”

19-latek z Płońska został oszukany podczas sprzedaży butów przez internet.

- Za pomocą elektronicznej platformy sprzedażowej mieszkaniowiec Płońska wystawił na sprzedaż buty sportowe o znacznej wartości. Następnego dnia otrzymał wiadomość w komunikatorze od osoby zainteresowanej kupnem tego obuwia. Po uzgodnieniu kwoty, za jaką buty zostaną sprzedane, formy płatności „za pobraniem”, kupujący poprosił 19-latkę o podanie numeru telefonu, adresu e-mail i numeru konta bankowego. Gdy tylko płończczanin to zrobił, na podany adres mailowy przyszła wiadomość z kodem potrzebnym do nadania przesyłki w paczkomacie. Niczego nieświadomy nastolatek zapakował buty i nadał przesyłkę, wykorzystując podany kod. Oszust po odebraniu paczki zerwał kontakt ze sprzedającym i usunął konto, jakie miał na popularnym serwisie społecznościowym – przekazała KPP w Płońsku.

Tym samym 19-latek nie odzyskał pieniędzy ani wysłanych butów. **RK**

Bimbrownia w gminie Dzierżążnia

Płońska policja zlikwidowała nielegalną produkcję alkoholu, zabezpieczając 450 litrów zacieru, 30 litrów bimbrowu i aparaturę do produkcji alkoholu etylowego.

- Kryminalni z płońskiej komendy, działając na podstawie własnych ustaleń, na terenie gm. Dzierżążnia odkryli nielegalną produkcję alkoholu. W czasie przeszukania, w budynku mieszkalnym należącym do 64-latkę funkcjonariusze znaleźli 6 plastikowych beczek z zacierem, a w przydomowej bimbrowni znajdującą

się w budynku gospodarczym, aparaturę gotową do wytwarzania alkoholu i butelki z gotowym wyrobem. W jednej z „kolumn” odbywał się jeszcze proces destylacji. Policjanci zabezpieczyli w sumie 450 litrów zacieru i 30 litrów bimbrowu. Próbkę alkoholu zostaną wysłane do badań laboratoryjnych. 64-latek w rozmowie z policjantami twierdził, że bimbrowi produkował na własny użytek, bo niedługo będzie obchodził urodziny – poinformowała kom. Kinga Drężek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Mężczyzna może usłyszeć zarzuty nielegalnego wytwarzania alkoholu etylowego, co jest zagrożone karą nawet 3 lat pozbawienia wolności. **RK**

Płońscy liderzy edukacji

13 kwietnia w Krakowie odbyła się finałowa gala konkursu Samorządowy Lider Edukacji, podczas której przyznano nagrody płońskim instytucjom.

Gmina miejska Płońsk otrzymała tytuł Samorządowego Lidera Edukacji, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Płońsku uzyskała Certyfikat Edukacyjnej Doskonałości, a burmistrz Andrzej

Pietrasik uzyskał tytuł Samorządowego Lidera Przyszłości. **RK**

Najstarsza płońska szkoła jak nowa

W Płońsku zakończono jedną z kluczowych inwestycji ostatnich lat – głęboką termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bolesława Chrobrego (przy ulicy Wolności 4). 14 kwietnia odbyła się prezentacja wyremontowanej placówki, połączona z konferencją prasową.

10 czerwca 2022 r. Łączna wartość robót budowlanych to 5 650 000 zł (plus roboty dodatkowe w SP nr 1 na kwotę 635 000 zł).

Według informacji płońskiego urzędu miejskiego, głęboka modernizacja energetyczna obejmowała takie działania jak ocieplenie obiektu, wymiana okien i drzwi zewnętrznych, wymiana oświetlenia na energooszczędne, modernizacja instalacji c.w.u., wykonanie instalacji

fotowoltaicznej, elektrycznej, oświetlenia awaryjnego oraz sieci strukturalnej LAN, montaż dodatkowej wentylacji, wykonanie odprowadzenia wód opadowych z dachu na tereny zielone, wymiana stropów i schodów drewnianych, wymiana ogrodzenia, czy

remont pomieszczeń piwnicznych. Zgodnie z zaleceniami ekspertyzy stanu ochrony przeciwpożarowej oraz postanowieniem Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, budynek został dostosowany do wymagań bezpieczeństwa pożarowego. Państwowa Powiatowa Straż Pożarna, Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny oraz Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nie wnieśli sprzeciwu na użytkowanie przedmiotowego obiektu.

Według zapowiedzi dyrekcji SP nr 1 uczniowie, którzy w czasie remontu uczyli się w innych placówkach i budynkach, będą stopniowo wracać do szkoły od przyszłego poniedziałku. **RK**

remont pomieszczeń piwnicznych. Zgodnie z zaleceniami ekspertyzy stanu ochrony przeciwpożarowej oraz postanowieniem Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, budynek został dostosowany do wymagań bezpieczeństwa pożarowego. Państwowa Powiatowa Straż Pożarna, Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny oraz Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nie wnieśli sprzeciwu na użytkowanie przedmiotowego obiektu.

Według zapowiedzi dyrekcji SP nr 1 uczniowie, którzy w czasie remontu uczyli się w innych placówkach i budynkach, będą stopniowo wracać do szkoły od przyszłego poniedziałku. **RK**

Dwa miesiące aresztu w związku z nękaniami

49-letni mieszkaniowiec Raciąża postanowieniem sądu został tymczasowo aresztowany za znęcanie fizyczne i psychiczne nad konkubiną.

- Policjanci z Komisariatu Policji w Raciążu wielokrotnie interweniowali w związku ze zgłoszeniami byłej partnerki 49-letniego Raciążanina. Mężczyzna zachowywał się agresywnie wobec kobiety i jej syna. Funkcjonariusze wdrożyli odpowiednie procedury. Mężczyzna był zatrzymywany w policyjnym areszcie, a w toku prowadzonego przeciwko niemu postępowania o znęcanie fizyczne i psychiczne nad konkubiną, zastosowany został środek zapobiegawczy

w postaci policyjnego dozoru i zakaz kontaktowania się oraz zbliżania do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 30 metrów. Sprawca przemocy nie stosował się nałożonych na niego obowiązków i nachodził kobietę w jej domu, wszczynając z nią awantury. Ponadto uporczywie ją nękał telefonami i SMS-ami, znieważał słowami wulgarnymi i groził jej pozbawieniem życia – przekazała kom. Kinga Drężek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Mężczyzna usłyszał zarzut z art. 190 a §1 k.k., a na wniosek policji i prokuratury sąd zastosował wobec niego dwumiesięczny areszt. Grożą mu 3 lata pozbawienia wolności. **RK**

POWIAT ŻUROMIŃSKI

*** W ub. środę odbyła się w Żurominie konferencja poświęcona przedsiębiorcom. Miasto od lat czyni starania, aby pozyskać nowych inwestorów, którzy stworzą miejsca pracy dla mieszkańców. Jak ocenia pani minione spotkanie?**

- Spotkanie uważam za udane, merytoryczne, chcieliśmy przekazać przedsiębiorcom jak najwięcej informacji nt. możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozwój i modernizację firm ze szczególnym uwzględnieniem środków unijnych dla Polski Wschodniej w nowej perspektywie na lata 2021-2027. Ponadto promujemy nasze tereny inwestycyjne, bo to niezmiennie ważne dla rozwoju gminy. Przedstawiciele Warmińsko-Mazurskiej Strefy Ekonomicznej przedstawili warunki i korzyści, jakie płyną z inwestowanie na strefie.

*** Żuromin zmaga się z dużym bezrobociem w skali chociażby województwa mazowieckiego. Miasto traci mieszkańców. Co pani może zrobić, aby wpłynąć na tę sytuację?**

- Cieszy fakt, że w ostatnich latach rozwinęło się budownictwo mieszkaniowe na terenie naszej gminy. Powstają w miejscie nowe osiedla, rewitalizujemy parki (park dworski w Poniatowie), tworzymy nowe miejsca do wypoczynku i rekreacji dla naszych mieszkańców, m.in.: park przy ul. Lidzbarskiej, a także ul. Jana Pawła II, plaża w Brudnicach. Bardzo ważnym aspektem jest tworzenie nowych miejsc pracy, dlatego poza przygotowywanymi uzbrojonymi w infrastrukturę techniczną terenami pod inwestycje, mamy również takie zachęty dla przedsiębiorców, jak chociażby zwolnienie z podatku od nieruchomości w okresie pierwszych dwóch lat od rozpoczęcia działalności. Ponadto mamy inkuba-

Lepiej nie ryzykować i stać w miejscu, czy...

Zaryzykować i się rozwijać

Na temat sytuacji ekonomicznej, gospodarczej gminy Żuromin oraz przyszłości mieszkańców rozmawiamy z burmistrz **Anetą Goliat**.

tor przedsiębiorczości dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą. Nieustannie poszukujemy inwestorów, bo to jest gwarantem rozwoju naszej gminy. Jeśli będą mieszkania, praca i tereny do wypoczynku oraz rekreacji jestem przekonana, że gmina nie będzie się wyludniać.

*** Miejsca pracy wydają się tu kluczowym aspektem. Podczas ostatniej sesji powrócił temat inwestycji w Brudnicach. Chodzi o przedsiębiorcę, który chciałby założyć firmę zajmującą się produkcją opakowań...**

- Tak temat wrócił i wywołał wiele emocji. Mieszkańcy Brudnic i Rzęzaw są przeciwni budowie zakładu, chociaż docierają do mnie informacje, że podpisy dotyczące protestu były składane przeciwko budowie spalarni śmieci, co nie jest prawdą. O żadnej spalarni nie ma mowy, ani zakładzie, który negatywnie oddziaływałby na środowisko, takie są zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego. Dlatego rozważam przeprowadzenie konsultacji społecznych w tej kwestii. Skoro

udało się powstrzymać duże inwestycje uciążliwe zapachowo w postaci chlewni i kurników, to na pewno nie pozwolimy na podobne tego typu przedsięwzięcia.

*** Co można było zauważyć podczas sesji, mieszkańcy nie są zadowoleni z tego pomysłu, także radni go nie poparli, jednocześnie wstrzymując pozostałe osoby oczekujące zmian w studium uwarunkowań środowiskowych.**

- Tak, część radnych była przeciwna (głównie radni z PSŁ) pozostali się wstrzymali od głosu, jedna osoba była za. Na sesji Rady Miejskiej zaplanowanej na 12 maja br. po raz kolejny radni będą mieli przedłożony projekt uchwały dotyczącej zmian w studium, ponieważ wiele osób czeka na jego przyjęcie. Dotyczy ono wielu istotnych spraw m.in. wyznaczenia miejsc pod inwestycje fotowoltaiczne, budowę biogazowni rolniczych, zmianę funkcji działek na usługowo – produkcyjne, mieszkaniowe i inne. Zobaczymy jaki będzie finał.

*** Można odnieść wrażenie, iż mieszkańcy i ich przedstawiciele w radzie**

oczekują działań w kierunku rozwoju jednocześnie blokując te działania. Czy miasto ma jakieś środki, aby np. ograniczyć możliwości przedsiębiorcy, jeśli jego działania będą szkodliwe lub uciążliwe dla lokalnej społeczności?

- Tak, jest to chociażby decyzja oddziaływania na środowisko, a także zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego.

*** Odnosnie ostatniej sesji, chciałam jeszcze zapytać o kwestie finansowe samorządu. Od ponad roku wskazuje pani, że sytuacja finansowa gminy nie jest dobra. Zdecydowaliście się na kredyt. Czym jest to spowodowane?**

- Kredyt jest nam potrzebny jako wkład własny do realizowanych projektów m.in. z zakresu infrastruktury drogowej. Otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie ponad 9 mln zł. na przebudowę, budowę i remont dróg na terenie gminy i miasta Żuromin z programu rządowego Polski Ład i dlatego potrzebny jest wkład własny, na który zamierzamy wziąć kredyt. Ponadto przygotowujemy się do modernizacji boisk na stadionie miejskim ORLIK, na które również otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 350 tys. zł. z MSiT, pozostałą kwotę 350 tys. zł. chcemy dołożyć z kredytu. Nie zadłużam gminy. Kiedy w 2014 roku zostałam powołana na funkcję burmistrza dług wynosił 10 mln, po ponad 8 latach mojego zarządzania zadłużenie nie przekracza 10 mln zł, a w tym czasie wykonano wiele inwestycji: wybudowano nowe drogi, przeprowadziliśmy remonty szkół, powstały nowe boiska, place zabaw, modernizacja świetlic, parki, mini dworzec, targowisko itd.

*** Jednym z największych wyzwań, przed jakimi stoi obecnie Żuromin jest modernizacja oczyszczalni ścieków. Przetarg rozstrzygnięty, potrzeba ponad 30 mln zł. Pojawiła się szansa na dotację, o którą stara się miejska spółka. Co jeśli się nie uda?**

- Spółka ma wszystkie potrzebne dokumenty: projekt budowlany, pozwolenia na budowę i ubiega się o dofinansowanie na w/w cel z Urzędu Marszałkowskiego. Jeśli spółka nie otrzyma dofinansowania (a myślę, że tak się nie stanie, bo wpisujemy się we

wszystkie parametry i kryteria wymagane w ogłoszonym naborze) to pozostaje nam pożyczka z NFOŚiGW.

*** Oby się udało. Na koniec chciałam panią zapytać co jest pani marzeniem? Co chciałaby pani zmienić?**

- Chciałabym, aby gmina i miasto Żuromin się rozwijała, aby młodzi ludzie, którzy kończą szkoły mogli pozostać w naszej gminie, a jest to możliwe, jeśli będzie dla nich praca. Mieszkalnictwo się rozwija, powstają nowe osiedla, tereny do wypoczynku i rekreacji, modernizujemy i tworzymy nowe, a więc potrzeba nam inwestorów i nowych miejsc pracy. Dlatego dyskusje na temat czy zakład pracy ma powstać, czy nie, są co najmniej dla mnie niezrozumiałe.

Moim marzeniem jest, aby tereny inwestycyjne zostały zagospodarowane przez inwestorów i powstawały nowe miejsca pracy, to jedyny sposób na rozwój gospodarczy naszej gminy i szansa głównie dla ludzi młodych, którzy nie koniecznie chcą wyjeżdżać za pracą do większych miast.

To co chciałabym zmienić, to podejście większości radnych, którzy nie pomagają w rozwiązywaniu problemów, a wręcz je tworzą. Dla przykładu większość radnych po raz kolejny nie przyjęła uchwały o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Kliczewie Dużym, co oznacza dokładkę z budżetu ponad 900 tys. zł. do szkoły, w której jest 18 uczniów. Gdzie tu logika i gospodarność? Kolejny przykład to absolutorium, którego nie otrzymałam w 2022 roku, a na kolegium do RIO w Warszawie (gdzie się odwołam od uchwały RM) nie było żadnego radnego. Uchwała Rady Miejskiej została uchylona. Nie było też referendum, więc po co był ten „spektakl”? Zapewne po to, aby umilić mi życie i zniechęcić do dalszej pracy. Teraz problemy z przyjęciem zmian w studium, które to zmiany mogą wpłynąć pozytywnie na dodatkowe dochody dla budżetu gminy. Działam i podejmuję decyzje z myślą o mieszkańcach, a nie o polityce.

*** Dziękuję za rozmowę.**

K.KUJAWA

Piękny album o pięknym miejscu

Opowieść o Bieżuniu

„Jedynie takie miejsce” to historia o tym, jak zmieniło się te sympatyczne miasteczko w powiecie żuromińskim. Autorzy przenoszą nas w już zapomnianą rzeczywistość, aby za chwilę pokazać, jak pamięć o niej zostaje uratowana.

Promocja książki autorstwa Jerzego Piotrowskiego, kierownika Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu oraz Lucyny Grabowskiej, wieloletniej pracowniczki muzeum, odbyła się w czwartek, 30 marca br. Oprócz wspomnianego tytułu promowano także najnowsze wydanie (nr 36) „Bieżuńskich Zeszytów Historycznych”, które zrecenzujemy na naszych łamach już niebawem. Zaczniemy jednak od publikacji „Jedynie takie miejsce”.

- Wydanie jest podsumowaniem kilkuletniego procesu prac rewitalizacyjnych obiektów wchodzących w skład Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu. W książce znajduje się trochę historii miasteczka, trochę historii muzeum i przewodnik po ekspozycjach, jakie można u nas zobaczyć – w skrócie opi-

suje zawartość publikacji jej współautor Jerzy Piotrowski.

Zapytaliśmy kierownika MMM w Bieżuniu o to, skąd wziął się tytuł albumu. - Tytuł został zaczerpnięty z reportażu o Bieżuniu autorstwa, niestety zmarłej niemal rok temu Ewy Michałowskiej, która pracowała w Polskim Radiu. Bardzo mi się podobał. Nie zdążyłem jej spytać o zgodę. Uczciliśmy jej pamięć wspomnieniem opublikowanym w nr 36 „Bieżuńskich Zeszytów Historycznych” - wyjaśnił Jerzy Piotrowski.

Plany pałacu

Trzeba przyznać, że Ewa Michałowska trafiła tytułem swojego reportażu w sedno, gdyż Bieżuń jest jedynym takim miejscem, z tak specyficzną atmosferą, życzliwością, z niesamowitą historią i zabytkami. Zatyłowany tak samo, pięknie wydany album, w twardej okładce, z niesamowitymi zdjęciami i ilustracjami, opowiada o początkach miasteczka w oparciu o zachowane źródła historyczne, o jego pierwotnym znaczeniu i życiu tutejszej ludności.

Autorzy wspominają największe osobistości związane z Bieżuniem, w tym także o rodach Kretkowskich,

czy Zamoyskich. W albumie znajdziemy m.in. plan założenia parkowo-pałacowego w Bieżuniu, a więc rycinę przedstawiającą jak pierwotnie wyglądał zniszczony dziś pałac na wyspie i jego otoczenie. Są także mapy i ryciny przedstawiające Bieżuń, jego zabudowania. Na jednej z fotografii (pocztówce) podziwiać można panoramę miasta z początków XX. Wieku. Niesamowite, jak bardzo zmieniło się to miejsce. Główną różnicą, jaką można dostrzec od razu, jest wysoki stan wody w rzece Wkrze.

Bieżuńska synagoga

Gdzie teraz znajduje się synagoga? Choć autorka tego materiału pochodzi z okolic Bieżunia, nigdy o istnieniu takiej budowli w miasteczku nie słyszała.

- Dawna synagoga kryje się w obecnym gmachu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Bieżuniu – wskazuje rozwiązanie zagadki współautorka wydania Lucyna Grabowska.

W publikacji zawarte jest mnóstwo tajemnic Bieżunia, które stopniowo odkrywamy, wraz z każdą przewertowaną stroną. Znajdziemy tu bogatą historię głównego budynku muzeum – apteki, która w swojej długiej historii pełniła także funkcję szpitala.

Zobaczmy dawne życie bieżuńskie, którzy pierwotnie trudnili się rybołówstwem na rozległych mokradłach okalających miasteczko. Następnie, z biegiem lat, rozwijał się tu handel, a na placu, który dziś jest parkiem, odbywały się targi. Miasteczko zostało doświadczone trudami zaborów i obu wojen światowych. Z książki dowiadujemy się, jak wyglądało życie mieszkańców w trakcie II wojny światowej oraz jak tragiczny los dotknął społeczność żydowską, która stanowiła dużą część mieszkańców przedwojen-

nego Bieżunia. Nie pominięto także wybitnej postaci Stefana Gołębiowskiego i jego wkładu w rozwój miasteczka.

Niezwykłe muzeum

Kompleks budynków Muzeum Małego Miasta jest tak naprawdę integralną częścią Bieżunia. Pomysł powstania instytucji narodził się już niemal 50-lat temu. Przez pół wieku instytucja prowadzona była przez różne organy, aż w 2009 roku miasto przekazało muzeum Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Mazowieckiego, które z kolei włączyło je w strukturę Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

W albumie znajdziemy archiwalne i aktualne zdjęcia, na których widać, jak muzeum zmieniało się przez te wszystkie lata, jak włączano w jego poczet kolejne zabytkowe obiekty, remontowano je i udostępniano zwiedzającym.

Dlaczego jednak jest to miejsce niezwykle? Wszystkie budynki należące do muzeum komponują się z zabudowaniami miasteczka, tworząc jego integralną część. Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu to nie zamknięty kompleks do zwiedzania, a codziennność bieżuńską i podróżujących przez to miasteczko gości.

Zachęcamy do odwiedzenia muzeum i zapoznania się z dawnym życiem tutejszej ludności. Oprócz wysłuchania pracowników można także nabyć „Jedynie takie miejsce”, żeby pogłębić swoją wiedzę w tym zakresie.

kuj

Ach, co to był za ślub

sili, żebym im pomogła załatwić formalności. Zarówno pani Jadzia jak i pan Paweł mają duży stopień niepełnosprawności fizycznej, sami by sobie z tym nie poradzili. Przysięga, byłam ogromnie zaskoczona. To było dla mnie nieoczekiwane wyzwanie. Zapytałam wtedy czy są tego pewni, odpowiedzieli że tak, z całą świadomością tego o czym mówią. Pytałam jeszcze wielokrotnie, oni za każdym razem odpowiadali tak, więc się zgodziłam.

Takie śluby nie zdarzają się często, a okoliczności tego akurat związku oraz sami nowożeńcy Jadwiga i Paweł – dziś już Wysoccy – wypowiadając przed ks. Stanisławem Dziekanem sakramentalne: „... i ślubuję ci miłość, wierność i że cię nie opuszczę aż do śmierci...” sprawili, że wzruszenie pojawiło się na twarzach wszystkich weselnych gości.

Państwo Wysoccy obydwie są pensjonariuszami makowskiego Domu Pomocy Społecznej. Pani Jadzia przebywa tu od 20 lat, pan Paweł od 7 miesięcy. Obydwie są też doświadczonymi trudnym, często bolesnym, w całym tego słowa znaczeniu życiem i zmęczeni nieuleczalnymi chorobami, z którymi muszą się mierzyć każdego dnia. Pani Jadzia choruje od trzeciego roku życia i od początku – jak mówi – zmaga się z chorobą samą. Z rodziną nie ma kontaktu, na ślub mimo zaproszeń też nikt nie przyjechał.

– To boli – mówi. W jej oczach pojawiają się łzy więc szybko zmienia temat.

– Była pani wyjątkową panną młodą. Piękna suknia, bardzo eleganckie dodatki, nawet balkonik – nieodłączny towarzysz pani życia był stylowo ude-

korowany – skomplementowaliśmy jej ślubny wygląd.

– To nie moja zasługa, o wszystko zadbały dziewczyny, które tu pracują. One mnie ubierały malowały, postarały się o suknię. Udekorowały salę. No i najlepsza ze wszystkich ludzi jakich znam, najkochańsza pani dyrektor Kasia. Urządziła nam taki ślub i takie wesele o jakim całe życie marzyłam – mówi pani Jadzia a jej twarz rozpromienia się

radością nie do opisania. – Długo nie wierzyłam, że Paweł się ze mną ożeni chociaż on mówił tak od początku, odkąd się bliżej poznaliśmy. Ale ja zawsze brałam to za żart. Polubiłam go bardzo, bo był inny niż większość mężczyzn, których w ciągu 20 lat tu poznałam. Spokojny, zrównoważony, kulturalny. Ale przede wszystkim szanuję go za to, że zaakceptował mnie taką jaką jestem. Z moją chorobą, z moimi ułomnościami i wadami. W temperamentie jesteśmy jak ogień – ja, i woda – on – mówi pani Jadzia.

– To prawda, co mówi żona? Jak to było z tymi oświadczeniami zapytałam milczącego dotąd pana Pawła.

– Jadzia, mój temperament, ale on mi nie przeszkadza. Najbardziej ujęła mnie jej życzliwość. A z oświadczeniami to było tak: powiedziałem raz i powtórzyłem jeszcze kilka razy, że się

z nią ożenię. Ja jestem prosty wiejski chłop ale honoruję. U mnie liczy się słowo. Jeśli dałem to dotrzymuję – mówi stanowczo pan Paweł.

– W pewnym momencie zauważyliśmy, że między panią Jadzią i panem Pawłem zaistniało i zaczęli być parą – przysięga Katarzyna Łaskarzewska, dyrektorka DPS. – Zawsze byli blisko siebie, dużo ze sobą rozmawiali ale kiedy zaczęli się trzymać za ręce, najpierw nieśmiało jakby przypadkowo, z czasem otwarcie zrozumieliśmy, że to już coś więcej niż tylko przyjaźń. Razem przychodzili na posilki, na zajęcia, na terapię. Aż pewnego styczniowego dnia przyszli do mnie i powiedzieli, że chcą wziąć ślub i popro-

Zapewniam, że skontaktuję się z Urzędem Stanu Cywilnego, na co pan Paweł od razu zareagował stwierdzeniem, że to ma być ślub prawdziwy, kościelny – wspomina tę rozmowę pani dyrektor. Po rozmowie z księdzem Stanisławem Dziekanem, proboszczem parafii św. Józefa i ustaleniu, że nie ma przeszkód do zawarcia tego małżeństwa wyznaczono datę na 20 kwietnia i zaczęły się przygotowania.

Ceremonia ślubna za zgodą biskupa odbyła się w przestronnej świetlicy DPS, bardzo elegancko na tę okoliczność udekorowanej przez personel.

Wśród zaproszonych gości oprócz 43 mieszkańców DPS wzięli udział wicestarosta powiatu makowskiego Dariusz Wierzbicki, który razem z dyr. Łaskarzewską poprowadził panią Jadwigę do czekającego przed zaaranżowanym ołtarzem księdza Dziekana i niezwykle wzruszonego pana Pawła. Miasto reprezentowała wiceburmistrz Aneta Dąbrowska. Nie zabrakło też przedstawicieli jednostek współpracujących na co dzień z DPS-em. Były kwiaty, życzenia, prezenty i na koniec weselne przyjęcie, po którym nowożeńcy wrócili do własnego, wspólnego już pokoju.

ALINA MELNICKA

Żonkile dla Powstańców

19 kwietnia makowska młodzież wspólnie z Anną Winiarek, dyrektorką Miejskiego Domu Kultury i pracownikami Centrum Dialogu Kulturowego Dom Wesołka, rozdawali mieszkańcom miasta żółte papierowe żonkile jako symbol pamięci o Powstaniu Warszawskim.

– Była to już jedenasta edycja akcji ŻONKIL i 80. rocznica wybuchu powstania w Getcie Warszawskim. Młodzież chętnie w tej akcji uczestniczy, wspólnie przygotowujemy papierowe kwiaty z umieszczoną na nich datą wybuchu powstania – mówi Anna Winiarek. – Dziś od godziny 12.00 rozdawaliśmy je mieszkańcom. Byliśmy w szkołach, instytucjach i na ulicach miasta. Byliśmy też z żonkilami pod Lapidarium, w miejscu pamięci poświęconym społeczności żydowskiej zamieszkującej przed wojną w naszym mieście.

Wczoraj w CDK Dom Wesołka można było obejrzeć premierę filmu animowanego „Zdażyć przed Panem Bogiem” i uczestniczyć w spotkaniu online z Hanną Krall, autorką książki o tym samym tytule, na podstawie której powstał film. Spotkanie i dyskusję nt. filmu poprowadził Mariusz Szczygieł.

Wspominając Getto Warszawskie należy wspomnieć również o Getcie w Makowie utworzonym przez Niemców na przełomie 1940 i 1941 roku na terenie dzielnicy żydowskiej, obejmującej obszar wokół ul. Zielony Rynek

i Franciszkańskiej, do której zwożono ludność żydowską z okolicznych – i nie tylko – miejscowości. Z opublikowanej przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN informacji dowiadujemy się, że w kwietniu 1940 r. w Makowie przebywało ponad 3500 Żydów, z czego ponad 500 stanowili przesiedleńcy z okolicy. Jesienią 1940 r. zaczęły przybywać kolejne transporty przesiedleńców z Chorzei, Mławy, Przasnysza i Pułtusza. Znaleźli się w nim, także uciekinierzy z różnych części ziem polskich. Warunki na wyznaczonym do zamieszkania przez Żydów obszarze pogarszały się. Przesiedleńcy koczowali w sklepach, synagogach, stodołach. Panowało przeludnienie, bieda, pogarszały się warunki sanitarne, brakowało wody.

Łącznie przez Getto Makowskie przeszło ok. 12 000 osób. Jego likwidacja

On chciał postraszyć brata, a ona

Policję wezwała z nudów

W ubiegłym tygodniu makowska policja ukarała mandatami dwoje mieszkańców pow. makowskiego, którzy bezpodstawnie ich wezwali. Mieszkaniec Makowa zwyczajnie się nudził, zaś mieszkanka gminy Krasnosielc chciała policję postraszyć brata, z którym spożywał alkohol.

Makowska policja została wezwana przez kobietę, która miała mieć rzekomo

nastąpiła w listopadzie 1942 roku. Około 5500 osób wysiedlono do Getta w Mławie, w trakcie brutalnie przeprowadzanej akcji zabito 50 osób. W kolejnych, trwających do końca 1942 r. transportach wszyscy zostali wywiezieni do niemieckiego nazistowskiego obozu zagłady

Auschwitz-Birkenau. Ostatni transport do niemieckiego nazistowskiego obozu śmierci w Auschwitz wyruszył 6 grudnia 1942 roku. Jeszcze tego samego dnia ponad 1000 spośród przywiezionych do obozu osób wysłano do komór gazowych.

a.mel.

myśli samobójcze związane z uzależnieniem od alkoholu. Poprosiła, aby po nią przyjechali i skierowali na odwyk. Kiedy mundurowi dotarli pod wskazany adres mieszkania przebywały w nim dwie nietrzeźwe kobiety (matka i córka). Starsza z pań stwierdziła, że nie ma żadnych myśli samobójczych, a na numer alarmowy zadzwoniła, bo się jej... nudziło.

Następnie policjanci zostali skierowani do jednej z miejscowości w gminie Krasnosielc, gdzie miało dojść do awantury domowej między braćmi. Mundurowi pokonali 30 km, zanim

dotarli na miejsce. Tam okazało się, że 37-latek zgłosił fikcyjną awanturę, żeby postraszyć brata policją... Wcześniej bracia wspólnie spożywali alkohol i obydwie byli w stanie nietrzeźwości.

Funkcjonariusze ukarali zgłaszających mandatami w kwocie 500 zł.

- Policjanci oraz inne służby ratunkowe reagują na każde wezwanie. Niestety na te fałszywe także. Zaangażowanie policjantów, jak się często okazuje, w zupełnie niepotrzebne zgłoszenia, blokuje udzielenie pomocy tym, którzy jej naprawdę potrzebują – wskazuje na konsekwencje takich pomysłów Monika Winnik, oficer prasowa KPP w Makowie Maz.

kuj

Powiat Pułtusk jest otwarty na potrzeby osób z niepełnosprawnościami

Rozmowa z Wicestarostą
Pułtuskim **Beatą Jóźwiak**

Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych już na stałe wpisał się w kalendarz wydarzeń organizowanych przez Powiat Pułtusk. Skąd wziął się pomysł na organizację tego przedsięwzięcia?

11 lat temu, kiedy jeszcze pełniłam stanowisko Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, narodził się pomysł, aby pokazać szerszej społeczności, jakie talenty drzemiały w osobach z niepełnosprawnościami. Byliśmy pod wrażeniem wrażliwości artystycznej uczestników warsztatów terapii zajęciowej. Chcieliśmy, aby ujrzała ona światło dzienne, bo sztuka i szeroko rozumiana twórczość artystyczna jest ponadczasowym środkiem wyrazu naszych uczuć, pragnień, przemyśleń i emocji. Łączy różne pokolenia, środowiska, zbliża ludzi i odrzuca podziały. Pielęgnowaliśmy naszą wrażliwość, integrujemy w ramach ekspresji twórczej. Ze względu na swój uniwersalny wymiar jest też doskonałą okazją do zwrócenia uwagi na nasze codzienne sprawy, te pozytywne, ale też bariery, z jakimi styka się część społeczeństwa. Takie przesłanie zapoczątkowało cykl spotkań mających na celu pokazanie poprzez sztukę świata widzianego również oczami osób z niepełnosprawnościami. Zaangażowanie, pasja i całe serce ulokowane w artystycznych wizjach łączy nas jako ludzi, nie wyklucza nikogo, ani nie odrzuca, daje siłę i motywuje do dalszych działań i wyzwań. Jest też wspaniałym sposobem na terapię. Kolejna edycja Przeglądu Twórczości Osób Niepełnosprawnych i zainteresowanie jakim się cieszy świadczy o potrzebie organizacji tego typu imprez. Powiat Pułtusk jest

otwarty na potrzeby osób z niepełnosprawnościami, dlatego takie przedsięwzięcia na stałe wpisują się w kalendarz ważnych wydarzeń powiatu.

Pomoc społeczna i opieka nad osobami z niepełnosprawnościami zajmuje w Powiecie Pułtuskim bardzo ważne miejsce. Na terenie powiatu funkcjonują aż trzy domy pomocy społecznej oraz kilka innych jednostek, które realizują zadania z tego zakresu. Jedną z nich jest nowopowstała jednostka – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne. Jak może Pani podsumować dotychczasową pracę centrum?

Powiat Pułtusk systematycznie i skutecznie realizuje zadania mające na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami. Utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego było kolejnym takim krokiem. Jest to wyjątkowe miejsce, gdzie w niemalże domowych, komfortowych warunkach zapewniana jest uczestnikom wszechstronna pomoc i opieka poprzez rehabilitację, możliwość udziału w różnorodnych zajęciach nie tylko usprawniających fizycznie, ale też rozwojowych i społecznych. Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne tworzy namiastkę rodziny, gdzie w kameralnych warunkach osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności budują swoje poczucie wartości, nierzadko odzyskują wiarę w bycie potrzebnym, wartościowym i spełnionym człowiekiem. Nad sprawną realizacją tych zadań czuwają

wykwaliifikowani pracownicy. Taka była idea utworzenia tej jednostki i z perspektywy kilku miesięcy jej działalności można śmiało powiedzieć, że była to bardzo dobra decyzja. Zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi potwierdza słusność kierunku realizowania polityki społecznej przez Powiat Pułtusk na tak wysokim poziomie.

Powiat Pułtusk realizuje również zadania z zakresu pieczy zastępczej, którymi koordynuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk. Jak aktualnie rozwijają się na terenie naszego powiatu rodzinne formy opieki zastępczej? Czy zdarzają się przypadki, że dzieci potrzebujące wsparcia, są objęte instytucjonalną pieczą zastępczą?

Rodziny zastępcze zapewniają bezpieczeństwo, dają wsparcie i dom dzieciom, które z powodu bardzo trudnych sytuacji nie mogą wychowywać się czasowo w swoich naturalnych środowiskach rodzinnych. PCPR monitoruje sytuację dzieci od umieszczenia w pieczy zastępczej do jej opuszczenia. Kieruje się przy tym zasadą zapewnienia dzieciom optymalnych warunków do rozwoju poza ich rodziną biologiczną. Nasz Powiat wspiera więc rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej i udaje się to z powodzeniem od kilkunastu lat, czym szcycimy się wśród nielicznych, kilku powiatów w całym kraju. Zdarzył się jeden taki przypadek objęcia dziecka instytucjonalną pieczą zastępczą ze względu na konieczność zapewnienia specjalistycznej diagnostyki, gdyż było ono obciążone genetycznie. Potrzeby w zakresie tworzenia nowych rodzin zastępczych są jednak ogromne, dlatego zachęcam osoby zainteresowane sprawowaniem tej ważnej i potrzebnej roli rodzica zastępczego do zgłaszania się do PCPR w Pułtusk, gdzie kandydaci otrzymają kompleksowe informacje dotyczące tego tematu.

Przed świętami wielkanocnymi reprezentowała Pani Powiat Pułtusk podczas dwudniowego forum współpracy polsko-ukraińskiej „Ramię przyjaciela”, w trakcie którego podsumowała Pani dotychczasową pomoc okazaną uchodźcom narodowi ukraińskiemu przez nasz samorząd. Proszę przybliżyć ten temat również Czytelnikom Tygodnika Ciechanowskiego.

Wojna w Ukrainie uruchomiła wielką akcję solidarności w całej Polsce. Nie inaczej było w naszym powiecie. Przed kobietami i dziećmi, szukającymi schronienia przed wojną, otworzyliśmy nie tylko domy, ale także serca.

Od pierwszego dnia wojny Powiat Pułtusk włączył się w akcję pomocy

uchodźcom narodowi ukraińskiemu. Starostwo Powiatowe we współpracy z innymi podmiotami podjęło szereg działań związanych z zapewnieniem pomocy uchodźcom z Ukrainy, przybyłym do naszego powiatu. Wszystkie działania koordynował i koordynuje do tej pory Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Pułtusk wspólnie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Domami Pomocy Społecznej.

W 2022 roku Powiat Pułtusk udzielił wsparcia około 1 200 uchodźcom z Ukrainy, w zakresie zakwaterowania i całodziennego żywienia zbiorowego. W chwili obecnej w powiecie pułtuskim funkcjonują 4 obiekty zakwaterowania zbiorowego, w których przebywa 176 osób: Dom Polonii w Pułtusk, Hotel Milord w Kleszewie, Hotel Wiatrak w Bobach, Hostel przy al. Wojska Polskiego w Pułtusk.

W 2022 roku Starostwo Powiatowe w Pułtusk pozyskało z Funduszu Pomocy środki finansowe w kwocie 5 268 203,29 zł, które zostały przeznaczone na zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy. Ponadto, w roku 2023, udało się pozyskać środki finansowe na I kwartał w kwocie 1 513 505 zł na zakwaterowanie i żywienie, 125 000 zł na środki czystości i higieny osobistej oraz 10 000 zł na transport.

Nieliczona i nieoceniona jest również pomoc setek wolontariuszy i ludzi dobrej woli. Serdecznie dziękuję pracownikom Starostwa Powiatowego w Pułtusk, jednostkom organizacyjnym oraz mieszkańcom Powiatu Pułtuskiego za ogromną solidarność, otwarcie serc i ciągłą gotowość do niesienia pomocy tym, którzy walczą o wolność lub szukają schronienia przed wojną. Jej koszmara trwa, ale wierzymy, że się skończy.

Red

Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych po raz jedenasty

W czwartek 20 kwietnia, w Miejskim Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusk, odbył się XI Powiatowy Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych, na który zaprosił Starosta Powiatu Pułtusk Jan Zalewski. Organizatorem przeglądu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk.

Przybyłych do sali pułtuskiego Kina „Narew” – zaproszonych gości oraz podopiecznych powiatowych jednostek pomocy społecznej, dyrektorów PCPR Joannę Sobiecką. Głos zabrała Wicestarosta Pułtusk Beata Jóźwiak, która podziękowała za wkład i zaangażowanie w przygotowanie tego ważnego dla Samorządu Powiatu Pułtusk przedsięwzięcia. Na ręce wicestarosty słowa uznania i podziękowania złożyły przedstawicielki Oddziału Mazowieckiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Beata Nocię oraz Anna Tyszcza, a także, w imieniu Burmistrza Miasta Pułtusk Wojciecha Gregorczyka – dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk Beata Gemza.

Na scenie zaprezentowali się wspaniali artyści, podopieczni powiatowych

jednostek pomocy społecznej – DSP-ów w Pułtusk, Obrytem, Ołdakach, Środowiskowego Domu Samopomocy, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Pułtusk, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Anny Karłowicz w Pułtusk oraz uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Świeżewie. Występujący zachwycili zgromadzoną publiczność swoimi talentami wokalnymi, aktorskimi i recytatorskimi. Zostali nagrodzeni gromkimi brawami.

W ramach XI Powiatowego Przeglądu Twórczości Osób Niepełnosprawnych zorganizowano Powiatowy Konkurs Fotograficzny „Wiosna bez barier”. Laureaci, z rąk wicestarosty Beaty Jóźwiak i dyrektor PCPR Joanny Sobieckiej, otrzymali pamiątkowe statuetki, dyplomy i upominki. Prace fotograficzne uczestników konkursu oceniała komisja w składzie: dyrektor PCPR Joanna Sobiecka, dyrektor MCKiS w Pułtusk Izabela Sosnowicz-Ptak oraz redaktor Pułtuskiej Gazety Powiatowej Grzegorz Gerek.

Zwycięzcami konkursu zostali:
I miejsce Katarzyna Oleksy – Środowiskowy Dom Samopomocy w Pułtusk
II miejsce Jarosław Ochman – Dom Pomocy Społecznej w Pułtusk
III miejsce Krystyna Szczypińska – Senior VIGOR w Pułtusk

Wyróżnienia otrzymali:
Alan Rychcik SOSW Pułtusk

Sebastian Prusinowski SOSW Pułtusk
Krzysztof Karczewski Zespół Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusk

Przeglądowi towarzyszyła Wystawa Twórczości Osób Niepełnosprawnych. Piękne prace w wykonaniu podopiecz-

nych powiatowych jednostek można było podziwiać w holu Kina „Narew”.

Czwartkowe wydarzenie zakończyło wręczenie podziękowań, wspólna pamiątkowa fotografia oraz słodki poczęstunek.

EWA KOWALCZYK
Wydział Rozwoju i Promocji
Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Kiryat Motzkin miastem partnerskim Płońska

20 kwietnia podczas sesji płońskiej rady miejskiej burmistrz Płońska Andrzej Pietrasik i burmistrz izraelskiego miasta Kiryat Motzkin Haim Zuri podpisali umowę o współpracy partnerskiej.

Ma ona się rozwijać w obszarach kultury i sportu. Przypomnijmy, że 9 grudnia, podczas wizyty w Izraelu burmistrza Pietrasika, burmistrzowie obu miast podpisali list intencji o współpracy.

Delegacja z Izraela odwiedziła też w Płońsku m.in. rynek miasta, skwer Dawida Ben Guriona i lapidarium.

Tym samym relacje pomiędzy miastami, rozpoczęte w 2020 roku, zostały oficjalnie sformalizowane. Jak informuje płoński urząd miejski, nieoficjalny początek współpracy nastąpił, gdy Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Płońsku przystąpiła do międzynarodowego projektu pod nazwą Młodzi Ambasadory wraz ze Szkołą Podstawową im. Dawida Ben Guriona w Kiryat Motzkin. Wtedy to z każdej ze szkół wytypowano uczniów w wieku 12 lat, którzy spotykali się - ze względu na pandemię - w trybie online i realizowali różne zadania. Uczniowie uczestniczyli w warsztatach prowadzonych przez pracowników Mashamut

Center dotyczących postaci Ben Guriona, historii, kultury i sztuki izraelskiej. Uczniowie z Płońska prezentowali izraelskim rówieśnikom kulturę i historię Polski. W spotkaniach wzięli udział pracownicy ambasady Izraela w Polsce oraz ambasady Polski w Izraelu. W listopadzie 2022 roku rozpoczęła się już trzecia edycja tego projektu.

RK

Powiat przasnyski

Nowe fotoradary

W Bogatem na drodze krajowej nr 57 pojawi się wkrótce fotoradary.

Kolejny kierowcy napotkają nieco dalej w Węgrzynie. Ale to nie wszystkie radary, które wkrótce zostaną zamontowane w okolicach Przasnysza. Fotoradar zobaczymy także w Kadzidle (pow. ostrołęcki) i Żaluziu (w gm. Różan). Przed kilkoma dniami pojawił się także radar nowej generacji przy ulicy Makowskiej w Przasnyszu. Odbiór urządzenia miał miejsce 15 marca.

Do wymiany starych i instalowania nowych fotoradarów przystępuje Główny Inspektorat Transportu Drogowego. Montowane obecnie fotoradary to zupełnie nowe, nieznanie dotąd

w Polsce francuskie urządzenia - Mesta Fusion. Urządzenia te zamontowane są na wysokich palach i potrafią śledzić ponad 30 aut jednocześnie na 8 pasach ruchu. Odróżniają pojazdy osobowe od ciężarowych. Zdjęcia, które wykonują są o wiele lepszej jakości, niezależnie od warunków pogodowych. Wysyłają je w czasie rzeczywistym. Urządzenia mierzą prędkość, z jaką porusza się samochód, prędkość jaka obowiązuje na drodze, czas i miejsce odczytu oraz rodzaj pojazdu. Wymianą fotoradarów zajmuje się Centrum Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym.

Lokalizację fotoradarów nowej generacji nie będą w większości zaskoczeniem dla kierowców, ponieważ te wymieniane pojawią się w miejsce starych. W całym

województwie zamontowanych zostanie osiemnaście fotoradarów Mesta Fusion (w kraju zaś - 147).

Eska

Płońsk

Wyniki konkursu fotograficznego

Płońskie starostwo ogłosiło wyniki rozpoczętego 6 marca konkursu fotograficznego „Historia lokalna w fotografii” skierowanego do wszystkich szkół z terenu powiatu.

Do udziału zgłosiło się 5 klas ze szkół podstawowych i 5 klas ze szkół

ponadpodstawowych. W jury zasiadli - starosta Elżbieta Wiśniewska, prezes Stowarzyszenia Proobronnego Centrum Edukacji Wataha Piotr Jaszczur, znawca fotografii Paweł Wudarczyk oraz rzecznik starostwa Barbara Rudzińska. Jak informuje urząd, przy wyborze zwycięzców pod uwagę brane były przede wszystkim walory artystyczne fotografii, zaś dodatkowym punktem konkursu był

referat opisujący historię związaną ze zdjęciem, gdzie oceniano związek fotografii oraz referatu z tematem konkursu, a także poprawność językową.

Oto zwycięzcy wyłonieni w 2 kategoriach wiekowych:

Kat. I - Szkoły podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa W Siedlinie,
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Walerego Jędrzejewicza w Płońsku,
3. Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Stanisława Wyspiańskiego w Płońsku.

Kat. II - Szkoły ponadpodstawowe:

1. Zespół Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku,
2. Zespół Szkół w Raciążu,
3. Zespół Szkół w Czerwińsku nad Wisłą.

Nagrodą dla zwycięzców jest bezpłatna lekcja szkolenia strzeleckiego w LOK w Szerominku (z posiłkiem), zaś dla zdobywców 2 i 3 miejsca - szkolenie strzeleckie na obiekcie strzelnicy wirtualnej ZS nr 1 w Płońsku.

RK

FOT. STAROSTWO POWIATOWE W PŁOŃSKU

Orka im nie straszna

Trzecia edycja Ogólnopolskiego Konkursu Orki pionu Szkół Rolniczych, pod honorowym patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, odbyła się w środę, 19 kwietnia na polach Zespołu Szkół CKR w Gołotczyźnie.

Konkurs orki szkół rolniczych w kraju cieszy się dużą popularnością. Celem imprezy jest doskonalenie umiejętności praktycznych uczniów oraz poszerzanie wiedzy o nowoczesnym rolnictwie.

Mimo że pogoda tego dnia była kapryśna, to na zawodach zjawili się wielu uczestników, gości, uczniów. Sam konkurs był pokazem efektywnego wykorzystania zdobytej wiedzy dotyczącej sztuki rolniczej i stosowanych w rolnictwie maszyn. Udział w zawodach wzięło 31 szkół z całego kraju, a uroczystego

otwarcia zawodów dokonał Marek Rutkowski - dyrektor placówki, a zarazem gospodarz tegorocznych zawodów.

Zadaniem młodych rolników było wykonanie orki zagonowej w skład, na wyznaczonym poletku, w określonym czasie, agregatem złożonym z ciągnika i pługa zagonowego. Zaplanowano 11 zmian po 3 uczestników na 33 poletkach. Uczestnicy wykonywali orkę na ciągnikach rolniczych oraz pługach zagonowych jednobelkowych 4 skibowych. W pracach polowych najlepiej radził sobie ubiegłoroczny zwycięzca, Piotr Budziński z ZSKCR w Starym Brześciu. Na drugim miejscu uplasował się uczeń miejscowej szkoły Igor Międzyński, a na trzecim stopniu podium stanął Bartosz Mucha z ZSKCR w Sypnie. Wszyscy zostali nagrodzeni pamiątkowymi statuetkami, dyplomami i wartościowymi nagrodami rzeczowymi.

lew

Igor Międzyński, uczeń ZSKCR w Gołotczyźnie zajął drugie miejsce w konkursie orki

FOT. ZENON LEWANDOWSKI

Przasnysz

Trening Olimpiad Specjalnych

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej z Przasnysza wzięli udział w „XI Mazowieckim Dniu Treningowym Programu Aktywności Motorycznej Olimpiad Specjalnych”.

Wydarzenie odbyło się w Wyszowie, a jego organizatorem był Mazowiecki Oddział Regionalny Olimpiady Specjalnej Polska wraz z Klubem Olimpiad Specjalnych „Ikar” i Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym im. Marii Konopnickiej w Wyszowie.

Misją stowarzyszenia Olimpiady Specjalnej Polska jest zapewnienie osobom z upośledzeniem umysłowym cyklu treningów i zawodów sportowych w odniesieniu do różnych dyscyplin olimpijskich. Stowarzyszenie realizuje m.in. program Aktywności Motorycznej

(MATP), który jest programem sportowo-rehabilitacyjnym nawiązującym do dyscyplin sportu uprawianych podczas Olimpiad Specjalnych. Program skierowany jest do osób, które z różnych przyczyn nie mogą brać udziału w tych zawodach. Podstawą programu jest systematyczna i konsekwentna praca terapeutyczna z zawodnikiem. Nie występuje tu element współzawodnictwa, zaś trenera dostosowuje przepisy MATP do poziomu sprawności zawodników, na miarę ich maksymalnych możliwości. W tym roku, obok przedstawicieli przasnyskiego DPS (klub Neptun) w zawodach brali również udział przedstawiciele klubów sportowych „Ignasie” z Ignacewa, „Goście” z Gości, „Piątka” z Makowa Mazowieckiego, „Olimpijczyk” z Płońska i „Ikar” z Wyszowy.

Eska

FOT. OLIMPIADY SPECJALNE MAZOWIECKIE

OGŁOSZENIA
DROBNE

BUDOWLANE

Stemple. 506 557 577

PC-00331/23

Hurtownia nowe i używane
okna, drzwi, grzejniki. Ojrzeń ul.
Ciechanowska 12. 502 543 397

FC-0058/23

MOTORYZACYJNE

SKUP SAMOCHODÓW
513 552 226

FC-0027

Sprzedam Renault Clio 2005 rok.
602 340 017

PC-00409/23

Sprzedam motocykl Kwasaki - Cobra
tuning stan idealny. 608 652 714

PC-00415/23

Sprzedam felgi Golf IV, opony
zimowe roczne, letnie 195/65/15.
600 134 244

SM-64

Kupię MotoPrl motorynka simson MZ
SHL WSK ramy silniki Fiata 125,6p.
577 888 357

M00812-77990

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam działki budowlane
w Strusinie - na granicy Sońska.
Szczegóły: www.otodom.pl,
telefon 882 842 080

FC-0240/23

Wynajmę kawalerkę, 3 piętro.
Umeblowaną w nowym
budownictwie. 728 214 446

PC-00372/23

Sprzedam działkę 13 arów
ogrodzoną, częściowo zabudowaną
Chrzanówek koło Ciechanowa, przy
trasie na Pułtusk. 511 240 597

PC-00373/23

Do wynajęcia kawalerka Ciechanów.
503 714 455

PC-00382/23

Wynajmę kawalerkę w centrum
Ciechanowa. 723 482 119

PC-00410/23

**Alternatory,
rozruszniki,
sprężarki,
klimatyzacje**

**Sprzedaż •
naprawa • wymiana**

**Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze**

**Ciechanów, ul. Pułtusk 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07**

Faktury VAT

Lek. Urszula Rudzińska
specjalista neurologCertyfikowany lekarz
medycyny estetycznejLeczenie: bóle głowy, kręgosłupa,
padaczka, choroba Parkinsona, SM
Zabiegi medycyny estetycznejGabinet: Ciechanów,
ul. Spółdzielcza 2
rejestracja: 501 238 075

FCP-N

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży

LECZENIE:

depresji, nerwicy, lęku,
psychozy, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieciCiechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

FC-3221

Sprzedam pawilon handlowy 200 m²
w Makowie Mazowieckim.
574 991 737

PC-00405/23

Sprzedam 30 a, młyn, dom,
budynek gospodarczy, staw. Wola
Wierzbowska. 608 652 714

PC-00414/23

Sprzedam działkę inwestycyjną
7 hektarów. 515 108 538

SM - 46

Sprzedam gospodarstwo gmina
Pułtusk. 513 639 403

SU-14

Wynajmę atrakcyjny lokal handlowo-
usługowy (58 M² + piwnica)
w centrum Ciechanowa. Lokal
po remoncie (dwa gabinety, dwie
łazienki, pomieszczenie socjalne,
piwnica). Wynajem 1600 zł + opłaty.
500 066 286

M00812-90200

Siedlisko z potencjałem,
w miejscowości RADOMKA, gm.
Regimin, działka 3300m², dom
piętrowy do remontu 90m², garaż
trzystanowski, stodoła 200m²,
obora. 422 tys. do negocjacji.
698 635 919, 604 616 969

M00812-37301

PRACA

Zatrudnię w gospodarstwie rolnym.
607 190 991

PC-00380/23

Praca w gospodarstwie mlecznym
40 szt+młodzież. 604 669 130

FC-0315/23

Zaopiekuję się starszą osobą.
604 266 147

PC-00406/23

Garaze Blaszane,
bramy garażowe, hale,
magazyny, kojce dla psów.

MOCNA KONSTRUKCJA! - OCYNK.

TYLKO U NAS
WZMOCNIONY
TRAPEZ BLACHY!Montaż Gratis! Krótkie Terminy,
Tel. 509-038-426, www.robstal.pl

FCP-32

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski

OFERUJEMY:

- myjki nowe i używane: KÄRCHER i KRÄNZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32,
tel. 509 274 870
Serwis: Przybyszewo 3 k. Regimina,
tel. 501 444 220

FC-702

Szukam opiekunki do osoby starszej,
relacje przyjacielskie, może być
wdowa do 65 lat prawo jazdy mile
widziane. 600 878 684

PC-00402/23

Zatrudnię pielęgniarkę do domu
opieki koło Makowa Mazowieckiego.
507 942 663

FC-1

Zatrudnię rencistę do pomocy
w gospodarstwie. 512 967 315

M3942-46461

Zatrudnię w gospodarstwie
rolnym. Zapewniam wyżywienie,
zakwaterowanie i wynagrodzenie.
500 270 610

SP-3

Emerytowanego stolarza dojazdowo
do napraw mebli, boazerii, zabudów
k. Gościmina, 150 zł/dzień. Dowlone
terminy. 603 768 911

NS-31

Podejmę się do sprzątania, opieki,
chałupnictwa. 519 598 858

SM-59

Zatrudnię pomocnika elektryka,
1/2 etatu Mława. 604 164 731

SM-60

Zatrudnię w gospodarstwie.
501 253 859

FC-1

Adwokat kościelny
507 024 513

M00814-55574

Zatrudnię operatora koparki.
Praca w Płońsku. 604 556 556.

FC-00320/23

Zatrudnię operatora ładowarki.
Praca w Płońsku. 604 556 556.

FC-00320/23

ROLNICZE

Sprzedam wycinaki, wybieraki do
kiszzonek i kukurydzy, przewracarki,
beczkowozy i inne maszyny.
608 279 110

FC-1053/22

Okna gospodarcze. 507 108 996

FC-0060/23

Wywóz obornika Fliegl 20 t
z załadunkiem ładowarką,
beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0121/23

Kupię lub wydzierżawię grunty rolne,
gmina Regimin. 516 697 717

FC-0227/23

Sprzedam nasiona trawy tymotki.
506 848 729

PC-00324/23

Sprzedam siano, sianokiszonkę pług,
siewniki, słomę, wóz paszowy.
692 350 269

PC-00344/23

Studnie Wiercone Solidnie! Odwerty
do pomp ciepła. 504 320 592

FC-0267/23

**Ubojnia
„ZAREBA”**

Michał Zaręba

**Skup
i ubój
bydła**

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

FCP-138

**DIAGNOSTYKA
prenatalna/genetyczna**

finansowana przez NFZ dla kobiet w ciąży

Program obejmuje badanie USG z testem Pappa między 11 a 13.6 tygodniem ciąży oraz badanie USG między 18 a 22 tygodniem ciąży. Oferujemy również poradę genetyczną i amniopunkcję dla pacjentek, które tego wymagają. Wskazaniami kwalifikującymi do programu są wiek powyżej 35 lat lub stwierdzenie nieprawidłowości w tej lub w poprzednich ciążach.

Badania odbywają się w Gabinetach Krasińskiego przy ul. Krasińskiego 61 w Warszawie.

W celu zapisu proszę kontaktować się z recepcją pod nr telefonu 518 663 814

FCP-19

Sprzedam dwie kłaczki żrebne.
502 023 481

PC-00352/23

Siew kukurydzy. 698 259 260

PC-00362/23

Sprzedam sianokiszonkę i wycinak
Trolet do kiszonych. 667 539 292

PC-00366/23

Kupię słomę, siano. 504 219 124

PC-00370/23

Sprzedam sianokiszonkę.
507 222 684

PC-00374/23

Wydzierżawię łąkę Sońsk.
660 528 598

PC-00378/23

Sprzedam młode kury, pisklaki, gęsi
i brojlery. 510 147 497

PC-00379/23

Sprzedam podwozie do szambarki
z pompą i ładowaczem cyklop.
500 197 920

PC-00383/23

Sprzedam talerzówkę 4x7.
602 382 706

PC-00388/23

Sprzedam tanio siano w belach.
23 664 25 86

PC-00389/23

Sprzedam łubin niebieski, ziemniaki
jadalne i mniejszy kaliber.
798 037 939

PC-00391/23

Sprzedam dwie żrebówki dwuletnie.
607 899 743

PC-00395/23

Sprzedam prasę Sipma i owijkę
Tekla. 693 002 370

PC-00396/23

Sprzedam prosięta. 608 764 383

FC-0311/23

SPRZEDAM MARCHEW
PASZOWĄ - MYTA LUB
BRUDNA. 505 871 111

PC-00347/23

Sprzedam opryskiwacz 400 l.
505 310 716

PC-00401/23

Sprzedam łubin. 694 048 702

PC-00403/23

Sprzedam Bizona, stół rzepaczany +
podbieracz 18 tys. (sprawny).
503 700 365

PC-00404/23

Sprzedam brony 7 hydraulicznie
składane. 505 917 962

PC-00408/23

Sprzedam słomę w belach,
przetrasarkę grabiarkę, siewnik
Poznański, rozrzućnik do obornika.
500 804 234

PC-00411/23

Sprzedam łubin i owies.
515 619 825

PC-00412/23

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus,
MTZ (z napędem lub bez napędu),
T 25,C-360, C-360 3p,C-330, C-328.
603 502 876

FC-179

**Garaze Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**

Najniższe CENY
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

MAK-POL

**Skup trzody i bydła
tuczniaki,
maciory, knury**

Konkurencyjne ceny

Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasanie 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

FC-1998

Skup Bydła pourazowego, faktura VAT wyrejestrowanie, ubój z konieczności

Tel. 792 264 299

SKUP BYDŁA

**ŁUKASZ
GRZESZCZAK
Wielodrz 38 A**

Tel. 792 264 299

Kupię łubin, grykę, peluszkę, facelię,
koniczynę czerwoną, tymotkę i inne.
795 060 199

M00793-65414

SKUP BYDŁA MARZEC SEBASTIAN 518 868 373

M00798-38637

Wapno nawozowe granulowane.
788 644 185

FE-22

Polski węgiel, gwarantowana jakość.
602 511 209

FE-23

Sprzedam jęczmień jary.
697 854 291

SP-4

Mycie i bielenie Obór. 507 440 809

M00802-70452

Sprzedam gorczycę. 575 310 845

SM-53

Sprzedam owies 10 t. 507 761 494

SM-50

SKUP BYDŁA

**KROWY
BYKI
JAŁÓWKI**

**Płatność
2 dni**

505 241 513

Sprzedam siano w belach.
790 426 400

NS-27

Siew zbóż, traw, słonecznika i
kukurydzy. 508 341 899

NS-28

Sprzedam sianokiszonkę w dużych
belach. 889 029 914

NS-29

Sprzedam owies, sianokiszonkę,
dojarkę przewodową. 691 039 828

SM-54

Sprzedam opryskiwacz 800 litrów.
798 386 346

SM-56

Sprzedam kosiarkę rotacyjną
i zbiornik do mleka. 607 391 194

SM-57

Sprzedam sianokiszonkę.
660 866 446

SM-58

Sprzedam wóz paszowy, ciągnik
MTZ i opryskiwacz Pilmel.
693 777 904

NS-30

WÓJT GMINY GOŁYMIN-OŚRODEK informuje,

iz w siedzibie Urzędu Gminy Gołymín-Ośrodek, przy ul. Szosa
Ciechanowska 8, został podany do publicznej wiadomości
na okres 21 dni wykaz nr IOŚ.6845.2.2023 i IOŚ.6845.3.2023
dotyczący nieruchomości gruntowych zabudowanych, poło-
żonych w miejscowości Konarzewo-Skuze (obwód Mierniki),
stanowiących własność Gminy Gołymín-Ośrodek, przezna-
czonych do oddania w dzierżawę na czas określony.

FCP-139

PREZYDENT MIASTA CIECHANÓW informuje

o podaniu do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości
położonej w Ciechanowie, przeznaczonej do oddania
w dzierżawę i do sprzedaży.
Wykaz ogłoszony jest na okres 21 dni na tablicy informacyjnej
Urzędu Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1 oraz umiesz-
czone na stronie BIP Gminy Miejskiej Ciechanów.

Ciechanów, 2023.04.18

FCP-141

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

**Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526**

FC-1360

Skup bydła

**Marcin
Malinowski**

konkurencyjne ceny

**511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKĄ**

FCPrz

Ubojnia zwierząt Elżbieta Słoneczewska

Pianowo Bargły 3 k. Nasielska

**skupuje krowy
oraz młode bydło
(wszystkie)**

Odbiór z gospodarstwa.

**tel. 604 206 737, 606 402 852
23 691 20 18**

FN-20

NOWE MIESZKANIA W CIECHANOWIE

5600 zł/ m²

www.isbud.pl

665 330 650

23 692 09 75

ciechanow@isbud.pl

w ofercie

**Pultusk Wyszaków
Ciechanów Ostrołęka**

CAŁY ASORTYMENT NA RATY RRSO 0%

RRSO to Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania.
Promocja obowiązuje od 02.04. do 30.06.2022 r.

WIĘCEJ INFORMACJI U AUTORYZOWANYCH DEALERÓW STIHL
ORAZ NA **WWW.STIHL.PL**

Sprzedam łubin biały. Lubowidz.
609 567 688

M00806-42087

Sprzedam wystodki suche oraz
kukurydzę mieloną. 506 320 997

M00806-69067

Sprzedam owies do siewu
po centrali tel. 690 368 296

M00802-11761

Sprzedam sadzarkę do ziemniaków
producent Kętrzyn - Biedaszk. Stan
b. dobry. Proszę dzwonić wieczorem.
784 704 755

SP-5

Sprzedam jałówkę wycielenie na
5 maja. 517 209 762

SM-61

Sprzedam dwie jałówki jednoroczne.
516 025 818

SM-62

Sprzedam traktor C-355 z turem lub
bez. 505 370 680

SU-15

Szamba Zbiorniki betonowe od 900 zł

609 245 209

FCP-142

SKUP TRZODY I BYDŁA
AR-POL
Skup trzody i bydła
AR-POL
Arkadiusz Mochtak
Szybka płatność 3 dni lub gotówką
Odbiór z gospodarstwa
tuczniaki, maciory, knury, krowy,
byki, jałówki
Nowe Miasto k. Płońska, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441

FC-1253

Skup bydła rzeźnego
SKUP BYDŁA RZEŻNEGO
KAR-POL
tel. 500 224 312
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

FC-479

SKUP BYDŁA RZEŻNEGO
DAB POL
Zygmuntowa k. Ciechanowa
tel. 23 671 72 08
kom. 507 132 860
Skup, ubój,
eksport zwierząt
23 671-72-08
507-132-860
e-mail: **dab.pol@wp.pl**

FCP-191

Maków Maz. dnia 14.04.2023 r.

Nasz znak: BOŚIR.6740.3.1.2023

OBWIESZCZENIE STAROSTY MAKOWSKIEGO

o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Zgodnie z art. 11a ust. 1, art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 176 z późn. zm.) zawiadamiam, że na wniosek inwestora Wójta Gminy Karniewo - Starosta Makowski wydał w dniu 14 kwietnia 2023 roku decyzję Nr 1/2023 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi gminnej nr 210202W droga krajowa nr 57 przez kol. Obiecanowo do wsi Słoniawy od km 1+538 do km 2+138”.

Zakres inwestycji: Przedsięwzięcie obejmuje rozbudowę drogi gminnej na łącznej długości 600 m w zakresie:
- uformowanie korpusu drogowego i rowów drogowych,
- wykonanie nawierzchni żwirowej na warstwie odsączającej,
- wybudowanie zjazdów o nawierzchni żwirowej i przepustów pod zjazdami
- przebudowanie przepustów pod drogą.

Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej będzie jednocześnie decyzją zatwierdzającą projekt podziału nieruchomości oraz zatwierdzającą projekt zagospodarowania terenu i projekt architektoniczno-budowlany. Nieruchomości wydzielone liniami rozgraniczającymi tereny ustalone decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanowią linie podziału nieruchomości i stają się z mocy prawa własnością jednostki samorządu terytorialnego – Gminy Karniewo. Stronami postępowania w sprawie są – właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy nieruchomości położonych na działkach usytuowania obiektu i nieruchomości znajdujących się w obszarze linii rozgraniczających określających niezbędne granice terenu pod projektowane obiekty budowlane.

Teren inwestycji obejmują następujące działki:

1. Działki podlegające podziałowi, do przejęcia pod inwestycję:

Lp.	Gmina	Obręb	Nr działki przed podziałem	Nr działek po podziale pozostające przy dotychczasowym właścicielu	Nr działek po podziale do przejęcia pod inwestycję
1.	Karniewo	Słoniawy	45	45/2	45/1
2.	Karniewo	Słoniawy	46	46/2	46/1
3.	Karniewo	Słoniawy	47	47/2	47/1
4.	Karniewo	Słoniawy	63	63/2	63/1
5.	Karniewo	Słoniawy	64	64/2	64/1
6.	Karniewo	Słoniawy	65	65/2	65/1
7.	Karniewo	Słoniawy	66	66/2	66/1
8.	Karniewo	Słoniawy	67	67/2	67/1
9.	Karniewo	Słoniawy	68	68/2	68/1
10.	Karniewo	Słoniawy	69	69/2	69/1
11.	Karniewo	Słoniawy	71	71/2	71/1
12.	Karniewo	Obiecanowo	139	139/2	139/1
13.	Karniewo	Obiecanowo	141/2	141/4	141/3

2. Działki stanowiące własność Gminy Karniewo:

Lp.	Gmina	Obręb	Nr działki
1.	Karniewo	Słoniawy	8
2.	Karniewo	Słoniawy	48
3.	Karniewo	Obiecanowo	140

Z treścią przedmiotowej decyzji można zapoznać się w Wydziale Budownictwa Ochrony Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Makowie Mazowieckim przy ul. Mickiewicza 30 (pokój nr 20, tel. 29 7170954).

Po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia - zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane.

FCP-140

WÓJT GMINY OJRZEŃ OGŁASZA

1. Pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości o nr ewid. 340 położonej w m. Dąbrowa gm. Ojrzeń o powierzchni 0,3960 hektara, dla której jest prowadzona księga wieczysta o numerze PL1C/00050513/6. Nieruchomość jest leśna w kształcie wydłużonego prostokąta, dająca możliwość racjonalnego zagospodarowania. Posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej. Dla działki brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ojrzeń przedmiotowa działka położona jest na terenie, dla którego określono kierunki zagospodarowania: tereny lasów; użytki zielone.

Cena wywoławcza: 19 000,00 złotych

Wysokość wadium: 1 900,00 złotych

przetarg odbędzie się w dniu 30.05.2023 roku o godzinie 10.00, w Urzędzie Gminy Ojrzeń, ul. Ciechanowska 27

w Sali konferencyjnej (I piętro)

Termin składania wadium: 25.05.2023r.

1. Pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości o nr ewid. 473 położonej w m. Młock gm. Ojrzeń o powierzchni 0,2025 hektara, dla której jest prowadzona księga wieczysta o numerze PL1C/00022734/6. Nieruchomość jest niezabudowana, w kształcie prostokąta, dająca możliwość racjonalnego zagospodarowania. Posiada dostęp do drogi publicznej. Dla działki brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, natomiast została wydana decyzja o warunkach zabudowy na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego wraz z infrastrukturą techniczną. Według Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ojrzeń przedmiotowa działka położona jest na terenie, dla którego określono kierunki zagospodarowania: tereny preferowane pod zabudowę mieszkaniową; grunty orne.

Cena wywoławcza: 32 000,00 złotych

Wysokość wadium: 3 200,00 złotych

przetarg odbędzie się w dniu 30.05.2023 roku o godzinie 11.00, w Urzędzie Gminy Ojrzeń, ul. Ciechanowska 27

w Sali konferencyjnej (I piętro)

Termin składania wadium: 25.05.2023r.

1. Pierwszy przetarg ustny nieograniczony sprzedaż niezabudowanej nieruchomości o nr ewid. 481 położonej w Młock gm. Ojrzeń o powierzchni 0,2074 hektara, dla której jest prowadzona księga wieczysta o numerze PL1C/00022734/6. Działka w kształcie trapezu, niezabudowana, w znacznej części zadrzewiona i zakrzewiona. Posiada bezpośredni dostęp do drogi gminnej. Dla działki brak jest planu zagospodarowania przestrzennego. Według Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ojrzeń przedmiotowa działka położona jest na terenie, dla którego określono kierunki zagospodarowania: tereny preferowane pod zainwestowanie mieszkaniowo-usługowe; grunty orne.

Cena wywoławcza: 31 000,00 złotych

Wysokość wadium: 3 100,00 złotych

przetarg odbędzie się w dniu 30.05.2023 roku o godzinie 12.00, w Urzędzie Gminy Ojrzeń, ul. Ciechanowska 27

w Sali konferencyjnej (I piętro)

Termin składania wadium: 25.05.2023r.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w formie pieniężnej (w tytule podając numer działki oraz nazwisko i imię osoby fizycznej lub nazwę osoby prawnej, która będzie uczestniczyć w przetargu) w podanym wyżej terminie (ostateczny). Wpłaty należy dokonać na konto Gminy Ojrzeń - Nr 56823000070017265120000011 prowadzone przez Bank Spółdzielczy w Płońsku Oddział w Ojrzeniu, jako datę wpływu wadium uznajemy datę wpływu na rachunek bankowy Urzędu.

Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygra, będzie zaliczone na poczet ceny. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie zwrócone przelewem na rachunek, z którego wpłynęło na konto Urzędu lub inny wskazany przez uczestnika. Wadium przepada na rzecz Gminy Ojrzeń, w razie uchylecia się uczestnika, który wygrał przetarg od podpisania umowy sprzedaży.

W przypadku uczestnictwa w przetargu pełnomocnika należy okazać odpowiednie pełnomocnictwo (w oryginale lub kopi potwierdzającej za zgodność z oryginałem przez notariusza). W przypadku przystąpienia do przetargu osób będących w związku małżeńskim do dokonania czynności przetargowych konieczna jest obecność obojga małżonków lub jednego ze stosownym pełnomocnictwem drugiego małżonka, zawierającym zgodę na nabycie nieruchomości. Osoby prawne powinny przedłożyć aktualny wypis z rejestru oraz właściwe pełnomocnictwo (notarialne).

Nabywca ponosi wszelkie koszty (opłaty notarialne i opłaty sądowe) związane z nabyciem.

Cena nieruchomości sprzedanej w przetargu podlega zapłacie jednorazowej. Wpłata za wycytowaną nieruchomość powinna znaleźć się na koncie Urzędu Gminy Ojrzeń najpóźniej jeden dzień przed wyznaczonym terminem podpisania aktu notarialnego. Uczestnik przetargu zobowiązany jest przed przystąpieniem do przetargu złożyć oświadczenie o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia o przetargu i zaakceptowaniu warunków podanych w treści ogłoszenia, oraz zapoznaniu się z przedmiotem sprzedaży.

Wznowienia punktów granicznych zbywanych nieruchomości wyłoniony w przetargu nabywca dokonuje we własnym zakresie i na własny koszt.

Wójt Gminy Ojrzeń zastrzega sobie prawo odwołania przetargu jedynie z ważnych powodów, podając informację o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości z podaniem przyczyny odwołania przetargu.

Dodatkowe informacje można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Ojrzeń, ul. Ciechanowska 27, 06-456 Ojrzeń, tel.(23) 671-83-20.

FCP-142

Sprzedam kurczęta, kaczki i inne.
794 156 414

FE-27

Sprzedam prasę Sipma Z-569/1,
ścinacz zielonek Stelmach Z- 378.
513 795 715

SU-16

Sprzedam klacz wyżrebioną
2-letnią deresz, księga główna
klaczki do zażrebień. 797 424 120

SU-17

Kupię Ursusa C-360. 514 946 633

M00810-87959

Sprzedam jałówki cielne.
609 549 342

PC00416/23

RÓŻNE

Pożyczki dla rolników. 570 500 997

M00796-55592

1001 drobiazgów, z zachodu, agd.
małe-duże. Ojrzeń. 507 108 996

FC-0059/23

Kupię topolę, sosnę, olszynę.
509 042 402

FC-0266/23

Sprzedam rower trójkołowy.
694 133 292

PC-00392/23

Remonty budowlane, ocieplenia
domów Ciechanów i okolice.
452 544 238

PC-00394/23

Sprzedam drewno kominkowe.
693 949 348

PC-00407/23

Kupię topolę, każdy rodzaj drzewa
opałowego. 602 663 478

FC-258

Drewno opałowe, obładry, węgiel,
kora. 602 663 478, 600 306 637

FC-245

Kupię dużą palmę, inne rośliny
egzotyczne do donic. 603 768 911

NS-32

Oddam 10-tygodniowe szczenięcia.
502 825 045

FE-26

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-00249/23

Atrakcyjna brunetka, domowa, cicha
atmosfera, gwarantowana dyskrecja.
791 409 697

FC-0316/23

Kawaler 39 lat zapozna dziewczynę.
518 450 522

SM - 48

Wolny przystojny bez nałogów pozna
panią bądź panie. 662 335 044

M00814-38397

USŁUGI

Usługi remontowo- budowlane.
513 954 032

PC-00239/23

Naprawa lodówek, zamrażarek, lad
chłodniczych , schładzalników
do mleka. 697 342 132

FC-0037/23

Hydraulik. 570 188 332

PC-00342/23

Wykonam usługi koparką.
501 393 325

PC-00377/23

Tartak obwoźny. 519 039 388

PC-00390/23

Odnawianie wanien. 600 979 826

FC-0310/23

Usługi dekarskie. 798 204 524

SU-10

Dachy krycie blachą, papą, podbitki.
519 408 292

M00805-38124

Ostrzenie, szrankowanie pił
taśmowych do traka borazonem
szrankowanie WOOD-MIZER.
602 663 478

FC-0055

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

SM-63

Rozmowa z **Waldemarem Rybakiem** - motocyklistą, dyrektorem Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mławie

*** „Na motocyklu człowiek ma dużo czasu, żeby myśleć, bo jedzie sam, więc ma czas na refleksję”. Prawda?**

- Prawda. Co więcej, trzeba myśleć również o tym, co się dzieje na drodze, i z motocyklem, żeby bezpiecznie jechać. Domyślam się, że autorem zacytowanych słów jest już nieżyjący Wiktor Węgrzyn...

... który po wielu latach pobytu w Stanach Zjednoczonych wrócił do Polski, aby organizować Międzynarodowe Motocyklowe Rajdy Katyńskie.

- Rozmawiałem z nim w Muzeum Niepodległości w Warszawie, którego siedzibą jest pałac Przebendowskich/Radziwiłłów, notabene przedtem mieściło się nim Muzeum Lenina. Przed tym spotkaniem wiele słyszałem i czytałem o Wiktorze Węgrzynie. To człowiek zasłużony nie tylko dla motocyklizmu, ale i dla kultywowania pamięci o Polakach zamordowanych na Wschodzie.

dzy uważają, że motocykl jest dobry na dłuższe lub krótsze wycieczki, a inni widzą w tym formę sportu. Mnie natomiast najbardziej odpowiadał segment turystyczno-krajoznawczy i to na długich dystansach. Innymi słowy, wędrując po Polsce i obcych krajach, możemy poznawać ich specyfikę, kulturę, folklor, teraźniejszość, historię - i to w bezpośrednim kontakcie, czując je wszystkimi zmysłami.

*** Także zapachem?**

- No właśnie zapachem również, zwłaszcza wczesną wiosną, gdy rolnicy użyźniają swoje pola gnojowicą (śmiech). Jest to szczególnie odczuwalne na terenie Niemiec i Holandii, ale także u nas. Ale nic nie zastąpi doznań,

ka na Bałkany. „Schody” zaczęły się w momencie, gdy żona dowiedziała się, że będzie to wycieczka motocyklowa, a ja właśnie poszukuję motocykla, którym pojedziemy na tę wycieczkę. Na początku wdziałem przerażenie w jej oczach,

W następnym roku już bez oporów wspólnie pojechaliśmy naszym BMW do Włoch na rajd Monte Cassino, organizowany w ramach stowarzyszenia Rajd Katyński. Brałszy tam udział w państwowych uroczystościach rocznico-

Waldemar Rybak z żoną na Korsyce

ska, aby mieć blisko do Katynia, gdzie w dniu następnym (15 sierpnia) miały odbyć się uroczystości. Prowadzący nas motocyklista - kierownik grupy nastawił nawigację na Smoleńsk i jedziemy...

Przekraczać granice...

*** Kiedy po raz pierwszy wsiadł pan na motocykl? Jak się zaczęła ta przygoda?**

- Jako chłopiec kupiłem sobie motorower za pieniądze zarobione przez siebie na zbiorze truskawek. No, brakującą kwotę dołożyli rodzice. Był to Komar - 3 na kopniaka, nie na pedały, jak Komar - 1 i Komar - 2, co wówczas stało się już trochę obciachowe.

*** To wcale ciekawa maszyna, jeździłem nią za młodu. I też sam na nią częściowo zarobiłem. Wtedy była marzeniem wielu chłopców.**

- Wcześniej czasem dosiadałem WSK-125, który należał do mego brata. Przyznam się, że podkradałem mu kluczyki, aby pojeździć po lesie śmiecińskim w Ciechanowie. Raz wyprawiliem się znacznie dalej - do Gliniojeka. Na szczęście bez kłopotów pokonałem tę trasę, tam i z powrotem. Miałem wówczas jakieś 12 lat.

*** Wzięło?**

- Oczywiście. Tyle że długo potem nie tu się nie działo. Cóż, nauka, początki pracy zawodowej, rodzina... Do uprawiania tego hobby nie byłem jeszcze przygotowany, przede wszystkim pod względem finansowym. Do tego doraściłem stopniowo. W Polsce swoista moda na posiadanie motocykla wróciła na początku lat 90., po przemianach ustrojowych.

*** W końcu sprawił pan sobie porządny pojazd?**

- Tak, zresztą zachęcony przez znajomych, przede wszystkim znanego w Mławie doktora Grzegorza Kowalskiego, który był już na bardzo zaawansowanym etapie uprawiania turystyki motocyklowej, brał udział w jednych z pierwszych Rajdów Katyńskich. Pierwszym moim motocyklem był kilkunastoletni BMW 1150 RT kupiony na próbę, aby się przekonać, czy będzie mnie to kręcić, a następnym BMW RT- 1200, którym przejechałem około 30 tys. km. Od niespełna roku jeżdżę motocyklem BMW K1600 GT. Te motocykle mają kilka cech, które mi odpowiadają: są mało awaryjne, dobrze trzymają się jezdni, są ekologiczne (mało palą) i spełniają moje oczekiwania pod względem użytkowym. Każdy, kto zastanawia się nad zakupem motocykla, powinien sam siebie odpowiedzieć na pytanie, czemu on ma słuzyc...

*** Właśnie zamierzałem o to zapytać.**

- Są różne sposoby wykorzystywania motocykla. Jedni lubią się pokazywać ze swoim drogim choperem, np. Harleyem, na paradach czy festynach, dru-

Państwo Rybakowie gdzieś w Czarnogórze

jakie odczuwa motocyklista podczas popołudniowej jazdy z otwartą przyłbicą kasku, w tempie spacerowym, wzdłuż chorwackiego wybrzeża Adriatyku.

*** Przekonał pan własną żonę? Kobiety na ogół się martwią o swoich mężów kierowców, zwłaszcza tych, którzy poruszają się dwu kółkach.**

- O to się trochę obawiałem, jednakże problem sam się rozwiązał. Akurat zbliżała się okrągła rocznica naszego ślubu. Spytała mnie, jakiego z tej okazji może oczekiwać prezentu. Dawniej, w przypadku tak zaawansowanych rocznic nie było z tym problemu. Futro albo pierścionek załatwiłyby sprawę, ale dzisiaj futra są już niemodne, a pierścionki mało oryginalne. Doszliśmy więc do kompromisu, że będzie to wyciecz-

później jednak ciekawość wzięła górę. Pomógł w tym fakt, że - jak wcześniej wspominałem - nasi bliscy znajomi uprawiali ten rodzaj turystyki. Tymczasem zrobiliśmy próbę, żeby sprawdzić, czy dam radę: przejeżdżkę z Warszawy do Ciechanowa, a potem dwudniowy wyjazd nad Bałtyk zaliczyliśmy bez kłopotów. Tak czy inaczej owak, w zorganizowanej grupie wyruszyliśmy z Warszawy, przez Wiedeń, Budapeszt, Dubrownik i Split w Chorwacji, dojechaliśmy do Czarnogóry. Dalej trasa wiodła przez słynne z pielgrzymek Medjugorie w Bośni Hercegowinie, Sarajewo, Belgrad, znowu Budapeszt i Zakopane. Była to piękna wyprawa (pokonałszy ok. 6 tys. km), aczkolwiek nielekka, zwłaszcza na górskich, krętych drogach Chorwacji.

wych zdobycia Monte Cassino. Trasa powrotna wiodła przez południowe Włochy, z całonocną przeprawą promową przez Adriatyk z włoskiego Bari do Durres w Albanii, potem przez słynną Rumuńską Transalpinę, Węgry do Warszawy (ok. 7 tys. km). Następnie była pielgrzymka motocyklowa śladami św. Pawła do greckiego Koryntu (ponad 200 motocykli), organizowana przez Salezjanów z Krakowa, z udziałem kilku księży i zakonników, jeżdżących oczywiście na motocyklach. W planie było też zwiedzanie słynnych greckich meteorów i inne atrakcje. W minionym sezonie, w czerwcu obecnego roku, zorganizowaliśmy z grupą ośmiu znajomych (cztery motocykle) wyprawę dookoła Korsyki, która jest uważana za jedną z najtrudniejszych wypraw motocyklowych w Europie.

*** Wiem, że nie jest pan zrzeszony w klubie motocyklowym, ale chętnie uczestniczy w rajdach i innych imprezach. Pana dotychczasowa największa przygoda?**

- Niewątpliwie udział w Międzynarodowym Rajdzie Katyńskim w 2018 roku, który obfitował w niespodzianki i przygody, o których można by powiedzieć, że „było grubo”. Na szczęście tym razem nie było ze mną żony. Zgłosiło się około 300 osób - 250 motocykli. W grupach liczących od ośmiu do dziesięciu motocykli (moja liczyła osiem) wyruszyliśmy w strugach deszczu z spod Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Dalej trasa biegła przez Litwę, Łotwę, Rosję, Ukrainę i Gruzję (8,5 tys. km), a z powrotem przez Rosję wjazd na Ukrainę i powrót do Warszawy. Miałam zająć trzy tygodnie. Program zakładał wizyty w miejscach zbrodni sowieckich i niemieckich, spotkania z rodakami, porządkowanie polskich cmentarzy w Tbilisi oraz na Ukrainie. Dla mnie osobiste to właśnie z wizytą w Tbilisi związane były dodatkowe plany.

Początkowo wszystko szło zgodnie z planem. Kłopoty zaczęły się, gdy nasza osmioosobowa grupa i dodatkowo jeden z busów wiozący wieńce i znicze na uroczystości katyńskie, nielegalnie wjechały na terytorium Białorusi od strony Rosji.

*** Nielegalnie?**

- W 2018 roku Rajd Katyński nie dostał zgody - jak to bywało podczas wcześniejszych rajdów - od władz białoruskich na przejechanie przez terytorium tego kraju do Rosji, dlatego trasa wiodła przez Łotwę. Po kilku dniach wędrowni wjechaliśmy od strony Łotwy do Rosji i udajemy się w okolice Smoleń-

przejeżdżamy obok budki z jakimiś umundurowanymi osobami, w przyjaznym geście pomachałem im ręką, co zostało odwzajemnione. Po pokonaniu kilkudziesięciu kilometrów zatrzymujemy się na stacji benzynowej. Okazało się, że nielegalnie przekroczyliśmy granicę białorusko - rosyjską, z czego prowadzący nas kierownik nie zdawał sobie sprawy. Kierował się nawigacją satelitarną, która poprowadziła nas najbliższą drogą do Smoleńska, przecinając Białoruś. Chcieliśmy zawrócić i z powrotem wjechać na terytorium Rosji, ale okazało się to niemożliwe.

*** Bo?**

- Jesteśmy więc na Białorusi, ale nie mamy wizy tego państwa. Jest już wieczór, a do miejsca zakwaterowania jest jeszcze około 300 km. Co robić? Negocjujemy, używamy różnych argumentów. Opór jest wielki. W końcu za radą służb granicznych udajemy się na inne przejście graniczne (350 km). „Może was przepuszczą, bo to przejście międzynarodowe, a nasze jest lokalne”. Ale tu mówią nam, żeby wrócić na przejście, którym wjechaliśmy, bo tam będzie już inna zmiana pograniczników i może dadzą się przekonać. Wracamy 350 km, jest już dobrze po północy, ale nic z tego. Spimy kilka godzin w marnym hoteliku, rankiem następnego dnia powiadamy służby konsularne. Rozpoczynają się negocjacje ze służbami konsularnymi Rosji i Białorusi, pada obietnica, że w obecności polskiego konsula z Mińska wjedziemy do Rosji. Pani konsul jest w drodze do nas, jednak na pół godziny przed jej przyjazdem jest zmiana decyzji. Jesteśmy zatrzymani do dyspozycji władz białoruskich. Po przesłuchaniach, zaplaceniu kar, wykupieniu wiz ociekujemy na pozwolenie na opuszczenie Białorusi w gościnnych pomieszczeniach proboszcza przy kościele katedralnym w Witebsku. W tym dniu odbywają się uroczystości w Katyniu. My organizujemy je we własnym zakresie w miejscowej katedrze, nabożeństwo prowadzi jeden z członków naszej grupy - ks. Miatek - Suzuki V-Strom. Miejscowemu proboszczowi nie wolno uczestniczyć w nabożeństwie, bo musiałby uzyskać pozwolenie władz państwowych. Następnego dnia po południu jest zgoda! Mamy opuścić Białoruś i wjechać do Rosji na ściśle wyznaczonym przejściu granicznym, położonym na styku terytoriów Białorusi, Ukrainy i Rosji, nazywanym przez to „Trzy Siostry” (jak to dzisiaj dziwnie brzmi). Chcemy jak najszybciej wjechać do Rosji i spotkać się z pod-

stawową kolumną Rajdu Katyńskiego, zmierzającego do Tbilisi. Pędzimy do przejścia granicznego. Jest już po północy, wszyscy zmęczeni, droga (kilkadziesiąt kilometrów) jakby wytyczona przy linijce i nagle nieoświetlone i słabo oznaczone rondo w szczerym polu. Cztery motocykle leżą. Jeden z kolegów jest połamany. Zabiera go karetka do szpitala w Mohylewie (leczenie potrwa około miesiąca). Pakujemy jego motocykl na lawetę, którą ciągnie bus i jedziemy dalej. Kompletnie wyczerpani szukamy noclegu w przydrożnym zajeździe. Tam kolejny szok! Recepcjonistka informuje nas, że jesteśmy poszukiwani przez milicję

RP, odwiedzając tę lecznicę podczas oficjalnych uroczystości, potrafiła być zwykłą sąsiadką i np. uzgadniać z dozorcą swojej kamienicy, będącym pacjentem szpitala, jak będą wspólnie naprawiać bramę ich kamienicy. Wracając do Gruzji... Nie żałuję tej decyzji. Znalazłem tam potwierdzenie sensu swojej wyprawy przejawiające się w tym, że uczciwość, bezkompromisowość i nazywanie spraw po imieniu wcześniej czy później przyniosą właściwe efekty. Dzisiaj jeszcze bardziej to czuję, gdy cały świat cytuje słynne słowa śp. Prezydenta Kaczyńskiego wypowiedziane na wiecu w Tbilisi, ale wówczas trzeba było właśnie tam

w podkijowskich Browarach, które tak mocno doświadczyły obecnej napaści rosyjskiej. Następnego dnia zwiedziłem Kijów, a wieczorem byliśmy już razem. Stamtąd jest już niedaleko do Polski.

* **Odważny z pana człowiek?**

- Wiedziałem, że decydując na udział w Rajdzie Katyńskim, powinien się liczyć z najprzeróżniejszymi niespodziankami. Na przykład na spanie pod namiotem czy po prostu w rowie. Mimo niedogodności była to dla mnie niezapomniana wyprawa. Na trasie spotykałem także niezwykle życzliwych mi ludzi.

* **Robimy ten wywiad dla czasopisma, która ma propagować zachowania prozdrowotne. Kluby motocyklowe w swoich statucie podkreślają, że ich zadaniem jest upowszechnianie „zdrowego motocyklizmu”. Co to znaczy?**

- O myśleniu na trasie trochę już mówiliśmy, jednak należy koniecznie dodać, że tak długa, męcząca fizycznie wyprawa jest nieocenionym seansem rehabilitacji psychicznej. Daje możliwość swoistego zresetowania myśli, spojrzenia na wiele spraw z zupełnie innej perspektywy, a w konsekwencji – dokonania weryfikacji problemów pod kątem ich rzeczywistej rangi. Prowadzenie motocykla wymaga też pewnego wysiłku fizycznego. Kierowca powinien mieć kondycję, rajdy ją wzmacniają. Schudłem ok. 8 kg. Sadzę, że doświadczenia zdobyte na trasach przydają się w pracy zawodowej.

* **Jarosław Gibas w książce „Motocyklizm. Droga do mindfulness” tak pisze: „To nie tylko pasja czy styl życia. To przede wszystkim sposób widzenia świata. Indywidualny, daleki od sztamper i nudy. Taki, w którym słowo**

a swój temperament powinien okazywać wyłącznie na specjalnie przygotowanych imprezach i tylko w miejscach do tego przeznaczonych.

* **Kierowcy samochodów czasem narzekają na was. Niekiedy na szosach pędzicie „na lew na syje”.**

- Są tacy, ale zapewne należą do wyjątków i to właśnie oni przyczynili się do tego, że motocyklistów często określa się mianem „dawców narządów”. Moim zdaniem złudzenie powszechności tego zjawiska nie wynika ze skali, ale wyłącznie z jego efektywności. Motocyklista pędzący z prędkością ponad 250 km na godzinę na dwóch kołach na większości obserwatorów robi wrażenie. Najczęściej

wożony samochodem służbowym, jak Stefan Karwowski z „Czterdziestolatka”, i być śmiertelnie poważny, jak sekretarz PZPR. Niekiedy spotykam się jeszcze ze zdziwieniem, że nie posiadają służbowego samochodu, ani ryczałtu kilometrowego na używanie samochodu prywatnego, ale są to coraz rzadsze przypadki. Staram się jednak zachować odpowiedni dystans do tego wszystkiego. Wydaje mi się, że większość pracowników naszego szpitala żyje już w nowych czasach, wykształcili się od podstaw lub uzupełnili swoją wiedzę według nowych

Na polskim cmentarzu wojennym na Monte Cassino

i musimy wracać do Mohylewa (ok 70 km) na zeznania w sprawie wypadku i jeśli nie stawimy się tam do piątej rano (jest ok. czwartej), to przyśle po nas oddział interwencyjny. W Mohylewie od nowa nas przesłuchują.

Na przejściu granicznym „Trzy Siostry” jesteśmy około godziny siedemnastej. Wyjazd z Białorusi trwa sprawnie, ok. 30 min. Jesteśmy na „ziemi nieczyjej”, czekamy na wjazd do Rosji. Rosyjska odprawa graniczna zaczyna się koło północy, szczegółowa kontrola celna, wieńce i znicze zostają chyba uznane za zbyt niebezpieczne, ponieważ żąda się od nas wypełnienia szczegółowej deklaracji celnej. Po wielu – dosłownie – awanturach motocykle wjeżdżają do Rosji około dziesiątej rano, a bus jeszcze długo pozostaje na przejściu i czeka na kolejną pomoc konsularną. Dopiero po wielu dniach dowiedzieliśmy się, że nie został wpuszczony do Rosji i po około tygodniu oczekiwania wjechał na Ukrainę.

* **Następnym przystankiem miało być Tbilisi.**

- Kilkadziesiąt kilometrów od granicy śpiemy kilka godzin w przydrożnym rowie na świeżo skoszonej trawie. Długo będę pamiętał, jaka to była przyjemność po kilku nieprzespanych nocach. Po odpoczynku odbywamy naradę. Jesteśmy spóźnieni, rajd jest już o dzień przed nami w drodze do Tbilisi. Problemy z wizą rosyjską, o których nie da się tutaj mówić ze względu na brak miejsca, spowodowane wcześniejszymi zdarzeniami, nie pozwalają nam wyjechać z Rosji do Gruzji i wrócić z Rajdem, nakazują nam poczekać kilka dni i dołączyć do kolumny Rajdu, która będzie wracać z Gruzji, i z nią pojechać do Kijowa.

Jestem jednak zdeteminowany, aby być w Tbilisi. Odlącam się od grupy i samotnie jadę do Gruzji, chociaż wiem, że nie będę mógł wracać z Rajdem do Ukrainy przez Rosję.

* **Samotnie?**

- Tak. Koniecznie chciałem być w tym kraju ze względu na osobę naszego prezydenta Lecha Kaczyńskiego, któremu osobiście dużo zawdzięczam. Słyszałem wcześniej, że cieszy się w Gruzji wyjątkowym szacunkiem. To właśnie prof. Lech Kaczyński jako prezydent Warszawy obdarzył mnie zaufaniem. To Jego podpis widnieje na dokumencie powołania mnie na dyrektora jednego ze stołecznych szpitali – jak się okazało – „swojego” szpitala, ponieważ mieszkał po drugiej stronie ulicy. To pani Maria Kaczyńska, już jako żona prezydenta

Państwo Rybakowie we włoskiej Pizie

pojechać, aby na każdej stacji benzynowej czy w sklepie usłyszeć: „Ty jesteś Polak, czyli nasz brat”. Potwierdzałem. „Ano, był tu u nas wasz prezydent, on był taki mały (tu pokazywali ręką wysokość), ale to wielki człowiek”. Podróże kształcą, mnie ta podróż skłoniła do refleksji, że każdy Polak w ramach wychowania obywatelskiego powinien tego doświadczyć.

* **Czyli można powiedzieć, że osiągnął pan cel swojej podróży. Co było dalej?**

- Samotna podróż do Tbilisi trwała pięć dni. W stolicy Gruzji spędziłem jeden dzień. Musiałem się zastanowić, jak dotrzeć do Ukrainy z pominięciem Rosji. Były dwie możliwości: promem przez Morze Czarne, czyli z Batumi do Odessy, albo dookoła Morza Czarnego przez Turcję, Bułgarię Rumunię, i Mołdawię. Najpierw odjąłem próbę realizacji pierwszego wariantu, jednak z uwagi na obowiązujące w Batumi zasady „załatwiania” spraw, wybrałem ten drugi, ponieważ nie miałem pewności, że bilety kupione u „koników” (innej możliwości nie było) zapewnią mi bezpieczne dotarcie do Odessy.

* **Podróż dookoła Morza Czarnego to temat na odrębną opowieść...**

- Z pewnością, tam również było wiele ciekawych przygód.

* **Musimy jednak zmierzać do końca wywiadu. Jak pan dotarł na Ukrainę?**

- Z Rajdem Katyńskim spotkałem się pod Kijowem, w Bykowni. Przybyłem tam dzień wcześniej, przespałem się

* **„wolność” ma nadrzędne znaczenie. To przeżywanie życia, z którego czerpie się garściami, doświadczenie, radość i szczęście. Zarówno na oświetlonej słonecznym prostej trasie, jak i na smaganim deszczem zakręcie”.**

- Podpisuje się pod tym zdaniem. Myślę, że ma to również naukowe uzasadnienie. Ilość adrenaliny, która się wyzwala podczas rajdu, musi zrobić swoje.

* **Na rajdach powinien panować porządek.**

- Nie jedziemy „w kupie”, tylko zazwyczaj w dziesięcioosobowych kolumnach. Regulamin jest rygorystyczny. Nad całością czuwa komandor, za poszczególne grupy odpowiada określona osoba. Tak jest, tu powinien poznawać porządek. Zasady poruszania się w grupie bardzo dobrze – przystępnie i szczegółowo – opisane są na oficjalnych stronach Międzynarodowego Rajdu Katyńskiego. Każdemu motocyklicście czy kandydatowi na motocyklistę polecam ich przestudiowanie i stosowanie.

* **Znajomy motocyklista zwierzył mi się, że siedząc za kierownicą swej maszyny ma poczucie wolności. Przyznajmy wszakże, że nie jest to wolność nieograniczona, bo na drodze nie trudno o wypadek.**

- To prawda. Motocyklista odpowiada nie tylko za siebie, ale i za pozostałych uczestników ruchu, a zwłaszcza za pieszych. Musi też myśleć o swoim „plecaczk”, czyli osobie, która znajduje się na tylnym siedzeniu. Rygorystyczne przestrzeganie przepisów o ruchu drogowym jest jednak jego obowiązkiem,

W Bercydzie na Ukrainie. W tle koledzy motocyklicy

jest to wrażenie negatywne, ale pozostaje wrażeniem. Podobnie jest z jazdą na jednym kole. Prawdziwi motocyklicy trzymają się jednak wszystkich prawnych reguł poruszania się na drogach.

* **Jak na tę motocyklową pasję Waldemara Rybaka, - „wariactwo” jak to pan określa - zapatrują się jego współpracownicy: lekarze, pielęgniarzy, salowe, w ogóle załoga szpitala?**

- Nierzadko z Warszawy, gdzie mieszkam, przyjeżdżam do pracy w mławskim szpitalu właśnie motocyklem. Początkowo budziło to zdziwienie, szczególnie w listopadzie przy temperaturze poniżej 10 stopni. Zdawałem sobie sprawę, że u niektórych osób, szczególnie z mojego pokolenia i starszych - a jest jeszcze wielu takich pracowników, pamiętających czasy PRL - mogło to budzić uczucie dezaprobaty, czy lekceważenia mojej osoby, jako dziwaka, który swoim zachowaniem degraduje rangę zajmowanego stanowiska, bo przecież dyrektorem poważnej instytucji powinien być

regul ekonomicznych. Coraz więcej z nich dostrzega potrzebę zachowania właściwych proporcji między pracą, życiem osobistym, aktywnością społeczną czy koniecznością posiadania jakichś pasji, czy zainteresowań, które pomagają kształtować swój wizerunek i dają szansę, aby nie zwirować w tym galopującym, zwirowanym świecie. To wszystko pozwala nam pokonywać kolejne granice i usuwać niepotrzebne bariery.

Wydaje mi się, że w ogromnej większości moje zainteresowania spotykały się z pozytywnym odbiorem społecznym i z satysfakcją muszę powiedzieć, że w rezultacie wśród załogi naszego szpitala ujawnili się zwolennicy motocyklizmu, posiadający własne maszyny, co jest niewątpliwie dodatkową wartością.

Rozmawiał

KRZYSZTOF JAKUBOWSKI

Integracja przy siatce

Drużyna reprezentującą Zespół Szkół nr 2 w Ciechanowie została zwycięzcą Ciechanowskiego Turnieju Nauczycieli i Pracowników Oświaty w piłce siatkowej, który odbył się w ostatnią sobotę, 22 kwietnia. W finale „Dwójka” pokonała reprezentację ciechanowskiego „Bema”. Trzecie miejsce przypadło Zespołowi Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego z Gołdki.

- To było wielkie święto sportu, a w szczególności siatkówki. Wszystkim drużynom dziękuję za udział i oczywiście gratuluję wyniku sportowego - powiedziała podczas wręczania pucharów i statuetek Barbara Kamińska, dyrektor SP nr 4 w Ciechanowie, której szkoła była organizatorem turnieju.

Na parkiecie miejskiej hali sportowej przy ulicy 17 Stycznia, na trzech boiskach, rywalizowało 10 drużyn. W sumie, w turnieju wzięło udział ponad 100 zawodniczek i zawodników. Już dawno tak dobrej frekwencji podczas rozgrywania „turnieju nauczycieli” nie

Najlepsza drużyna turnieju - Zespół Szkół nr 2 im. Adama Mickiewicza

było. Nie można było też narzekać na poziom sportowy. Przy siatce trwała zacięta rywalizacja o każdy punkt, a o ostatecznym wyniku często decydował tie-break.

Sobotni turniej nie tylko miał wymiar czysto sportowy. - Już w ubiegłorocznej edycji dało się dostrzec, że istnieje wielka potrzeba integracji naszego środowiska nauczycielskiego. Nie tylko pandemia, ale również inne czynniki spowodowały, że chcemy być ze sobą, mile spędzać

czas, porozmawiać, czy w końcu spotkać się - informuje Barbara Kamińska.

Reprezentanci ZS nr 2 obronili tytuł mistrzowski sprzed roku. W sobotę rozkręcili się powoli, by w decydujących momentach punktować rywali. Dramatyczny przebieg miało m.in. półfinałowe starcie „Dwójki” z SP Opinogóra. W dogrywce opinogórzanie byli jedną nogą w finale, po swojej stronie mieli dwie piłki meczowe. Jednak nie udało im „skończyć” doświadczonych

Walczone o każdą piłkę... nawet nogami

przeciwników, którzy najpierw odrobili straty, a następnie przechylili szalę zwycięstwa na swoją korzyść. W finale reprezentanci „Dwójki” pewnie wygrali w setach 2:0 z ZS nr 1 w Ciechanowie. O trzecie miejsce ZSCKR z Gołdki pokonał SP Opinogóra.

Za najbardziej wartościowych zawodników turnieju organizatorzy uznali Aleksandrę Czarnęcką i Szymona Ogonowskiego.

erM

Mazur ma patent na Juranda

W ostatnią sobotę w Sierpcu powtórzyła się sytuacja z pierwszej części rozgrywek. Zespół Juranda po raz drugi w tegorocznym sezonie uległ zawodnikom Mazura.

Porażka nie ma na razie większych konsekwencji. Zawodnicy z Ciechanowa pozostają liderem rozgrywek I ligi i są bliscy zagrania w „turnieju mistrzów”, który wyłoni przyszłoroczne drużyny ligi centralnej.

W Sierpcu gospodarze rozpoczęli z dużym animuszem. Nasi gracze razili nieskutečnością, w ciągu 6. minut rzucili zaledwie dwie bramki. Później było nieco lepiej, ale do przerwy to miejscowi nieznacznie prowadzili 15:13. Po zmia-

1. SCKS Jurand Ciechanów	19 45:12	617-468
2. AZS UW Warszawa	19 45:12	616-481
3. Orlen Wisła II Płock	19 45:12	602-525
4. Pabiks Impact Pabianice	19 40:17	630-553
5. Orleń Zwoleń	20 39:21	577-490
6. Mazur Sierpc	19 36:21	566-541
7. SMS ZPRP I Płock	20 27:33	631-546
8. KS Warszawianka	20 21:39	509-586
9. SPR Radzymin	20 16:44	464-631
10. AZS AWF Warszawa	19 15:42	515-584
11. Włókniarz Konstantynów	21 13:50	554-672
12. Trójka Ostrołęka	19 9:48	492-678

nie stron podopieczni Jakuba Olszewskiego zabrali się do odrabiania strat. Trzy bramki Patryka Dębca i dwie Bartosza Wojdaka pozwoliły wyjść na trzybramkowe prowadzenie. To był najlepszy moment w grze ciechanowskiej drużyny.

Bartosz Wojdak (z lewej) zdobywał bramki dla Juranda, ale jego zespół nie sprostał Mazurowi

Chwilę później ponownie skutecznie zaatakowali Wojdak do spółki z Dębem. W 39. minucie Jurand prowadził 20:16. Wydawało się, że rywale zostali przełamani, a Jurand dopisze na swoim koncie kolejną wygraną. Jednak miejscowi nie odpuścili. Odważnie ruszyli do przodu, zdobyli kolejne cztery bramki, a mecz zaczął się na nowo. W ostatnich pięciu minutach z zespołu Juranda opadły jakby siły. Przy wyniku 25:25 to zawodnicy Mazura zaczęli dyktować warunki gry - zdobyli kolejne trzy bramki. Nasi odpowiedzieli rzutami Wojdaka oraz Piotra Ruskowskiego, ale w dalszym ciągu utrzymywała się przewaga gospodarzy.

Mecz zakończył celnym rzutem Dębiec, ale ostatecznie ze zwycięstwa

i trzech punktów cieszyli się miejscowi. Jurand w dalszym ciągu pozostaje na pozycji lidera. Ma tyle samo punktów co goniące go AZS UW Warszawa i Orlen Wisła II Płock. Walka o wygranie ligi będzie zapewne trwała do ostatniej kolejki. W weekend majowy piłkarze ręczni odpoczywają. W meczu 20. kolejki Jurand zagra we własnej hali z 5. w tabeli Orleńkami Zwoleń.

Mazur Sierpc - Jurand Ciechanów 31:29 (15:13)

Jurand: Mrzejewski, Skowroński - Kosik, Karczewski 1, Lewkowicz 1, Wiszowaty, Rutkowski 1, Ruskowski 1, Mierzwicki 3, Smolarek 1, Wojdak 8, Budzich 2, Dębiec 9, Dobrzyński 2

Wyniki 19. kolejki: AZS AWF Warszawa - Pabiks Pabianice 28:36 (17:17), Warszawianka - Orlen II Płock 31:24 (19:9), SMS Płock - Włókniarz 35:26 (22:13), Orleń Zwoleń - Trójka Ostrołęka 34:20 (16:7), Mazur - Jurand 31:29 (15:13), Radzymin - AZS UW Warszawa 23:39 (9:21)

III liga

Liderzy tylko na chwilę

Dziwna przypadłość dopada reprezentantów Mławianki w tym sezonie. Gdy tylko zostają liderem rozgrywek, w kolejnym meczu notują przegraną. Tak też było w ostatnim pojedynku z rezerwami stołecznej Legii.

Goście zaczęli jak na lidera przystało. W 4. minucie Michał Stryjewski zagrał do Joao Odillona, popisał się mocnym uderzeniem pod poprzeczkę. Cezary Miszta (61 spotkań w polskiej ekstraklasie) nie miał żadnych szans żadnych szans na skuteczną interwencję.

Niestety niespełna minutę później był już remis. Piotr Piotrowski nie dał rady zatrzymać uderzenie z woleja Szymona Grądzewskiego. Mecz rozpoczął się na nowo - obie strony zaczęły poszukiwać kolejnych goli. Skuteczniejsza okazała się Legia. Po dośrodkowaniu z lewej Słoweniec Błażej Kramer (w dorobku występy m.in. na boiskach w Niemczech i Szwajcarii) dołożył umiejętności głowę.

Goście tworzyli sytuacje, ale Miszta wybronił dwa uderzenia najlepszego strzelca trzeciej ligi Mateusza Stryjewskiego. Natomiast w ostatniej akcji premierowej partii spotkania Odillon główkował minimalnie obok słupka. Po przerwie zdecydowanie groźniejsi w ofensywie byli legioniści. Efekt był taki, że w końcówce wyprowadzili dwa decydujące ciosy.

Maciej Komorowski walczył nawet z rozerwaną koszulką

1. ŁKS Łódź	25	47	55:30
2. Pogoń Grodzisk Maz.	25	47	47:28
3. Mławianka Mława	25	46	67:47
4. Legionovia Legionowo	25	44	52:33
5. Świt Nowy Dwór Maz.	25	44	45:31
6. Lechia Tomaszów Maz.	25	44	39:29
7. Legia II Warszawa	25	42	49:35
8. Unia Skierniewice	25	42	28:24
9. Jagiellonia II Białystok	24	39	50:33
10. Pilica Białobrzegi	25	31	32:41
11. Pelikan Łowicz	25	29	35:39
12. Broń Radom	25	29	43:49
13. Olimpia Zambrów	25	29	31:50
14. Sokół Ostrołęka	25	28	39:55
15. Błonia Błonie	25	22	24:47
16. Warta Sieradz	25	19	27:45
17. Concordia Elbląg	24	19	25:43
18. Ursus Warszawa	25	17	29:57

Legia II Warszawa - Mławianka Mława 4:1 (2:1)

Bramki: Grądzewski 5 i 77, Kramer 23, Maciejewski 83 - Joao Odillon 4

Mławianka: Piotrowski - Markowicz (60 Rutkowski), M. Rogalski, Komorowski, Skudynowski, Kostyk (68 Karol) Wybrańczyk, Tworek (60 Sobotka), Mateusz Stryjewski, Michał Stryjewski, Odillon (79 Kopacz)

25. kolejka: Jagiellonia II - Błonia 0:1, Legionovia - Pogoń 1:1, Unia - Pelikan 2:1, ŁKS II - Lechia 2:0, Concordia - Sokół 2:0, Olimpia

- Ursus 2:0, Pilica - Broń 3:1, Warta - Świt 1:2

26. kolejka (29-30 kwietnia): Błonia - Legia II, Mławianka - Warta (godz. 17), Świt - Pilica, Broń - Olimpia, Ursus - Concordia, Sokół - ŁKS II, Lechia - Unia, Pelikan - Legionovia, Pogoń - Jagiellonia II

GP

IV liga

24. kolejka: Hutnik Warszawa - Mazur Karczew 1:0, Mazovia Mińsk Maz. - MKS Przasnysz 3:0, Escola Warszawa - Żabkovia Żabki 0:4, Marcovia Marki - Oskar Przysucha 0:5, Narew Ostrołęka - Świt Staroźreby 1:2, Wisła II Płock - MKS Piaseczno 4:2, Wilga Garwolin - Mszczonowianka 1:0, KS Raszyn - KS CK Troszyn 4:2

1. Mazovia Mińsk Maz.	24	59	71:24
2. Victoria Sulejów	23	56	58:25
3. KS CK Troszyn	24	50	64:32
4. Wisła II Płock	24	45	66:43
5. Żabkovia Żabki	24	42	44:25
6. Mazur Karczew	24	40	46:27
7. Hutnik Warszawa	24	37	54:39
8. MKS Piaseczno	24	34	46:51
9. Oskar Przysucha	24	33	48:45
10. Wilga Garwolin	24	31	44:44
11. Mszczonowianka	23	27	37:44
12. Marcovia Marki	24	24	42:53
13. MKS Przasnysz	24	24	30:54
14. KS Raszyn	24	22	31:59
15. Narew Ostrołęka	24	20	36:51
16. Świt Staroźreby	23	17	27:71
17. Escola Warszawa	24	10	22:69

Przy szachownicy

14 kwietnia w siedzibie Państwowej Uczelni Zawodowej w Ciechanowie odbył się I turniej szachowy dla uczniów szkół średnich. W zawodach wystartowało 44 młodych szachistów. Zawody rozgrywano na dystansie 7 rund.

Po kilkugodzinnych zmaganiach wyłoniono zwycięzcę, którym okazał się Michał Maliszewski, uczeń I Liceum Ogólnokształcącego w Ciechanowie. Wszyscy uczestnicy biorący udział w turnieju otrzymali dyplomy i drobne upo-

minki. Pięciu najlepszych szachistów, wszyscy z I LO, otrzymało z rąk Rektora Uczelni dr. inż. Grzegorza Koca nagrody pieniężne, a zwycięzca dodatkowo okazał puchar.

Organizatorzy, widząc zapał graczy i chęć uczestnictwa w kolejnych zawodach zapowiedzieli, że będą kontynuować rozgrywki w najbliższej przyszłości.

Najlepsza „piątka” turnieju: 1. Michał Maliszewski, 2. Stanisław Kącki, 3. Jakub Mossakowski, 4. Szymon Mądry, 5. Krzysztof Kurbanow.

erM

Uczestnicy turnieju szachowego przed siedzibą PUZ w Ciechanowie

Piąta liga

Żbik bliski sprawienia sensacji

W niedzielę w Warszawie piłkarze Żbika Nasielsk byli bliscy sprawienia niespodzianki. W rywalizacji z KTS Wesoła Warszawa (wszystkie wygrane w rozgrywkach V ligi), murowanym kandydatem do awansu, nasielszczanie nie odstawali od zespołu naszpikowanego byłymi reprezentantami kraju (Kosecki, Lewczuk, Burkhardt). Decydującego gola o wygranej warszawian zdobył z rzutu wolnego były zawodnik Legii Warszawa Marcin Burkhardt.

wygraną z rzędu. Tym razem okazali się lepsi od konkurentów z Żuromina. Jedną z bramek strzelił skuteczny w ostatnim czasie Maciej Traczewski. Dla napastnika makowian to już trzynasta bramka w sezonie. Nie otworzył jednak wyniku rywalizacji – ten zaszczyt przypadł w udziale Kacprowi Małkiewiczowi. Ostatecznie zakończył bój z dubletem na koncie. Rywale przebudzili się dopiero przy stanie 3:0. Trafienie Adriana Kulwickiego i Miłosza Zawadzkiego pozwoliło jedynie zmniejszyć rozmiar kolejnej przegranej (już siedemnasta w sezonie).

Na fali wznoszącej płyną piłkarze Nadnarwianki Pułtusk. Na boisku w Wołominie pułtuszczenie z łatwością

Żbik Nasielsk był bliski sprawienia niespodzianki w Warszawie

precyzyjnie i gdyby nie dobitka Emila Żółtka z interwencją zdążyłby bramkarz Skry. Po zmianie stron strzał zza pola karnego piłkarza Skry zaskoczył Rafała Olszewskiego i był już remis. Dziesięć minut później dośrodkowanie z lewej strony boiska odnalazło adresata. Fili-granowy Marcin Tomczak odnalazł się w karnym gości i uderzeniem z głowy

zdołał drugą bramkę. Ostatni kwadrans gospodarze grali w osłabieniu, za kolejny faul za boiska wyleciał Mateusz Sańko. Grając w 10., miejscowi zdobyli trzeciego gola. W obrębie szesnastki faulowany był rezerwowi Marcin Klonowski, a doświadczony Łukasz Barankiewicz (z konieczności grał w tym meczu na stoperze) celnie wykonał rzut karny.

1. KTS Wesoła Warszawa	20	60	107:7
2. Sokół Serock	19	36	50:27
3. Okęcie Warszawa	19	34	48:30
4. MKS Ciechanów	19	32	34:32
5. Nadnarwianka Pułtusk	20	32	38:32
6. Polonia II Warszawa	20	31	42:23
7. Drukarz Warszawa	19	31	38:30
8. Makowianka Maków Maz.	20	30	41:53
9. Unia Warszawa	20	25	27:34
10. Żbik Nasielsk	20	25	43:52
11. Huragan Wołomin	19	23	34:31
12. PAF Płońsk	20	23	32:49
13. Amator Maszewo	19	21	26:46
14. Wkra Żuromin	20	7	23:77
15. Skra Drobina	20	7	24:82

W końcówce piłkarzy z Drobina zdobyli jeszcze drugiego gola, chociaż wcześniej nie wykorzystali znakomitej okazji sam na sam z Olszewskim.

erM

21. kolejka (22-23 kwietnia): Polonia II – Unia 1:0, KTS Wesoła – Żbik 1:0, Makowianka – Wkra 3:2, Drukarz – PAF 4:2, MKS Ciechanów – Skra 3:2, Huragan – Nadnarwianka 0:3, Amator – Okęcie 2:0, Sokół – pauza

22. kolejka (29-30 kwietnia): Unia – Amator, Okęcie – Huragan, Nadnarwianka – MKS Ciechanów, Skra – Drukarz, PAF – Sokół, Wkra – KTS Wesoła, Żbik – Polonia II, Makowianka – pauza

Przy piłce Mateusz Matusiak

Na jesieni w Nasielsku piłkarze KTS-u wbił Żbikowi aż 9 bramek. Jakże odmienny przebieg miało ostatnie starcie na stadionie Hutnika. Co prawda gospodarze przeważali, kilka razy obili poprzeczkę i słupek bramki gości, ale w ostatecznym rozrachunku byli od 10. zespołu tylko V ligi zaledwie lepsi o gola.

Runda wiosenna należy do piłkarzy z Makowa Mazowieckiego. W sobotnie przedpołudnie podopieczni Włodzimierza Kownackiego świętowali третią

wypunktowali tamtejszy Huragan. Na listę strzelców wpisali się Gerard Gemza, Piotr Bobowski i Nico Wouters (15 gol w rozgrywkach).

W niedzielę przy ulicy 3 Maja w Ciechanowie MKS podejmował przedostatnią w tabeli Skrę Drobina. Senny i trochę piknikowy poziom całego meczu wynagrodziło 5 bramek. O pierwszej nawet byśmy nie wspomnieli, gdyby nie bramka (dosłownie wepchnięta) strzelona przez gospodarzy. W sytuacji sam na sam Mateusz Sańko uderzył niezbyt

A klasa

Szczyt dla Opii

Piłkarze z Opinogóry tym razem okazali się lepsi od rezerw czwartoligowej Narwi Ostrołęka. Tempa w rundzie wiosennej nie zwalnia także beniaminek ze Słoszewa.

Opia otworzyła wynik zmagania w 26. minucie. Celnym uderzeniem popisał się niezawodny Adrian Kaczorek. Po przerwie do bramki trafił Damian Matusiak. Wydawało się, że losy rywalizacji zostały już rozstrzygnięte. Narew jednak nie zamierzała odpuszczać – po godzinie gry zaliczyła kontaktowe trafienie. Opia dowiodła skromną przewagę do ostatniego gwizdka arbitra.

Czwarty z rzędu sukces zanotował beniaminek ze Słoszewa. Tym razem Gładiator okazał się lepszy od konkurentów z Chorzela. Rola strzelców przypadła w udziale Jarosławowi Brzezińskiemu i Piotrowi Majrzechowi (rywale wbił także samobójca).

18. kolejka (22-23 kwietnia): Krasnosielc – Orleń – przelozony na 26 kwietnia, Różan – GKS Łyse 2:0,

Gładiator – Orzyc 3:1, Bartnik – Tamka 4:2, Opia – Narew II 2:1, Ołdaki – GKS Pokrzywnica 4:0, Pelta – Orzeł 1:2

19. kolejka (29-30 kwietnia): Pelta – Różan, Orzeł – Orleń, Krasnosielc – Ołdaki, GKS Pokrzywnica – Opia, Narew II – Bartnik, Tamka – Gładiator, Orzyc – GKS Łyse

GP

1. ULKS Ołdaki	18	46	67:24
2. Opia Opinogóra	18	43	71:25
3. Narew II Ostrołęka	18	39	52:24
4. Bartnik Myszyniec	18	35	61:29
5. GKS Łyse	18	25	45:35
6. GKS Pokrzywnica	18	25	40:50
7. GUKS Krasnosielc	17	24	32:43
8. Orzeł Sypniewo	18	22	41:39
9. Orzyc Chorzela	18	21	38:48
10. FC 2012 Różan	18	20	34:45
11. Tamka Dzierzgowo	18	20	38:52
12. Orleń Baboszewo	17	17	32:38
13. Gładiator Słoszewo	18	14	25:73
14. Pelta Karniewo	18	10	22:77

Liga okręgowa

Cuda w Bieżuniu

W najlepszej formie w lidze okręgowej, obok lidera, znajdują się zawodnicy z Nowego Miasta. Niepokonani od ośmiu pojedynków, w pięciu kolejnych notują kolejne zwycięstwa. Tym razem wypunktowali konkurentów ze Strzegowa.

GKS okazał się bezradny w sobotnim pojedynku. Owszem próbował walczyć, ale żelazna defensywa gości nie pozwoliła na strzelenie choćby jednego gola. Z kolei Sona wyprowadziła dwa ciosy. Z dubletem na koncie wrócił do domu Bartosz Chrzyszczewski.

Korona Szydłowo rozegrała już wszystkie derbowe spotkania na szczeblu powiatu. Wygrała siedem z nich – rewanż z Konopianką przyniósł kolejne wysokie zwycięstwo. Bramki zaczęły padać w ostatnim kwadransie rywalizacji. Gdy w końcu Marcin Kućko otworzył wynik batalii, w ślad za nim poszli Artur Gawęda (dublet) i Kamil Głowacki.

Kolejny efektowny triumf zanotowali bieżunianie. W rywalizacji z Kurpikiem Kadzidło zaliczyli aż pół tuzina trafień. Po osiemnastu minutach przegrywali na swoim boisku 1:3. Nie odpuszcili, wyprowadzając pięć skutecznych ciosów. Efekt był taki, że na przerwę schodzili z prowadzeniem 6:3. Czterema

1. Wkra Bieżuń	21	52	72:30
2. Kryształ Głinojeck	21	47	64:35
3. Korona Szydłowo	21	46	73:29
4. Rzekunianka Rzekuń	21	44	54:29
5. KS Ostrovia Ostrów Maz.	21	37	48:34
6. Sona Nowe Miasto	21	37	43:40
7. Kurpiak Kadzidło	21	30	47:45
8. GKS Strzegowo	21	28	47:42
9. Mazur Ojrzeń	21	28	38:44
10. GKS Gumino	21	27	47:49
11. Konopianka Konopki	21	22	43:50
12. Wkra Sochocin	21	21	23:54
13. Wkra Radzanów	21	19	35:52
14. Wymakracz Długosiodło	21	16	32:59
15. KS Wąsewo	21	16	21:51
16. Korona Karolinowo	21	8	21:65

trafieniami mógł się pochwalić Michał Dziegielewski.

GP

21. kolejka (22-23 kwietnia): Wkra B. – Kurpiak 6:3, Ostrovia – Wymakracz 2:0, Konopianka – Korona Sz. 0:4, Wkra S. – Kryształ 0:1, GKS Strzegowo – Sona 0:2, Wkra R. – Korona K. 3:2, Rzekunianka – KS Wąsewo 2:2, GKS Gumino – Mazur 2:2

22. kolejka (29-30 kwietnia): Kurpiak – GKS Gumino, Mazur – Rzekunianka, Wąsewo – Wkra R., Korona K. – GKS Strzegowo, Sona – Wkra S., Kryształ – Konopianka, Korona Sz. – Ostrovia, Wymakracz – Wkra B.

Piłkarze z Opinogóry wygrali u siebie ważny mecz z rezerwami Narwi

B klasa

Przełamanie outsidera

Na pauzie Mławianki skorzystały ekipy ze ścisłej czołówki. Zarówno rezerwy PAF jak i Żak Szreńsk nie miały problemów z sięgnięciem po komplet punktów.

Płońszczanie rozbili na swoim terenie konkurentów z Nasielska. Hat-trick skompletował Kamil Ostapowski, dublet wpadł na konto Bartosza Gorczyńskiego.

W starciu dwóch outsiderów lepsza się okazała się Wieczfnianka. To

1. Mławianka II Mława	10	28	58:9
2. PAF II Płońsk	11	27	43:20
3. Żak Szreńsk	11	25	33:21
4. Wkra Ciekryn	11	14	25:26
5. Boruta Kuczbork	11	14	20:21
6. Gryf Kownaty Żądowe	11	15	28:33
7. MKS II Ciechanów	10	12	20:29
8. Żbik II Nasielsk	11	12	29:46
9. Jutrzenka Unieck	11	7	15:32
10. Wieczfnianka	11	4	16:50

premierowy sukces zespołu z Wieczfnia Kościelnej w bieżących rozgrywkach.

Dwa trafienie zaliczył Grzegorz Jędrzejak, gola dołożył Mateusz Benecki.

GP

11. kolejka (22-23 kwietnia): PAF II – Żbik II 7:1, Jutrzenka – Wieczfnianka 0:1, Mławianka II – MKS II Ciechanów – przelozony na inny termin, Boruta – Gryf 0:2, Żak – Wkra

12. kolejka (29 – 30 kwietnia): Mławianka II – Gryf, Żbik II – Żak, Wkra – Boruta, MKS II – Jutrzenka, Wieczfnianka – PAF II

XI Ogólnopolski Konkurs Wokalny im. Zdzisława Skwary w Mławie i Olsztynie

„Powinniście jeszcze ciężiej pracować”

Jury XI. Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. Zdzisława Skwary, który zakończył się koncertem laureatów w sali im. Witolda Gębickiego Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Andrzeja Krzanowskiego w Mławie, wyjątkowo nie przyznało pierwszych nagród.

Przewodniczący komisji oceniającej, prof. Tadeusz Pszonka z Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, znany zarówno jako pedagog i śpiewak, jak i organizator prestiżowych imprez, m.in. w charakterze dyrektora artystycznego Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Jana Kiepury w Krynicy Zdroju, nie ukrywał, że może to być decyzja „zaskakująca”.

Dziewięć laureatów

Prof. Pszonka od początku mławskiego konkursu jest jednym z jednym z jego jurorów.

– W takiej sytuacji zawsze mam dylemat, co i jak powiedzieć. Z jednej strony – żeby powiedzieć prawdę, a z drugiej – żeby pochwalić – przyznał, zanim podsumował tegoroczne zmagania. Przyznał też, że werdykt nie był łatwy. Tak czy inaczej, ma być sygnałem dla młodych śpiewaków, że „trzeba jeszcze ciężiej pracować”. Zdaniem profesora, interpretacja utworów była bardzo dobra, gorsza – technika. – Chcemy, aby dyplom laureata tego konkursu kojarzył się wysokim poziomem artystycznym – zaznaczył przewodniczący. Dodał: – Jeśli te nagrody państwu pomogą w ocenie samych siebie, jeśli wam podpowiedzą, co robić dalej, to jest to nasze wspólne zwycięstwo. Po to są konkursy.

W kategorii uczniów średnich szkół muzycznych (do 23. roku życia) drugą nagrodę zdobyli **Julia Trojanowska** (Włocławek) i **Filip Wesolowski** (Mława), a trzecią – **Cezary Baca** (Toruń) i **Hanna Rogoża** (Warszawa).

W drugiej grupie, studentów i absolwentów wyższych szkół muzycznych (młodzież w wieku do 30 lat), jury przyznało drugie miejsce **Annie Bala-wender** (Kraków), trzecie – **Valerii Boichenko** i **Marii Kopińskiej** (obie z Warszawy), wyróżnienie – Antoninie Kiepuszewskiej (Warszawa), a dyplom finalisty – Dominice Cieślak (Bydgoszcz).

Konkurs przebiegał w trzech etapach. Pierwszy stanowiły eliminacje przeprowadzone na przełomie marca i kwietnia w trybie on-line. W efekcie do dalszych zmagania zakwalifikowano w sumie 29 osób. Drugi etap z ich udziałem odbywał się już na żywo, miejscem przesłuchań, otwartym dla publiczności, była siedziba mławskiej PSM. Z tego grona wybrano najlepszych, którzy następnie egzamin ze swoich umiejętności składali w Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie – z towarzyszeniem orkiestry.

Zadanie uczniów i studentów (absolwentów) polegało na zaśpiewaniu wybranych przez siebie arii ze znanych oper, m.in. Wolfganda Amadeusza Mozarta, Stanisława Moniuszki, Giacomo Pucciniego, Ludomira Różyckiego, Piotra Czajkowskiego czy Feliksa Nowowiejskiego.

Sukces mławianina

W tej edycji konkursu gospodarzy, czyli mławską PSM, reprezentowało czworo uczniów: Dawid Dobrowolski, Aleksandra Mizeria, Patrycja Sędrowska i Filip Wesolowski. Piątym przedstawicielem tutejszego środowiska był Michał Kukliński, który jednak ze względu na swój wiek został zaliczony do kategorii studentów.

Filip Wesolowski śpiewa z towarzyszeniem orkiestry Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii w Olsztynie

Z tego grona niewątpliwym sukcesem odniósł, uzyskując drugą nagrodę, Filip Wesolowski, uczeń trzeciej klasy tej szkoły II stopnia i jednocześnie miejscowego I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Wyspiańskiego. Nie jest to jego pierwsze znaczące osiągnięcie. W ubiegłym roku otrzymał wyróżnienie na Ogólnopolskim Festiwalu Wokalnym im. Marii Stankowej w Olsztynie.

– Bardzo zdolny, a do tego ambitny i pracowity. Śpiewa i gra na kilku instrumentach – chwali go jego nauczyciel śpiewu Michał Gogolewski.

Filip rozpoczął edukację w mławskiej PSM w klasie fortepianu. Użytkowski świadectwo ukończenia szkoły I stopnia, przeniósł się do klasy wokalnej. Mówi, że stało się to spontanicznie, a w każdym razie nie żałuje tej decyzji.

Więcej, o ambicjach i rozległości jego zainteresowań artystycznych świadczy również to, uczył się on w klasie puzonu w PSM I stopnia w Przasnyszu, teraz kontynuuje tam naukę w klasie tuby.

lewskiego, wystawionej przez mławską PSM. Niebawem wystąpi w kolejnym przedstawieniu przygotowywanym przez zespół tej placówki – w „Balu w Sovoyu” Paula Abrahama.

Za rok Filip będzie zdawał egzamin maturalny. Zamierza studiować wokalistykę na jednej z wyższych uczelni muzycznych.

Nawiasem mówiąc, jego brat Piotr, absolwent PSM w Mławie, z powodzeniem prowadzi Młodzieżową Orkiestrę Dęta w Wieżni Kościelnej.

Ceniony konkurs

Konkurs im. Zdzisława Skwary to cenią tego typu impreza w kraju. Organizowany jest przez tutejszą Państwową Szkołę Muzyczną we współpracy z Warmińsko-Mazurską Filharmonią. Tegorocznej edycji patronowali mu marszałek województwa Adam Struzik, burmistrz Sławomir Kowalewski i starosta Jerzy Rakowski. Sponsorowały go

Pytany o to, jak godzi naukę w kilku szkołach, odpowiada, że jest to możliwe pod warunkiem, że się pracuje od rana do wieczora.

Do tego Filip Wesolowski w zeszłym roku zagrał w jedną z ról w operze „Cud mniemany, czyli krakowiacy i górale” Wojciecha Bogusławskiego, w reżyserii Michała Gogo-

samorządy miejski i powiatowy, a także firmy: Agro Artim, Cedrob i Curtis Development. Dzięki temu laureaci dostali nagrody, rzeczy potrzebne im w rozwoju artystycznym.

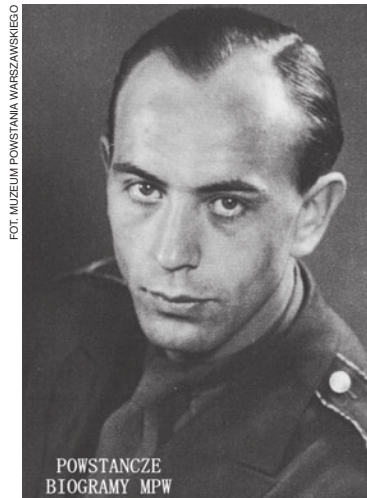
O randze tego konkursu świadczy również skład jego jurorów. Ostatnio to grono tworzyli, nie licząc prof. Tadeusza Pszonki, profesorowie: Beata Zawadzka – Kłos z Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi oraz Jolanta Janucik z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Ten zespół uzupełniali wspomniany Michał Gogolewski (kierownik organizacyjny) i Wilhelm Taraszkiewicz (sekretarz), dyrektor mławskiej PSM.

Śpiewak, muzyk, żołnierz

Ten konkurs jest swego rodzaju wyrazem wdzięczności dla Zdzisława Skwary (Mława potrafi pamiętać). Patron związał się z miejscową szkołą muzyczną już u schyłku swego życia, utworzył w niej sekcję wokalną i był jej nauczycielem przez 14 lat (1993 – 2007). Wychował tu tak znanych dziś śpiewaków, jak Iwona Sobotka, Anna Fabrello czy Robert Szpregiel. Te tradycje kontynuuje Michał Gogolewski.

Z panem Zdzisławem Skwarą miałem zaszczyt rozmawiać. Imponował mi swoją kulturą osobistą, taktem, a przede wszystkim skromnością. W pamięci jednego mławianina zapisał się jako „starszy pan z Warszawy, który dojeżdżał tu pociągami, by uczyć młodzież”.

Jest to człowiek o niezwykle bogatej biografii. Urodzony w Warszawie o 1920 roku, należał do owego pokolenia Kolumbów. Swoje życie opisał w książce „Z piosenką i pistoletem przez wojnę” (2004), a także na łamach „Ziemi Zawkrzeńskiej” (2001).

Zdzisław Skwara w mundurze kpr. podch. AK

We wrześniu 1939 roku Zdzisław Skwara, wówczas pracownik Wytwórni Amunicji nr 1 „Fort Bema” w Warszawie dostał rozkaz ewakuacji na Wschód, miał dotrzeć do równego, gdzie planowano wznowienie produkcji przez tę fabrykę. W trakcie tej wędrówki dostał się do niewoli sowieckiej. Kika miesięcy potem w Brześciu został przekazany (wymieniony) stronie niemieckiej. Trafił do stalagu w Bawarii. Udało mu się jednak wrócić do okupowanej Warszawy. Wstąpił do Armii Krajowej, walczył w powstaniu, po jego kapitulacji znowu znalazł się w niewoli niemieckiej.

Po II wojnie światowej ukończył stołeczną Państwową Szkołę Muzyczną II st. im. Józefa Elsnera, a następnie był w niej długoletnim nauczycielem. Założył Zespół Muzyki Dawnej Canor Anticus. Zmarł w 2009 r., spoczywa na Cmentarzu Komunalnym Północnym w Warszawie. **K.J.**

Laureaci konkursu na scenie sali koncertowej mławskiej PSM

**WYRUSZ Z NAMI
W MUZYCZNĄ PODRÓŻ!**

przystanek muzyka

PREMIERA: ŚRODA 22:35

POWTÓRKI: WTOREK 15:20

15 lat
T V S

Płońsk

Wieczór z operetką

W poniedziałek, **8 maja o godz. 18.00** Miejskie Centrum Kultury w Płońsku zaprasza do sali widowiskowo-kinowej na prawdziwą muzyczną ucztę pn. **Majowy wieczór z operetką**. Wystąpią: **Iwona Siwiec** – sopran, **Aleksandra Novina-Chacińska** – sopran, **Paweł Kucharczyk** – tenor oraz **Ewa Szpakowska** – fortepian.

Bilety - 30 zł do nabycia w kasie MCK oraz na www.mckplonsk.pl.

Początek sprzedaży od **26 kwietnia, od godz. 14.30**.

**MAJOWY WIECZÓR
z OPERETKĄ**

8 maja 2023 godz. 18.00
sala widowiskowo-kinowa MCK

Wystąpią:
Iwona Siwiec – sopran
Aleksandra Novina-Chacińska – sopran
Paweł Kucharczyk – tenor
Ewa Szpakowska – fortepian

Bilety - 30 zł
do nabycia w kasie MCK oraz na www.mckplonsk.pl
/początek sprzedaży od 26.04.2023 od godz. 14.30/

Organizator:
MIĘSKIE CENTRUM KULTURY PŁOŃSK

O kobietach, które walczyły o siebie

Rozmowa z **Ewą Sobieniewską**, tłumaczką, polonistką, autorką powieści „Srebrne wrzeciono”, nagrodzonej przez jurorów w konkursie „Książki Roku 2022” w kategorii „z historią w tle”

*** Głównymi bohaterkami „Srebrnego wrzeciona” są: oskarżona o czary chłopka Vaiva i szlachcianka Wiktoria Słoczyńska, córka powstańca listopadowego. Każda z nich chce o sobie decydować, każda znajduje w sobie siłę. Czy pojawiły się w twojej wyobraźni jednocześnie?**

- Najpierw pojawiła się historia Wiktorii, zaś historia Vaivy narodziła się rok później, gdy podczas czytania książki o obyczajach natrafiłam na bardzo ciekawą informację, która cudownie uruchomiła moją wyobraźnię.

*** Jak kreowało ci się losy bohaterki?**

- Historia Vaivy właściwie pisała się sama. Wielką przyjemnością sprawiło mi stylizowanie narracji na ludową gawędę. Natomiast opowieść o Wiktorii wymagała już znacznie więcej pracy, chociaż oczywiście wymyślanie losów bohaterki było przyjemnością.

*** Oprócz tych kobiet odnajdujemy całą galerię postaci. Które z nich są tobie szczególnie bliskie? Czy właśnie Litwinka Vaiva i żyjąca dwieście lat później Wiktoria?**

- Pierwszoplanowe bohaterki są dla mnie najważniejsze, ponieważ niosą fabułę i główne przesłanie książki, ale bliscy są mi także bohaterowie drugoplanowi, w tym czarne charaktery, bo dzięki nim można zbudować w tekście napięcie.

*** Mówi się o debiutach, że autorka daje swoje cechy postaciom. Jak to jest u ciebie?**

- Pewnie coś w tym jest. Wiktoria nie jest mną, ale jej system wartości jest zbliżony z moim, poza tym łączy nas wielka miłość do przyrody, zwierząt i swojego miejsca na ziemi.

*** Akcja powieści toczy się wartko, w różnych stuleciach i miejscach. Taka konstrukcja powieści to wyzwanie, któremu podołałaś z sukcesem. Skąd pomysł na nią?**

Dziękuję za takie miłe słowa. Historia Vaivy na początku miała być tylko legendą przekazywaną sobie przez miejscowych, ale w pewnym momencie stwierdziłam, że ciekawie będzie pokazać jej losy. Ja bardzo lubię dwie płaszczyzny czasowe w powieściach.

*** Czym kierowałaś się przy wyborze czasu i miejsca akcji?**

- Osobistymi preferencjami (śmiech). Wątek Wiktorii musiałam umieścić między powstańcami. Na początku miały być to lata czterdzieste XIX w. Kiedy pojawił się pomysł na serię, przesunęłam nieco lata, bo w trzecim tomie ważną rolę odegra powstanie styczniowe. Historię Vaivy musiałam umieścić w czasach, gdy najczęściej plonęły stosy, na których ginęły rzekome czarownice. W Polsce nie było to częste zjawisko, ale jednak zdarzało się, stąd pierwsza połowa XVII w. Jeśli chodzi o miejsca akcji, opisałam te, które są mi najdroższe. Ziemia świętokrzyska to moje rodzinne strony. Niedaleko wsi, gdzie mieszkała moja babcia, znajdował się piękny majątek, nazywany sandomierskim Soplicowem. Niestety zaraz po wojnie okazały dwór został rozebrany, a do dzisiejszych czasów przetrwało jedynie trochę drzew w parku. Na miejscu dawnego ogrodu stoi teraz zakład produkcyjny, który potwornie zeszpecił to miejsce. Natomiast Wilno pojawiło się w powieści, ponieważ spędziłam tam najpiękniejszy rok życia. Miałam to szczęście, że studiowałam na tym samym uniwersytecie, co Adam Mickiewicz i Czesław Miłosz, mogłam się sycić atmosferą Wilna, poznawać jego bogatą historię i liczne legendy. Z przyjemnością bym tam wróciła.

*** Rozumiem twoją fascynację Wilnem i zainteresowanie przeszłością.**

FOT. ARCHIWUM EWY SOBIENIEWSKIEJ

Z wątkiem historycznym przeplatają się w twojej książce i inne: obyczajowy, miłosno-romansowy, sensacyjny, psychologiczny, a czytelnik razem z bohaterami przeżywa rozmaite emocje. Który z wątków najłatwiej ci się pisało, a który najtrudniej?

- Myślę, że wszystkie pisało się podobnie. Dla mnie bardzo ważny był wątek psychologiczny, chociaż czytelnik może go nawet nie zauważać. A jednak w powieści jest dużo symboliki. Na przykład w pewnym momencie swojego życia jedna z bohaterek na swojej drodze spotyka trzy kobiety – dziewczynkę, kobietę dojrzałą i staruszkę. Można ten fragment odczytać dosłownie albo jako symboliczne ukazanie kobiecej mocy na trzech etapach życia: młodości, dojrzałości i starości. Kiedy bohaterka śni o węzach albo cierpi z powodu niewytłumaczalnego zimna to też ma to swoje psychologiczne uzasadnienie.

*** Tworzysz wiarygodne postacie, ale też dbasz o szczegół. Zostały zachowane realia historyczne, a język jest nieco stylizowany na dawny. Jak się przygotowywałaś, by móc tak pisać?**

- Dużo czytałam. Starałam się jak najlepiej poznać epoki, o których zamierałam pisać. Chciałam dowiedzieć się, jak mieszkało, jak się ubierało, co robiono w czasie wolnym. Sprawdzalam, jakie były ludowe metody leczenia w wieku XVII itp. Czytałam również wspomnienia i pamiętniki z XIX w.

*** W przeszłość przenosi nas już sam tytuł „Srebrne wrzeciono” i intryguje. Co było najpierw: on czy pomysł na książkę?**

- Najpierw był pomysł na książkę. Potem pojawił się tytuł, będący symbolem kobiecej mocy, którą można próbować stłamsić, ale której nie można zniszczyć. To także symbol brania losu we własne ręce, zachęta, by nadawać rytm swym dniom.

*** Jak twoja książka została przyjęta przez czytelników i czytelników? Mnie urzekła, tak jak czytane wcześniej fragmenty. Mimo jej objętości, a liczy prawie pięćset stron, przeczytałam ją w dwa wieczory.**

- Sądząc po recenzjach, została przyjęta bardzo dobrze. Większość blogerek literackich umieściła książkę w swoich zestawieniach najlepszych książek 2022 r., co jest olbrzymim zaszczytem. To proza o kobietach, które w niesprzyjających czasach potrafiły zawalczyć o siebie, o miłość, o przyszłość. To opowieść o podnoszeniu się po klęskach, zgrubnej namietności i tęsknocie za domem.

*** Książkę dedykowałaś rodzicom. Czy to oni wprowadzili cię w świat literatury?**

- Książkę zadeedykowałam swoim rodzicom, bo są moją największą miłością, moim wsparciem i siłą. To dzięki mojej mamie, utalentowanej humanistce, poznałam piękno literatury, przyrody i Wilna. Rodzice w bardzo trudnych czasach, gdy wszystkiego w sklepach brakowało, stworzyli dom, gdzie musiały być dobra kultura: książki, pianino, obrazy, płyty winylowe. To, kim jestem, zawdzięczam właśnie rodzicom.

*** „Srebrne wrzeciono” to saga o kobietach, a właściwie jej początek. Kiedy ukaże się jej kolejna część? Nad czym obecnie pracujesz i co masz w dalszych planach?**

- Kolejna część ukaże się na jesieni. Kto nie przeczytał pierwszego tomu, będzie mógł spokojnie zacząć od tomu drugiego. Cały czas pracuję nad drugą książką, w której też będą dwa plany czasowe. Zamierzam napisać jeszcze kolejne cztery tomy sagi, więc dużo pracy przede mną (uśmiech). Korzystając z okazji, redakcji „TC” i czytelnikom życzę pięknych, bogatych w zwyczaje, radosnych świąt Wielkanocy oraz wielu dobrych lektur.

Rozmawiała
IZABELA KOKA

Książka dla Ciebie

Piotr Gajdziński Sierociniec janczarów

Do Wolsztyna, niewielkiej miejscowości w zachodniej Wielkopolsce, na zjazd z okazji rocznicy matury przyjeżdża dziennikarz Rafał Terlecki.

Paweł Zdanowski, jeden z dawnych szkolnych kolegów, próbuje go zainteresować sprawą brutalnego morderstwa popełnionego w miasteczku dwa lata wcześniej. Ofiarą była szesnastoletnia dziewczyna, której zmasakrowane ciało znaleziono na terenie ogródków działkowych.

Zabójca trafił do więzienia, ale wydaje się, że ta wstrząsająca historia ma szersze tło i sięga czasów przedwojennych.

Wkrótce na jaw wychodzą przerażające fakty. W toku dziennikarskiego śledztwa Terlecki odkrywa, że przed kilkudziesięciu laty w Wolsztynie dochodziło do zbrodni ludzko przypominających morderstwo szesnastoletniej Joli.

Sytuacja się komplikuje, bo wśród archiwalnych dokumentów Rafał natrafia na dobrze znane mu nazwiska. Jaką rolę w tej historii mógł odegrać jego własny ojciec i ojciec Pawła? Jakie znaczenie dla śledztwa mają losy pewnego opętanego księdza? Prawda okazuje się szokująca.

Abby Jimenez To nie może się udać

Nowa książka autorki „To tylko przyjaciół” – Bestsellera Empiku 2020! „To nie może się udać” to zabawna, podnosząca na duchu i wciągająca historia o próbie zamiany życia, które przypadło nam w udziale, na takie, którego się naprawdę pragniemy.

Zycie Alexis Montgomery zostaje wywrócone do góry nogami z powodu pewnego zwariowanego zakładu, pysznej kanapki z grillowanym serem i małej kóźki w pizamce.

A tak naprawdę z powodu Daniela Granta, niemożliwie seksownego i wyluzowanego stolarza, młodszego od niej o dziesięć lat i będącego całkowitym przeciwnieństwem wielkomięskiej elegancji, jaką jest Alexis.

Wydałoby się, że wszystko ich dzieli, a jednak chemia między nimi jest niezaprzeczalna. Bogaci i wpływowi rodzice chcieliby, żeby Alexis zgodnie z rodzinną tradycją została światowej sławy chirurgiem. Ale ona wcale nie pragnie sławy. Wystarczy jej praca lekarki na oddziale urazowym. A każda chwila spędzona z Danielem i społecznością małego miasteczka, w którym on mieszka, uświadamia Alexis, co jest naprawdę ważne w życiu.

Jeśli jednak ich związek stanie się czymś więcej niż przelotnym romansem, młoda lekarka będzie musiała odrzucić rodzinne dziedzictwo. Alexis uważa za niemożliwe wprowadzenie Daniela do swojego świata, ale też nie potrafi wyrzec się szczęścia, które on jej daje. Czy mimo tylu różnic uda im się stworzyć trwały związek?

W Muzeum Romantyzmu w Opinogórze tradycyjnie...

Imieniny Zygmunta

Jak co roku 2 maja Muzeum Romantyzmu zaprasza na Imieniny Zygmunta. Tym razem o godz. 16.00 we Dworze Krasińskich odbędzie się wernisaż wystawy „SŁOWOBRAZY & ROMANTYCZNOŚĆ”, której będzie towarzyszył panel dyskusyjny.

Temat dotyczy szeroko rozumianego związku słowa i obrazu, sztuk wizualnych oraz literatury, powiązania litery, tekstu z obrazem, treści z formą.

Zaproszeni artyści różnych pokoleń, z jedynastu różnych ośrodków – uniwersyteckich, akademickich oraz kultury z Polski i zagranicy, odnoszą się w odmienny sposób do tematu,

ukazując widzom szerokie spektrum interpretacji. Prezentowane są więc książki artystyczne, ilustracje lub prace inspirowane utworami literackimi, ale także takie, których autorzy tworzą własne znaki graficzne, malarskie oraz ich znaczenia. Szczególny aspekt związku tekstu i obrazu stanowią logotypy, grafiki, czy też instalacje z motywem liter. Niektórzy z artystów wykorzystują do tworzenia obrazów własne teksty lub

wiersze, które stanowią integralną część dzieła. Bezpośredni zapis pozawerbalnych treści pojawia się w pracach wykorzystujących gest w procesie twórczym, czy też w graficznych portretach. Zaskakującym, ale też ważnym dopełnieniem rozważań o przekazie treści w obrazie są prace o charakterze kontemplatywnym, które opowiadają o milczeniu.

Całość wystawy stanowi przekrój różnych postaw artystycznych, odniesień do słowa i obrazu za pomocą odmiennych mediów cyfrowych oraz analogowych.

Istotnym elementem wydarzenia będzie spotkanie z lokalnym związkiem literatów, czytanie poezji, a także panel dyskusyjny i prezentacje artystów biorących udział w wystawie.

Cristiano ze Złotymi Piłkami	Krasomównicy	Partytura	Przesada w wyrażaniu uczuć	Powieść J.I. Kraszewskiego	23	Maks Skalski w serialu „Niania”	To, co pociąga (na ..., na przynętę)	Niejedna w cerkwi	Stroiński w serialu „BitBull”	Brzmia na polowaniu	Producent baterii	Miejsce jednego z cudów Jezusa												
25			24			Alojzy, trenował kadrę siatkarek		3		15														
Nie dziób, część statku				Jan, trener Z. Krzyszkowiaka					Ma 1000 kilogramów															
Pani na agorze			11		19	Przebój zespołu Wilki				6		18												
Część poroża jelenia	8			Chabeta	4	Marka aparatu fotograficznego	Jeszcze bez męża	17	Instrument Nerona															
Ozdobna tkanina ścienna		Diana, amer. piosenkarka		Futrzan – to etola					Jessica ... lub szata księdza	Imię Vonneguta, pisarza	Adnotacja w paszporcie	Golec												
16				Na pochyle drzewo skacze			1		Wł. miejscowość (Tomasz z ...)	21		22												
Czupiradio			14		13				... Złotkowska, medalistka z Soczi		5													
			20	Miasto nad Wisłą				12																
Zamiatanie do czegoś; hobby	Wynalazca szczepionek (polio)	7			9	Wąż z „Księgi dżungli” Kiplinga			Marka dawnych komputerów	2		10												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Krzyżówka nr 17

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: Tygodnik_Ciechanowski@wp.pl, ul. Ściegiennego 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechpress.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz inną nazwę w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Śladami powstańców
z getta warszawskiego

W minionym tygodniu w Warszawie oraz w innych miastach na terenie kraju obchodzono uroczystości 80. rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim. To pierwsze w czasie ostatniej wojny powstanie miejskie na terenach okupowanych przez III Rzeszę przyciąga uwagę wielu osób. Co prawda zryw powstańczy żydowskich formacji zbrojnych trwający od 19 kwietnia do 16 maja 1943 r. dotyczył jedynie stolicy, to jednak wiadomości o jego wybuchu i bohaterstwie ludności żydowskiej szybko trafiały także na północne Mazowsze. Przykładem może być wpis do kroniki parafialnej z Klukowa, w której miejscowy proboszcz, ks. Marceł Przedpełski, zanotował: „W Wielkim Tygodniu (dnia 19 IV) wybuchła nagle w Warszawie wojna niemiecko-żydowska, jak ją nazywało wojsko, niebiorące w niej udziału. Oto Żydzi z getta, doprowadzeni do rozpacz, porwali za broń przeciwko Niemcom”. W innym miejscu dodał, że wieść o tym wydarzeniu wywołała „weselszy nastrój” wśród

mieszkańców jego parafii, którzy tłumnie zgromadzeni w okresie świąt wielkanocnych w kościele w Klukowie i w Ślubowie, powtarzali – niesprawdzone niestety plotki – o tym, że walczącym udało się zdobyć Pawiak (znajdował się nieopodal granic getta) i uwolnić przetrzymywanych tam więźniów, a także inne obiekty niemieckie. I choć sytuacja na ulicach warszawskiego getta w kwietniu i maju 1943 r. wyglądała nieco inaczej, to jednak odwaga i bohaterstwo żydowskich powstańców do dziś budzą podziw i uznanie.

Warto więc przypomnieć, że wśród powstańców z getta warszawskiego nie brakowało też osób, które pochodziły z naszej części Mazowsza, między innymi z Płocka, Płońska, Nowego Dworu czy z Wyszkowa. To właśnie z ostatniego z wymienionych miast pochodził legendarny już dziś dowódca powstania Mordechaj Anielewicz. Według ustaleń historyków urodził się on w Wyszkowie w 1919 r. w rodzinie Abrahama i Cyryli z domu Zaltman, miejscowych handlarzy (kucpów). Gdy miał

kilka lat jego rodzice przeprowadzili się wraz z dziećmi i dziadkami na warszawskie Powiśle, gdzie przy ulicy Tamka prowadzili sklep. W stolicy młody Mordechaj ukończył siedmioklasową szkołę powszechną oraz zdał maturę w prywatnym gimnazjum żydowskim przy ulicy Nalewki. Właśnie w czasie nauki w gimnazjum związał się z ruchem skautowskim, należąc najpierw do Związku Młodzieży Hebrajskiej (Betar), a następnie do organizacji Młody Strażnik (Haszomer Hacair), jedynej wówczas w Polsce oficjalnie działającej żydowskiej organizacji harcerskiej, a od 1939 r. wszedł w skład jej Komendy Naczelnej. W 1940 r. rozpoczął działalność konspiracyjną na terenie getta warszawskiego – z półroczną przerwą, kiedy w 1942 r. został skierowany do innych miejscowości na terenie kraju w celu organizowania grup samobrony – a w listopadzie 1942 r. został dowódcą Żydowskiej Organizacji Bojowej. To z jego inicjatywy 18 stycznia 1943 r. doszło do pierwszego zbrojnego starcia z Niemcami podczas jednej z akcji deportacji ludności

getta do obozu w Treblince. On również od 19 kwietnia 1943 r. stał na czele powstania w getcie warszawskim, a 8 maja 1943 r. po okrażeniu przez Niemców bunkra przy ulicy Miłej – gdzie mieściło się dowództwo ŻOB-u – nie chcąc poddać się okupantom, popełnił samobójstwo. Dziś w tym miejscu stoi jego pomnik, który odwiedzają Żydzi z całego świata.

Dodajmy, że dwa dni po bohaterskiej śmierci Mordechaja Anielewicza oraz jego bliskich współpracowników, udało się wyprowadzić kanałami przez wąż na ulicy Prostej kilkudziesięciu żydowskich powstańców, którzy dołączyli do innej grupy, która już 28 kwietnia wydostała przez wąż na rogu ulicy Żelaznej i Ogrodowej. W sumie uratowało się około 40 osób, którzy przedostali się do lasów w okolicach Wyszkowa i tam zasili szeregi Gwardii Ludowej, formując oddział partyzancki im. „Obrońców Getta”, nazwany później imieniem „Mordechaja Anielewicza”. Według ustaleń badaczy w grupie tej znaleźli się między innymi Żydzi z Nowego Dworu:

Mordechaj Anielewicz: cichy, skromny, którego imię w getcie wymawiano z czcią

Josef Litman, Pinna Papier, Luba Szyndler oraz Chana Lubelska (Anna Kowalska) wraz z mężem – Bolesławem Kowalskim. Trójka z nich wojnę przeżyła, inni polegli w walce, a o jednej z ostatnich akcji tego oddziału, czyli wykośleniu niemieckiego pociągu na stacji Tuszcz-Urlę w nocy z 1 na 2 września 1943 r., do dziś piszą historycy nie tylko z naszego kraju. Dzięki temu pamięć o Mordechaju Anielewiczu, bohaterze z Wyszkowa rodem, a także o innych powstańcach z warszawskiego getta pochodzących z północnego Mazowsza, ciągle pozostaje żywa.

Ulica Nadrzeczna - na styku kultur

Historyczny młyn, mieszczący się przy ulicy Nadrzecznej w Ciechanowie zmienia wygląd. Przechodzi gruntowną rozbudowę, jego odnowa służyć będzie mieszkańcom, zyska nowe funkcje – powstanie w nim m.in. przestrzeń na cele kulturalne i edukacyjne. W pobliżu dawnego młyna, z końca XIX w., wybudowany będzie drugi obiekt – z restauracją, salą konferencyjną i pomieszczeniem dla start-upów. Na terenie między młynem a Łydynią powstanie przestrzeń z widokiem na Zamek Książąt Mazowieckich. Przebudowa i prace rewitalizacyjne to dobry moment, aby przypomnieć sobie w jakich okolicznościach powstał murowany budynek oraz co znajdowało się wówczas w jego sąsiedztwie.

Nazwa ulicy nie budzi wątpliwości, chociaż jeszcze w połowie XIX w. na mapach miasta widnieją jako Browarna. Przedwojenna ulica Nadrzeczna w Ciechanowie, jak sama jej nazwa wskazuje, biegła równolegle do meandrującej Łydyni. Z racji tego, że sąsiadowała z Rynkiem i magistratem miejskim wzbudzała zainteresowanie. Mimo, że ulicę wybrukowano (dokładnej data jest trudna do ustalenia), to nie była jednak skanalizowana. We wspomnieniach maluje się jako zanieczyszczona – z walającymi się śmieciami, odchodami zwierząt czy wylewanymi pomyjami. Ulica była dość gęsto zabudowana, znajdowało się na niej sporo budynków gospodarczych, przy domach od strony rzeki ludzie uprawiali ogródki. Za dnia bywało gwarno, w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkiwali Polacy i Żydzi – język polski mieszał się z jidysz i hebrajskim. W XX-lecie międzywojennym przy Nadrzecznej, na tyłach magistratu (urzędu miasta), robudowano elektrownię. W 1938 r., już po rozbudowie, moc elektrowni wynosiła już 525 kW. Z nadwyżką pokrywała potrzeby miasta.

Wizualizacja Parku Kultury „Młyn”

Na styku kultur i języków

Nie sposób wymienić tutaj właścicieli wszystkich posesji, chociaż jest to dość dobrze udokumentowane. Przy Nadrzecznej 11, w charakterystycznym murowanym budynku zachowanym do dzisiaj, mieściła się kaszarnia. Przed wojną działka była własnością żydowską, niewykluczone, że należała do Żyda o nazwisku Rembaun, który był właścicielem całodobowego młyna. W sąsiedztwie kaszarni stały duże drewniane domy, należące Mośka Haltera i Żyda o nazwisku Interhans. Dwupiętrowy budynek wyburzono dopiero przed kilkoma laty. Teren pod obecnym numerem 17, gdzie znajduje dawny młyn, w połowie stulecia był w rzeczywistości podzielony na dwie oddzielne działki. Jedną z nich należała do Frieda Szaja, drugą do Hieronima Olszewskiego. Nie wiadomo dokładnie, w którym roku działki zmieniły właściciela. Dokładnej daty pobudowania młyna należącego do dwóch właścicieli – Lubieńskiego i Mundstuka – także nie znamy. Piszemy mniej więcej o roku 1890. Nie wiadomo też kto był autorem jego projektu.

Budynek składał się z dwóch budynków – trzykondygnacyjnego, murowanego z czerwonej cegły ceramicznej, gdzie pracowały maszyny młynarskie, takie jak: łuskarnia, odsiewacze, zarna, podajniki, śmierniacz. Technologia obejmowała trzy etapy: proces ziarna; mielenie i wyrób gotowy: mąka (śruta). W pierwszych latach źródłem napędowym był silnik gazowy, a następnie elektryczny. W górnym segmencie młyna znajdowała się młyn właściwy, mieszarnia i silosy komorowe. Od frontu znajdował się murowany segment, coś w rodzaju przybudówki, gdzie pracowała administracja przedsiębiorstwa. Przed wojną firma, wówczas mieszcząca się pod numerem 16, reklamowała swoje usługi na łamach „Kroniki Ciechanowskiej”. W nr 15 z 1932 r. natrafić można było na takie ogłoszenie: „Do Panów Gospodarzy, niniejszym podajemy do wiadomości, iż firma nasza Przedsiębiorstwo Młyńskie w Ciechanowie, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, skupuje i przyjmuje na przemiał żyto i pszenicę [...] „Nasz młyn walcowy dzięki zastosowaniu najlepszych maszyn zagranicznych wyrabia dobrą i piękną

Ulica Nadrzeczna, na tyłach magistratu. Lata 30. XX w.

mąkę, a wzięwszy pod uwagę szybkość i taniść mielenia oraz staranną i sumienną obsługę, każdy z pp. Gospodarzy będzie zupełnie zadowolony. Proszę przyjść i przekonać się!”

W czasie okupacji młyn pracował pod zarządem niemieckim. Wśród pracowników znaleźli się działacze Armii Krajowej. Z autobiografii B. Bobińskiego „Reminiscencje ciechanowskich AK-owców dowiadujemy się, że podrabiali oni daty wydania mąki w kartkach przemiałowych rolników, co pozwalało na kilkakrotnie ich wykorzystanie. Ponadto kilku rolników, współpracujących z podziemiem, dostarczało mąkę, którą AK-owcy przekazywali m.in. wdowom, lub rodzinom, których członkowie byli więzieni przez gestapo.

Młyn zaprzestał pracy na początku lat 50. XX w. Na łamach „Głosu Ciechanowa” o opuszczonym młynie pisał czytelnik: „...nikt się nim nie opiekuje, a tylko myszy i szczury w suternach i silosach dawnego młyna mają dobrą wylegarnię”. W latach 80. i 90. XX w. na chwilę wznowiano mielenie zboża, ale wkrótce definitywnie zakończono w nim działalność gospodarczą.

Budynek popadł w ruinę, groził zawaleniem. W 1992 r. wpisany został do rejestru zabytków przemysłowych Ciechanowa, a po latach także do do rejestru zabytków nieruchomych Mazowieckiego Województwa Kierownika Zabytków.

„U Kalfusa”

Przy ulicy Nadrzecznej, po prawej stronie i nieco bliżej ulicy Przasnyskiej (obecnie Wojska Polskiego) mieściła się murowana szkoła powszechna, do której w międzywojniu uczęszczali dzieci wyznania mojżeszowego. Kamienica należała do Żyda Jakuba Kalfusa. Pod koniec lat 20. XX w. uczyło się w niej prawie pół tysiąca dzieci. Ze względu na duże obłożenie, dzieci uczyły się na dwie zmiany. Lekcje prowadzone były w języku polskim (była szkoła państwowa), po hebrajsku prowadzone były zajęcia z religii, mówiono nim na przerwach. To właśnie w murach tej piętrowej kamienicy, zwanej Szkołą nr 2, uczyła się m.in. Roza Robota, jedna z bohaterek żydowskiego powstania w obozie zagłady w Auschwitz. Nigdy nie dane było jej zobaczyć rodzinnego miasta, została zamordowana w obozie koncentracyjnym. Podobnie jak wiele jej kolegów i koleżanek, którzy uczyli się przy Nadrzecznej 13. Jednym z uczniów szkoły był syn Jakuba Kalfusa – Josif, który w trakcie wojny pracował w RAF-u, a następnie, jako pułkownik, służył w armii izraelskiej. Przed wojną zdążył wyjechać wyjechać do Palestyny, gdzie pielegnował pamięć o ciechanowskich Żydach.

Tak, w dużym skrócie, prezentowała się przedwojenna ulica Nadrzeczna w Ciechanowie, zamieszkała przez społeczność polską i żydowską. To na niej mieszały się języki, wyznania, zwyczaje. Mieszkali ludzie, prowadzili działalność gospodarczą. W XXI w. pozostały już jedynie stare fotografie i wspomnienia. Odchodzi ostatni świadkowie. Dobrze, że chociaż stary młyn zyska „nowe życie” pod nazwą Park Kultury „Młyn”.

RM

**Tygodnik
ciechanowski**

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

**Tem Tygodnik
gazeta mławska**

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.plRedakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.Zespół:
Walerian Dziczekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

**tygodnik
działdowski**

ciechpress.pl

Radostaw Marut, Klaudia Kujawa
Radostaw KowalskiWspółpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, Stefan Żagiel,
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

**tygodnik
przasnyski**

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowskatel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobne@ciechpress.plRedakcja graficzna:
Artur Szczerba,
Robert Przybyśzewski

**tygodnik
makowski**

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radostaw Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.plPrenumerata:
Pocztą Polska i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.plRedakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

**Tygodnik
mazowiecki**

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o. o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

PROMOCJA
26.04.-02.05.2023

HECHT
specjalista ogrodnictwa

WERTYKULATOR SPALINOWY

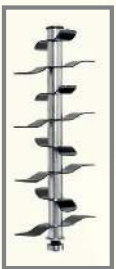
HECHT 5654

- + Idealny do większych przestrzeni, gdzie nie ma dostępu do prądu
- + Wydajna praca dzięki szerokiemu tunelowi wyrzutowemu
- + Centralna regulacja głębokości napowietrzania
- + Kosz wykonany z bardzo wytrzymałej tkaniny
- + Mocny, 4-suwowy silnik benzynowy OHV
- + Składane i ergonomiczne uchwyty
- + Solidne, metalowe podwozie

~~1 999 zł~~

999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 999 zł

18
stalowych
noży

Wertykulator przycina korzenie i odświeża trawnik na wiosnę przez usunięcie starych pedów i mchu. Dzięki temu trawa staje się bardziej gęsta i soczysto zielona. Urządzenie najlepiej stosować dwa razy w roku - wiosną i jesienią. Idealny trawnik tylko z odpowiednim wertykatorem.

szerokość
38 cm

Dla Ciebie codziennie
8-20

CIECHANÓW, ul. Mławska 1
tel. 23 682 24 99

www.hechtpolska.pl

Dla posiadaczy karty HECHT VIP. Odbierz swoją kartę w naszych sklepach stacjonarnych. Do promocji zarezerwowano 70 szt. HECHT 5654 (maks. 1 szt./osobę). Odbiór w sklepach HECHT - Specjalista Ogrodnictwa w dniach 26.04.-02.05.2023 lub do wyczerpania zapasów. Podane ceny PLN z VAT. Nie odpowiadamy za błędy powstające w druku.

KOSA SPALINOWA

HECHT 135 B1S

pojemność 33 cm³
szerokość z tarczą tnącą / głowicą 25,5 / 43 cm
waga 6,1 kg

za darmo

2-SUWOWY

~~549 zł~~
449 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 549 zł

LEŻAK OGRODOWY

HECHT ERA

wymiary 195 x 72 x 30 cm
max. obciążenie 250 kg

egzotyczne drewno meranti

~~879 zł~~
739 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 879 zł

GLEBOGRYZARKA SPALINOWA

HECHT 790 B5

pojemność 208 cm³
max. moment obrot. 12,9 Nm
szerokość 32/50/84 cm
waga 55 kg

2/4/6x4
noże

~~2 699 zł~~
2 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 2 699 zł

MŁOT UDAROWY

HECHT 1069

moc 1600 W
prędkość bez obciążenia 560/min
uder 3530/min
siła uderu 9 J

praktyczna walcika, dłuto i wiertło w zestawie

~~669 zł~~
549 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 669 zł

PIŁA TARCZOWA

HECHT 8220

moc 2200 W
tarcza tnąca ø 405 mm
max. średnica drewna 135 mm

otwierana osłona bezpieczeństwa

~~1 399 zł~~
1 199 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 399 zł

SPALINOWY ROZDRABNIACZ NOŻOWY

HECHT 6208

pojemność 208 cm³
max. moment obrot. 13,5 Nm
średnica max. gałęzi 7 cm

idealny do rozdrabniania gałęzi

~~3 599 zł~~
2 999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 599 zł

POMPA DO WODY

HECHT 3133

moc 1300 W
max. ciśnienie 5,5 bar
max. wydajność 5400 l/h
max. wysokość 8 m
max. wys. podnoszenia 55 m

bezpiecznik termiczny

~~779 zł~~
649 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 779 zł

KOSIARKA SPALINOWA

HECHT 551 5X

pojemność 175 cm³
szerokość 51 cm
regulacja wysokości 25-75 mm
kosz 70 l

5in1

~~1 559 zł~~
1 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 559 zł

LUPARKA ELEKTRYCZNA

HECHT 6110

moc 3000 W
max. siła nacisku 10 t
wysokość podnoszenia 628 mm
długość polan 100-700 mm
średnica drewna 80-300 mm

wysokiej jakości układ hydrauliczny

~~3 999 zł~~
3 399 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 999 zł

WYBÓR Z KATALOGU WIOSNA 2023

SZLIFIERKA KĄTOWA ELEKTRYCZNA

HECHT 1781

moc 810 W
prędkość bez obciążenia 380/min
płyta szlifierska 140 x 76 mm
taśma ścierna 533 x 76 mm

regulacja prędkości

~~269 zł~~
269 zł*

SPAWARKA INWERTEROWA

HECHT 1824

pojemność podajnika 5,1 kVA
prąd spawania 20-140 A
napięcie spawania 25,6 V
średnica elektrod 1-3,2 mm

w zestawie z kablami ze szczypcami uziemiającymi i z uchwytem elektrody

~~589 zł~~
589 zł*

OGRODOWY GRILL

HECHT SENTINEL

wymiary 115 x 65 x 133 cm
wymiary komórka główny / drugorzędny 60 x 40 cm / 35 x 30 cm / 59 x 19 cm
grubość blachy 1 mm

możliwość wędzenia

~~899 zł~~
899 zł*

DOMEK OGRODOWY

HECHT 8 x 8 PLUS

wymiary 260 x 258 x 208 cm
dwuskrzydłowe drzwi 170 x 103 cm
0,6 mm rama z ocynkowanej stali
0,3 mm płyta

20 % grubszy materiał niż u konkurencji

~~2 399 zł~~
2 399 zł*

HUŚTAWKA OGRODOWA

HECHT DREAM HONEY

wymiary 200 x 140 x 210 cm
max. obciążenie 120 kg

solidna, stalowa konstrukcja

~~999 zł~~
999 zł*

OPRYSKIWACZ SPALINOWY

HECHT 459

nadaje się do nawozów granulowanych
pojemność 59,2 cm³
pojemność zbiornika 14 l
max. zasięg ≤16 m

~~1 179 zł~~
1 179 zł*

polsat

Wtorek
godzina 22:20
Terminator 3: Bunt maszyn
film SF
Wielka Brytania/USA 2003

John Connor, przywódca ludzi w walce z maszynami, cudem uniknął śmierci. Mimo że od dramatycznych wydarzeń upłynęło dziesięć lat, on wciąż żyje w ukryciu. By nie zostać namierzonym, zrezygnował z domu, samochodu i telefonu. Czujnie zaciera ślady swojej obecności. Słusznie podejrzewa, że jego prześladowcy nie dadzą za wygraną.

tvn

Piątek
godzina 22:20
Blade: Mroczna Trójca
horror
USA 2004

Przywódcom wampirów udaje się w końcu wskrzesić założyciela ich rodu, Draculę. Ten przerażający wampir jest wyjątkowo groźny, ponieważ nie musi obawiać się światła. Blade do tej pory walczył z krwiożerczymi potworami pod osłoną nocy, dzięki temu świat nie wiedział o toczącej się okrutnej wojnie. Teraz czeka go niezwykle trudne zadanie.

TVP 2

Sobota
godzina 01:00
Zanim się pojawiłeś
film obyczajowy
Wielka Brytania/USA 2016

Energiczna i gadatliwa 26-letnia Louisa „Lou” Clark wyróżnia się poczuciem humoru. Próbuje sił w wielu dziedzinach, by wesprzeć finansowo najbliższych. Po stracie kolejnego zajęcia zostaje opiekunką sparaliżowanego młodego bogacza, Willa Traynora. Milioner przed dwoma laty uległ tragicznemu wypadkowi. Od tego momentu porusza się na wózku inwalidzkim.

TVP 1

Poniedziałek
godzina 23:55
Negocjator
film sensacyjny
Niemcy/USA 1998

Danny Roman jest jednym z najlepszych policyjnych negocjatorów w Chicago. Ostatnia akcja przysporzyła mu wielu pochwał przełożonych i uznania mediów. Uratował życie dziewczynki terroryzowanej bronią przez szalonego ojca. Pewnego dnia Danny dowiaduje się od kolegów i współpracownika Nate'a o kradzieży 2 milionów dolarów z policyjnego funduszu emerytalnego.

25 kwietnia 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 56 09:40 Komisarz Alex, odc. 194 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 93 11:30 Leśniczówka, odc. 705 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Wzdłuż 15. południka. Różnice i podobieństwa, serial dokumentalny, odc. 2/5 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 248 15:00 Wiadomości 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4150 18:25 Leśniczówka, odc. 706 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 48 21:05 Portrety przeszłości, film dokumentalny 22:10 Bracia, dramat obyczajowy	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:10 Weterynarze z sercem, magazyn przyrodniczy 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2804 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 75/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 414 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 39 15:50 Przepis dnia, magazyn 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 205 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 76/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2804 20:00 Przepis dnia, magazyn 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2805 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1728 21:55 Na sygnale, serial, odc. 453 22:35 La Bandida, serial, odc. 18 23:35 Stan wyjątkowy, komediodramat	07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1500 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 36 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1241 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 37 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1501 19:00 Fakty 19:30 „Pati” - relacja z premiery serialu, felieton 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 „Pati” - relacja z premiery serialu, felieton 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3612 20:55 Millionerzy, teleturniej 21:35 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 22:40 Kuba Wojewódzki, talk-show 23:40 Sukcesja, serial obyczajowy, odc. 8/10 00:55 Skazana, serial kryminalny, odc. 2/8	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 610 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 611 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 107 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1119 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 471 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1118 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1158 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 794 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 803 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3608 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Ghost Rider, thriller 22:20 Terminator 3: Bunt maszyn, film SF 00:55 Czas zbrodni, thriller 03:05 Nasz nowy dom, reality show	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 420 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 600 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 617 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 850 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 881 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 882 11:00 Idealna niania 4, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 6/36 12:45 Szpital, serial, odc. 618 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 133 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1161 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 42 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 7/36 17:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 32 18:30 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 235 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1311 20:00 True Love, reality show 21:00 Żużel, film obyczajowy 23:20 Zabójcza broń 4, film sensacyjny 02:00 True Love, reality show 03:00 Więzy krwi, serial dokumentalny, odc. 6/10	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Pogranicze, film dok. 09:00 Sanktuarium Matki Bożej w La Salette, film dok. 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Święty na każdy dzień 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Słowo życia 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Bądź wielki przed Bogiem 13:20 Nuty nadziei, film dok. 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą, magazyn 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Ojcowie niepodległości 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczёт wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Ze szkolnej ławki 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec
22:10 Bracia	23:35 Stan wyjątkowy	21:35 Nastolatki rządzą... kasą	20:00 Ghost Rider	21:00 Żużel	09:00 Sanktuarium Matki Bożej w La Salette

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
08:00 **Tydzień**, magazyn rolniczy
08:30 **Okrasa łamie przepisy**, magazyn kulinarny
09:00 **Bella i Sebastian**, film familijny
10:50 **Maryja z Nazaretu**, serial religijny odc. 1/4
11:55 **Między ziemią a niebem**, magazyn
12:00 **Regina Coeli**
12:15 **Między ziemią a niebem**magazyn,
12:45 **Wspólny dom**, serial dokumentalny,
13:05 **Zielona planeta**, serial dokumentalny, odc. 4
14:00 **Z pamięci**, cykl felietonów
14:10 **Komisarz Alex**, serial kryminalny, odc. 236
15:00 **Vabank**, komedia sensacyjna
17:00 **Teleexpress**
17:25 **Pogoda**
17:40 **Wiesz czy nie wiesz?** teleturniej
18:40 **Jaka to melodia?** teleturniej
19:30 **Wiadomości**
20:05 **Pogoda**
20:10 **Sport**
20:20 **Polowanie na émy**, serial historyczny, odc. 7-ost.
21:20 **Wiesz czy nie wiesz?** teleturniej
22:20 **Rozegraj to na luzie**, komedia romantyczna
00:00 **Kamienie na szaniec**, dramat wojenny

22:20 Rozegraj to na luzie

Scenarzysta pracuje nad fabułą filmu o miłości. Brakuje mu weny. Próbuje wykorzystać doświadczenia znajomych. Niebawem spotyka czarującą kobietę.

TVP 2

05:50 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 2807
06:25 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 2808
07:00 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1727
07:55 **Pytanie na śniadanie**, magazyn
10:55 **The Voice Kids 6**, widowisko
13:05 **The Voice Kids 6**, widowisko
14:00 **Familiada**, teleturniej
14:35 **Koło fortuny**, teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole 2023 2**, widowisko
16:15 **Tak to leciało!** teleturniej muzyczny
17:15 **Na sygnale**, serial, odc. 452
18:00 **Panorama**
18:20 **Va banque**, teleturniej
18:55 **Na sygnale**, serial, odc. 453
19:20 **Na sygnale**, serial, odc. 454
20:00 **Postaw na milion**, teleturniej
21:05 **Dla niej wszystko**, dramat kryminalny
23:30 **Przynęta**, thriller
01:25 **Nasz najlepszy rok**, dramat obyczajowy
Jean wraca w rodzinne strony, by zobaczyć się z ojcem, który umiera chwilę później. Wraz z rodzeństwem wyjaśnia dawne zatarcia.
03:30 **Larry Crowne: Uśmiech losu**, komedia romantyczna

21:05 Dla niej wszystko

Lara, żona profesora Johna Brennana, wykładowcy w koledżu w Pittsburghu, zostaje oskarżona o zabójstwo swojej szefowej.

TVN

05:50 **Uwaga!** magazyn reporterów
06:05 **Wyluzuj, Scooby-Doo!** serial animowany, odc. 7/26
06:30 **Wyluzuj, Scooby-Doo!** serial animowany, odc. 8/26
07:00 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:30 **Nastolatki rządzą... kasą**, program rozrywkowy
12:35 **Co za tydzień**
13:15 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
14:20 **Azja Express**, reality show
16:00 **Madagaskar**, film animowany
17:55 **Ugotowani w parach**, reality show
19:00 **Fakty**
19:25 **Sport**
19:30 **Kronika Speedway Grand Prix**
19:35 **Pogoda**
19:45 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:00 **MasterChef Junior**, program rozrywkowy
21:35 **Mój agent**, serial obyczajowy, odc. 3/6
22:40 **Superwizjer**, magazyn reporterów
23:15 **Na granicy**, thriller
01:15 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
02:20 **Uprowadzona**, serial sensacyjny, odc. 10/16
03:20 **Uwaga!** magazyn reporterów
03:40 **Zamieszkać na plaży**, program rozrywkowy

23:15 Na granicy

Były członek straży granicznej, Mateusz, oraz jego synowie, Janek i Tomek, wybierają się w góry. Ich relacje nie są najlepsze.

POLSAT

04:45 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**, magazyn reklamowy
06:00 **Nowy dzień**
08:50 **Smerfy: Poszukiwacze zaginionej wioski**, film animowany
10:50 **Opowieści z Narnii: Podróż Wędrowca do Świtu**, film fantasy
13:25 **Jak wytresować smoka 3**, film animowany
15:40 **Twoja twarz brzmi znajomo**, program rozrywkowy
17:40 **Nasz nowy dom**, reality show
18:50 **Wydarzenia**
19:20 **Sport**
19:25 **Pogoda**
19:30 **Państwo w państwie**, program publicystyczny
20:00 **Kabaret na żywo. Nowy skłAD 2**, program rozrywkowy
22:10 **Witajcie w dżungli**, film przygodowy
00:25 **Bad Boys II**, komedia sensacyjna
Policjanci Mike Lowrey i Marcus Burnett podejmują się misji przejęcia dużej partii narkotyków przemycanych z Amsterdamu do Miami.
03:40 **Świat według Kiepskich**, serial komediowy, odc. 33
04:10 **Świat według Kiepskich**, serial komediowy, odc. 34

22:10 Witajcie w dżungli

Beck, człowiek do zadań specjalnych, udaje się do brazylijskiej puszczy na zlecenie szefa mafii. Ma tam odnaleźć jego syna Trávissę.

TVN 7

05:05 **Szkoła**, serial, odc. 540
06:05 **Wiza na miłość**, reality show
07:00 **Tom i Jerry Show**, serial animowany, odc. 9/26
07:30 **Richie milioner**, komedia przygodowa
09:35 **Makłowicz w drodze 4**, magazyn kulinarny
10:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 851
11:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 852
12:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 853
13:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 851
14:25 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 884
15:30 **Szkoła moich koszmarów**, komedia
17:25 **Jurassic World**, film SF
20:00 **Lucy**, film sensacyjny
21:55 **Haker**, film sensacyjny
00:40 **Dom wygranych**, komedia kryminalna
Alex, córka Scotta i Kate Johansenów, wybiera się na wymarzone studia. Plan się komplikuje, gdy wychodzi na jaw, że przyszłej studentce zredukowano kwotę stypendium.
02:25 **Więzy krwi**, serial dokumentalny, odc. 9/10
03:25 **Druga strona medalu 4**, talk-show
04:00 **Druga strona medalu 4**, talk-show

20:00 Lucy

Tajwan. Studentka Lucy zostaje zakładniczką handlarza narkotyków. Z zasztytą w brzuchu torebką z nową, rewolucyjną używką ma dotrzeć do Europy.

TV TRWAM

08:25 **Święty na każdy dzień**
08:30 **Z Parlamentu Europejskiego**
09:00 **Spotkania z lasem**
09:10 **Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci**
09:15 **Manna z Nieba**
09:30 **Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry**
11:00 **Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”**
11:05 **Zostawić ślad...**, reportaż
11:30 **Tajemnice Watykanu**, serial dokumentalny, odc. 9
12:00 **Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem**
12:15 **Papież Polak do rodaków**
12:45 **Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie**, reportaż
13:00 **Lalka**, serial, odc. 9
14:20 **Muzyczne chwile**
14:30 **Misja Szczecin - Madagaskar**, film dok.
15:00 **Wieś - to też Polska**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Koncert życzeń**
16:45 **Serce i oblicze Boga**, film
17:00 **Zostań żołnierzem RP**
17:15 **Muzyczne chwile**
17:30 **Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry**
18:00 **Regina Coeli**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Rozmowy niedokończone**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Moja katolicka rodzina**, serial animowany, odc. 7
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**

11:30 Tajemnice Watykanu

W tym odcinku autorzy opowiedzą o Ogrodach Watykańskich. Poznamy ich historię, przeznaczenie oraz sposób ich kreowania.

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
07:30 **Studio Raban**, magazyn dla młodzieży
07:55 **Misja Zambia**, cykl reportaży
08:15 **Ranczo**, serial obyczajowy, odc. 60
09:15 **Komisarz Alex**, serial kryminalny, odc. 198
10:15 **Ojciec Mateusz**, serial kryminalny, odc. 97
11:10 **Potop Redivivus**, film historyczny
14:20 **Poszukiwany, poszukiwana**, komedia
16:00 **Rolnik szuka żony**, telenowela dokumentalna
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:30 **Ojciec Mateusz**, serial kryminalny, odc. 350
18:25 **Kulisy serialu „Ojciec Mateusz”**, cykl felietonów
18:40 **Jaka to melodia?** teleturniej muzyczny
19:30 **Wiadomości**
20:05 **Pogoda**
20:10 **Sport**
20:20 **Korona królów. Jagiellonowie**, telenowela historyczna odc. 50
21:00 **Vabank II, czyli riposta**, komedia sensacyjna
22:50 **Europa konfliktów**, film dokumentalny
23:55 **Negocjator**, film sensacyjny
02:25 **Rozegraj to na luzie**, komedia romantyczna
04:10 **Jaka to melodia?**

21:00 Vabank II, czyli riposta

W wyniku intrygi Kwinty Gustaw Kramer trafia do więzienia. Hochsztapler Edward Sztyc w zamian za odpowiednią sumę pomaga mu w ucieczce.

TVP 2

06:10 **Skok po marzenia**, film familijny
07:55 **Pytanie na śniadanie**, magazyn
12:20 **Ostatnia walka Apacza**, western
14:00 **Familiada**, teleturniej
14:35 **Koło fortuny**, teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole 2023**, widowisko
16:10 **Przepis dnia**, magazyn kulinarny
16:20 **Film fabularny**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va banque**, teleturniej
18:45 **Akacja 38**, telenowela, odc. 80/200
19:35 **Na sygnale**, serial,
20:00 **Przepis dnia**, magazyn kulinarny
20:10 **Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu**, komedia romantyczna
21:50 **La Bandida**, serial obyczajowy, odc. 22
22:50 **Senna**, film dokumentalny
00:45 **Dla niej wszystko**, dramat kryminalny
03:10 **Książę i ja 4: W krainie słoń**, komedia romantyczna
04:45 **Długi weekend**, film obyczajowy
Wojskowy Bogdan Lewicki bierze udział w programie „Randka w ciemno”. Spośród trzech kandydatek wybiera Martę. Wygrywają wyjazd na majowy weekend.

20:10 Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu

Maggie wraz z nastoletnią córką Summer jedzie do Toskanii, gdzie sama była jako dziecko. Spotyka tam Lucę, swoją dawną miłość.

TVN

05:55 **Uwaga!** magazyn reporterów
06:10 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1244
07:05 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:30 **Rozmowy „Dzień Dobry TVN”**, wywiad
11:50 **Kochany urwis**, komedia
13:25 **Dennis znów rozrabia**, komedia
15:00 **Madagaskar**, film animowany
16:50 **Chiński zodiak**, film karate
19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:50 **Raport alergiczny**
19:55 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:10 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
20:15 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3615
20:55 **Milionerzy**, teleturniej
21:35 **Skazana**, serial kryminalny, odc. 3/8
22:40 **Focus**, komedia kryminalna
00:45 **Co za tydzień**
01:25 **Na granicy światów**, serial SF, odc. 1/10
02:10 **Czarnobyl - wstęp wzbroniony**, film dokumentalny
03:05 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 964
03:55 **Uwaga!** magazyn reporterów
04:10 **Zamieszkać na plaży**, program rozrywkowy

22:40 Focus

Nicky, doświadczony oszust, bierze pod swoją opiekę młodą Jess, aby przekazać jej najważniejsze zasady przestępczego fachu.

POLSAT

04:45 **Disco Gramy**, program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**, magazyn reklamowy
06:00 **Nowy dzień**
07:35 **Wędrowniki z dinozaurami**, film animowany
Patchi jest pachyrinozaurem. Wraz z ojcem Buldożerem i bratem Gniewkiem żyje na obszarze dzisiejszej Alaski w ostatnim okresie ery mezozoicznej.
09:30 **Hotel Transylwania**, film animowany
11:30 **Wielka Szóstka**, film animowany
13:45 **Sekretne życie zwierzątek domowych**, film animowany
15:35 **Forrest Gump**, komediodramat
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość „Wydarzeń”**, program publicystyczny
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:05 **Świat w płomieniach**, film sensacyjny
22:55 **Huragan**, film sensacyjny
01:10 **Jestem numerem cztery**, film SF
John Smith to z pozoru zwyczajny nastolatek. Nikt nie wie, że w rzeczywistości jest jednym z dziewięciu uciekinierów z planety Lorien.
03:35 **Zjedz Kambodżę**, magazyn
04:05 **Zjedz Kambodżę**, magazyn

20:05 Świat w płomieniach

John pracuje w straży Kapitolu. Chciałby dołączyć do agencji odpowiadającej za ochronę prezydenta Sawyera, ale jego kandydatura zostaje odrzucona.

TVN 7

05:00 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 424
06:00 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 604
06:55 **Papiery na szczęście**, serial obyczajowy, odc. 234
07:25 **Papiery na szczęście**, serial obyczajowy, odc. 235
07:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 854
08:50 **Tom i Jerry Show**, serial animowany, odc. 10/26
09:15 **Tom i Jerry Show**, serial animowany, odc. 11/26
09:45 **Babe - świnka z klasą**, film familijny
11:40 **Beethoven na tropie skarbu**, film familijny
13:35 **Richie milioner**, komedia przygodowa
15:30 **Ta podstępna miłość**, komedia romantyczna
17:40 **Podróż do wnętrza Ziemi**, film przygodowy
19:30 **Papiery na szczęście**, serial obyczajowy, odc. 236
20:00 **Polowanie na druhny**, komedia romantyczna
22:25 **Żużel**, film obyczajowy
00:40 **True Love**, reality show
01:35 **Więzy krwi**, serial dokumentalny, odc. 10-ost.
02:25 **Więzy krwi**, serial dokumentalny, odc. 1/10
03:15 **Więzy krwi**, serial dokumentalny, odc. 2/10
04:05 **Druga strona medalu 3**, talk-show

20:00 Polowanie na druhny

John i Jeremy chodzą na wesela bez zaproszenia, licząc na darmowy tort i piękne kobiety. Wykorzystując osobisty urok, uwodzą najładniejsze panie.

TV TRWAM

09:20 **Muzyczne chwile**
09:30 **Moja katolicka rodzina**
09:55 **Święty na każdy dzień**
10:00 **Informacje dnia**
10:15 **Rozmowy niedokończone**
11:20 **Stan bezpieczeństwa**
11:30 **Gospodarcze filary niepodległości**, serial, odc. 1
12:00 **Regina Coeli**
12:03 **Informacje dnia**
12:20 **Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy**, serial dok., odc. 1
12:40 **„Będę jej głównym Patronem” - Andrzej Bobola 1809 r.**, film dok.
13:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
14:20 **Muzyczne chwile**
14:30 **Rodzina Polanieckich**, serial obyczajowy, odc. 1
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Sanktuaria polskie**
16:30 **Porady medyczne bonifratrów**
16:55 **Spotkania z lasem**
17:05 **Świadkowie**, cykl reportaży
17:30 **Zbrodnia z rosyjskiego scenariusza - tzw. pogrom kielecki**, reportaż
17:55 **Poczet wielkich Polaków**
18:00 **Regina Coeli**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Rozmowy niedokończone**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Opowieści Theo**, serial
19:45 **Modlitwa z udziałem dzieci**
20:00 **Informacje dnia**

14:30 Rodzina Polanieckich

Stanisław Polaniecki, wykształcony kupiec, jest współwłaścicielem Domu Bankowo - Handlowego. Pragnie rozszerzyć jego działalność.

26 kwietnia 2023 środa					
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:30 Rodzinny ekspres 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 57 09:40 Komisarz Alex, odc. 195 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 94 11:30 Leśniczówka, odc. 706 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 12:50 Wzdłuż 15. południka. Różnice i podobieństwa 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 249 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 18 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4151 18:25 Leśniczówka, odc. 707 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 49 21:05 Wielki test o wodzie 22:35 Marek Edelman... i była miłość w getcie, film dok. 00:10 Komandosi w akcji, film sensacyjny	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Zakochaj się w Polsce 11:45 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2805 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 76/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 415 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 40 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 206 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 77/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2805 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2806 20:45 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” 20:55 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 883 21:55 Na sygnale, serial, odc. 454 22:35 La Bandida, serial, odc. 19 23:35 Wyprawa po miłość, film obyczajowy	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1241 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1501 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 37 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1242 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 38 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1502 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3613 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Ugotowani w parach, reality show 22:40 Szakal, film sensacyjny 01:15 Mój agent, serial obyczajowy, odc. 2/6 02:15 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 8/10	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 612 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 613 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 108 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1120 11:40 Gliniarze, serial, odc. 472 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1119 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1159 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 795 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 804 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3609 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Lulu, serial, odc. 17 20:35 Lulu, serial, odc. 18 21:10 Hell’s Kitchen, reality show 22:40 Bad Boys II, komedia sensacyjna 01:50 Droga do prawdy, dramat obyczajowy	06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 601 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 618 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 851 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 883 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 884 11:00 Idealna niania 4, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 7/36 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 619 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 134 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1162 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 43 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 8/36 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 22/24 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1312 20:00 True Love, reality show 21:00 Czarnobył, serial katastroficzny, odc. 1/5 22:20 Czarnobył, serial katastroficzny, odc. 2/5 23:40 Ślepnąc od świateł, serial sensacyjny, odc. 4/8 01:05 Nieuchwytny cel, film sensacyjny	08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Zostaliśmy z Bogiem, panie pułkowniku, reportaż 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Franciszka 11:00 Danuta Siedzikówna „Inka”, reportaż 11:25 Jestem mamą, magazyn 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Tajemnica Enigmy, serial historyczny, odc. 1 13:05 Don Hoppe, film dok. 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Hildegarda z Bingen. Światło Boga, film dok. 15:25 Europejska perła baroku 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Franciszek Kleeberg - ostatni generał kampanii wrześniowej, film dok. 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Adventures from the Book of Virtues, serial 20:00 Informacje dnia

Terrorysty pod wodzą groźnego Caspera zamierzają przechwycić bombę i sprzedać ją Albańczykom. Powstrzymać ich może tylko oddział U.S. Seals.

Pracoholiczka Sophie postanawia wreszcie pójść na urlop. Kobieta wybiera się nad jezioro, gdzie wynajmuje pokój w małym pensjonacie.

Zawodowy zabójca Szakal ma zlikwidować ważną osobistość ze świata polityki. Zlecenie otrzymał od szefa rosyjskiej mafii.

Policjanci Mike Lowrey i Marcus Burnett podejmują się misji przejęcia dużej partii narkotyków przemycanych z Amsterdamu do Miami.

Serial świetnie ukazuje mentalność władz ZSRR, które ostatkami sił starają się wyjść z twarzą z katastrofy w elektrowni jądrowej w Czarnobylu.

Film ukazuje postać dwunastowiecznej wizjonerki znad Renu. Ta wybitna kobieta o rozległych zainteresowaniach jest autorką dzieł teologicznych.

27 kwietnia 2023 czwartek						
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Pełnia wiary, magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny, 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 58 09:40 Komisarz Alex, odc. 196 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 95 11:30 Leśniczówka, odc. 707 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 To się opłaca, magazyn 12:50 Wzdłuż 15. południka. Różnice i podobieństwa, serial dokumentalny, odc. 4/5 14:00 Wspaniałe stulecie, serial kostiumowy, odc. 250 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka, 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 19 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4152 18:25 Leśniczówka, odc. 708 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 Ojciec Mateusz, odc. 377 21:30 Sprawa dla reportera, 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Przyrodnik na tropie, serial dokumentalny, odc. 43 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2806 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 77/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 416 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 41 15:50 Przepis dnia, magazyn 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 207 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 78/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2806 20:00 Przepis dnia, magazyn 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2807 20:50 Postaw na milion 21:55 La Bandida, serial obyczajowy, odc. 20 22:45 La Bandida, serial obyczajowy, odc. 21 23:40 Komórka, film sensacyjny 01:30 Sama przeciw wszystkim, thriller	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1242 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1502 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 38 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1243 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 39 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1503 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3614 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 22:40 American Pie: Zjazd absolwentów, komedia obyczajowa 00:55 Miami Vice, film sensacyjny 03:40 Uwaga! magazyn reporterów	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 614 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 615 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 109 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1121 11:40 Gliniarze, serial, odc. 473 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1120 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1160 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 796 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 805 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3610 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz nowy dom 21:10 Przyjaciółki, serial obyczajowy, odc. 251 22:10 Pod słońcem Toskanii, komedia obyczajowa 00:45 Siedem dusz, dramat obyczajowy	06:00 Szkoła, serial, odc. 602 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 619 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 852 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 885 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 886 11:00 Idealna niania 4, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 8/36 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 620 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 135 4:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1163 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 44 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 9/36 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 23/24 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1313 20:00 True Love, reality show 21:00 Czarnobył, serial katastroficzny odc. 3/5 22:25 Czarnobył, serial katastroficzny, odc. 4/5 23:45 Piekielna zemsta, film sensacyjny 01:55 True Love, reality show 03:00 Więzy krwi, serial dokumentalny, odc. 7/10	08:40 Mocarz pokory, reportaż 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 29 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie, magazyn 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Historia, której nie pamiętam, film dok. 13:15 Święty na każdy dzień 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 7 Kościołów Apokalipsy 15:00 W pułapce wojny, film dok. 15:40 Procesja Maryjna na Ukrainie 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę... 16:35 Zew natury 17:05 Akademia pro-life 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec	
 12:50 Wzdłuż 15. południka. Różnice i podobieństwa	 23:40 Komórka	 22:40 American Pie: Zjazd absolwentów	 22:10 Pod słońcem Toskanii	 23:45 Piekielna zemsta	 12:20 Historia, której nie pamiętam	
Mieszkańcy tych terenów musieli znaleźć rozwiązania codziennych wyzwań i dostosować się do warunków geograficznych.	Tajemniczy sygnał transmitowany za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej zmienia ludzi w bestie. Clay próbuje jak najszybciej dostać się do domu.	Absolwenci East Great Falls High w stanie Michigan, m.in. Jim, Michelle, Kevin oraz Stifler, po ponad 10 latach od matury przyjeżdżają na szkolny zjazd.	Pisarka z San Francisco traci dom po rozwodzie. W ramach walki z depresją wyjeżdża na wycieczkę do Włoch. Pod wpływem impulsu kupuje posiadłość.	Przestępca John Milton trafia po śmierci do piekła. Tam dowiaduje się, że jego córkę zabiło, a wnuczkę uprowadził guru satanistycznej sekty - King.	W 2016 roku Monika jako wolontariuszka wyjechała na misję do Zambii. Prawie przez rok posługiwała w placówce prowadzonej przez siostry salezjanki.	

28 kwietnia 2023

piątek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Agape blisko Ciebie 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 59 09:40 Komisarz Alex, odc. 197 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 96 11:30 Leśniczówka, odc. 708 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Wzdłuż 15. południka. Różnice i podobieństwa, serial dok., odc. 5-ost. 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 251 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 20 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4153 18:25 Leśniczówka, , odc. 709 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 Krucjata, serial, odc. 7/13 21:30 Vabank, komedia sensacyjna 23:30 Polowanie na ćmy, serial historyczny, odc. 6/7	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Smaki świata - po iberyjsku, magazyn 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2807 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 78/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 417 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 42 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 208 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 79/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2807 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2808 20:50 Postaw na milion, teleturniej 21:55 Tak to leciało! teleturniej 22:55 Zanim się pojawiłeś, film obyczajowy 01:00 Gra Endera, film SF	06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1243 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1503 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 39 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1244 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 40 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1504 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Ruchomy chaos, film przygodowy 22:20 Blade: Mroczna Trójca, horror 00:35 Kuba Wojewódzki, talk-show 01:45 Bates Motel, serial sensacyjny, odc. 10 02:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 962 03:50 Uwaga! magazyn reporterów 04:10 Zamieszkać na plaży, program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 616 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 617 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 110 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1122 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 474 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1121 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1161 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 797 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 806 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3611 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja twarz brzmi znajomo, program rozrywkowy 22:10 Piąta fala, film SF 00:30 Ghost Rider, thriller 03:05 Zjedz Kambodżę, magazyn	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 423 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 603 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 620 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 853 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 887 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 888 11:00 Idealna niania 4, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 9/36 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 621 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 136 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1164 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 45 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 10 17:55 Magia kina, program kulturalny 18:25 Matki, córki, przyjaciółki, program rozrywkowy 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1314 20:00 True Love, reality show 21:00 Czarnobyl, serial katastroficzny, odc. 5-ost. 22:40 Jurassic World, film SF 01:10 Rekiny wojny, komediodramat	08:45 Przyjaciele i bohaterowie 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą, magazyn 10:00 Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry 10:30 Głos Polski, cykl felietonów 10:40 Zrozumieć wartość życia - rozmowa z dr Wandą Półtawską, reportaż 11:00 Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry 11:30 Sybiraczka, film dok. 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry 13:20 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego, reportaż 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Zrozumieć Antycywilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek, odc. 9 20:00 Informacje dnia

21:30 Vabank

Kasiarz Kwinto opuszcza więzienie. W hotelu odwiedza go Kramer, który ukrywając własne malwersacje przed siedmiu laty wpakował Kwintę do więzienia.

22:55 Zanim się pojawiłeś

26-letnia Louisa zostaje opiekunką sparaliżowanego młodego bogacza, Willa Traynora. Mężczyzna od wypadku jeździ na wózku inwalidzkim.

20:00 Ruchomy chaos

Osiemnastoletni Todd Hewitt należy do grupy ziemskich kolonizatorów, którzy przybyli na odległą planetę. Jest w tej społeczności najmłodszy.

22:10 Piąta fala

Obcy przeprowadzają serię uderzeń na Ziemię. Po czwartej fali ataków przy życiu pozostaje jedynie garstka ludzi, m.in. Evan, Ben i Cassie.

22:40 Jurassic World

Rok 2015. Mijają 22 lata od wydarzeń na Isla Nublar, gdzie przywrócono do życia dinozaury. Obecnie działa tu park rozrywki.

11:30 Sybiraczka

Pani Janina w momencie wybuchu II wojny światowej miała 14 lat. W 1940 roku wraz z matką i dwójką rodzeństwa, została wywieziona na daleką Syberię.

29 kwietnia 2023

sobota

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Wojsko-polskie.pl 08:45 Pełnosprawni, magazyn 09:15 Sprawa dla reportera 10:15 Habsburgowie: Mezalianse dynastii, film dokumentalny 11:15 Wiesz czy nie wiesz? 12:10 Zachodni szlak, western 14:15 Z pamięci, cykl felietonów 14:25 Okrasa łamie przepisy 14:55 Korona królów. Jagiellonowie, telenowela, historyczna, odc. 47 15:20 Korona królów. Jagiellonowie, telenowela, historyczna, odc. 48 15:50 Korona królów. Jagiellonowie, telenowela, historyczna, odc. 49 16:20 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia, serial, odc. 15 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Ojciec Mateusz, odc. 377 18:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz”, cykl felietonów 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 Komisarz Alex, odc. 236 21:30 Kamienie na szaniec, dramat wojenny 23:35 Rambo: Ostatnia krew, film sensacyjny	05:15 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2804 05:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2805 06:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2806 06:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1726 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:20 Rodzinny ekspres, magazyn religijny 11:55 Tak to leciało! teleturniej muzyczny 12:50 Ameryka da się lubić, program rozrywkowy 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 882 17:15 Tacy byliśmy, cykl reportaży 17:45 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 O mnie się nie martw, serial komediowy, odc. 8 19:35 Reportaż, reportaż 20:00 The Voice Kids 6, widowisko 22:15 The Voice Kids 6, widowisko 23:10 Larry Crowne: Uśmiech losu, komedia romantyczna 01:00 Zanim się pojawiłeś, film obyczajowy 03:00 Gra Endera, film SF	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 971 07:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3611 12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3612 12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3613 13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3614 13:30 Kto to wie? gra telewizyjna 14:05 MasterChef Junior, program rozrywkowy 15:45 Step Up 4 Revolution, film muzyczny 17:55 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Raport Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Azja Express, reality show 21:35 Czarna owca, komediodramat 23:50 Adrenalina, film sensacyjny 01:40 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 9/10 02:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 963 03:50 Uwaga! magazyn reporterów 04:10 Zamieszkać na plaży, program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień 08:00 Daleko jeszcze? komedia 10:10 Ewa gotuje 10:40 Nasz nowy dom, reality show 11:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej, reality show 12:40 Bogaty dom - biedny dom, reality show 13:40 Polacy za granicą, serial dokumentalny, odc. 67 14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny, odc. 1 15:45 Więzienie kobiet, serial dokumentalny, odc. 5 16:15 Więzienie kobiet, serial dokumentalny, odc. 6 17:15 Więzienie kobiet, serial dokumentalny, odc. 8 17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 197 18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 198 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Sługa narodu, serial obyczajowy, odc. 17 20:30 Sługa narodu, serial obyczajowy, odc. 18 21:05 Rodzina na Maxa, serial obyczajowy, odc. 9 22:10 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta, komedia romantyczna 00:50 Jason Bourne, thriller 03:35 Świat według Kiepskich	05:05 Szkoła, serial, odc. 539 06:05 Wiza na miłość, reality show 07:00 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 8/26 07:30 Gliniarz w przedszkolu, komedia sensacyjna Detektyw John Kimble i jego partnerka Phoebe O'Hara śledzą handlarza narkotyków. Odnajdują przedszkole, do którego chodzi synek przestępcy. 09:55 Matki, córki, przyjaciółki, program rozrywkowy 10:30 Makłowicz w drodze 4, magazyn kulinarny 11:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 849 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 850 13:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 879 14:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 880 15:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 881 16:15 Pana Magorium cudowne emporium, komedia fantasy 18:10 Jumper, film przygodowy 20:00 Sahara, film przygodowy 22:40 Posejdon, film katastroficzny 00:45 Tsunami Zombie, horror 02:30 Więzy krwi, serial dokumentalny, odc. 8/10 03:35 Druga strona medalu 3, talk-show 04:15 Druga strona medalu 3, talk-show	08:15 Westerplatte młodych 09:00 Polacy w bitwie o Anglię, film dokumentalny 09:45 Słowo życia 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry 11:15 Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci 11:20 Brat Franciszek, odc. 11 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 14:35 Natura obiektywnie 15:00 Z Parlamentu Europejskiego 15:30 Wierzę w Boga 15:55 Święty na każdy dzień 16:00 Informacje dnia 16:10 Droga nawrócenia. Świadek Wiktor 16:30 Podróż apostolska papieża Franciszka na Węgry 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczci wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia

21:30 Kamienie na szaniec

Historia trójki przyjaciół, których ambitne plany na przyszłość przerwał wybuch II wojny światowej. Wojna stawia ich przed dramatycznymi wyborami.

23:10 Larry Crowne: Uśmiech losu

Larry Crowne po latach pracy w sklepie wielobranżowym zostaje zwolniony. Żeby zwiększyć swoje szanse na znalezienie nowej posady, idzie do koledżu.

21:35 Czarna owca

Członkowie rodziny Gruzów mierzą się z przeciwnościami losu. Arek, mimo podejmowanych prób znalezienia pracy, pozostaje bezrobotny.

22:10 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta

Alex Hitchens doradza mężczyznom, jak uwodzić kobietę. Z każdego ze swoich klientów potrafi zrobić niezawodnego podrywacza.

20:00 Sahara

Poszukiwacz przygód wraz z przyjacielem Alem próbuje odnaleźć legendarny okręt, który w czasach wojny secesyjnej przewoził cenny ładunek.

09:00 Polacy w bitwie o Anglię

Kim byli, skąd pochodzili, jak wyglądali ich udział w Bitwie o Wielką Brytanię? Przyjrzyjmy się historii bohaterskich lotników polskich walczących o Anglię.